

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractatus de censuris, de horis canonicis et de variis hominum statibus - Cod. Ettenheim-Münster 159

[S.l.], 1610

II. Disputatio generalis VIII. De horis can.

[urn:nbn:de:bsz:31-113634](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-113634)

1

Disputatio generalis octava.

De horis canonicis

Disputant hoc argumentū Scholastici in 4to distinctione 25.
D. Tho: de oratione hic 2^a 2^a q 83. Navarrus in commentario
de oratione et horis canonicis et in manuali Cap 25. Guo Medina
codice de poenitentia tractatu 6. Sotus lib 20. de iure et iustitia
q 3. Facobus Araphius. lib. 2 aurearū decisionū à cap 50 usq
ad 55. Gregorius Sairus tomo 1. casuum confectas lib 2. cap 3. et 11.
lib 3. cap 4. lib: 4 cap 10. et lib 5. cap 19. Cardinalis Belarminus
tomo tertio Inarum controversiarū. Joannes Azor lib 10 institū
tionū moralium à principio usq. ad cap 16. Card: Poleus
lib 2. à cap. 11: usq. ad finem. Gregorius de Valentia tomo 3.
disputatione 6 quest: 2. puncto 10. Leonardus Lessius lib 2
cap 37. à dubio 9 ad 12: Sylvest. et alij Summ. tom. v. Hora:
Atsi autem accomodate valde de oratione generatim sumpta qdam
hic pmitteremus, quoniā in hac satis per se plana sunt et facilia,
et nos etiam tempore nō ita abundamus, ut in iis haurere liceat
Impedebimus iis omnibus. tribus tantū circa orationē annotatis. ^{tria notanda}
Primū est orationē in genere ex comuni doctrina Patrum, et ^{circa orationē}
Scholasticorū aliud nil esse nisi mentis ad Deū ascensū: nel priā q fit oratio
cū Deo sermocinationē: hinc ea sola mente, sine et mente et
voce simul fiat. Quo pacto diuidi solet oratio in petitionem et ^{in quā partes}
postulationē: laudationē seu gratiarū actionē. In rigore vero ^{diuiditur}
sumpta et strictē. Est petitio decantū rerū à Deo, ut docet. Damasse
nus lib 3. orthodoxa fidei cap 24. seu ut illū explicat. Val: q 2
pri. est postulatio boni cuiusdā decantis q ad Deū à pijs efficitur:
Secundū est obligari interdu aliquē sub reatu peccati mortalis
orare, tū pro se, ut eū alium imminet periculū proximū comit
tendi

peccati mortalis, et alia in evadendi non occurrunt, tamen aliis tamen pro aliis praesertim in reo in omnibus necessitatibus.

Tertium est peccatum similiter mortale esse, cum preces quarum recitatio sub eodem peccato mortis: imposita est, cum voluntaria distractione recitare, et per solvere, ex cuius meliorum de sensu, ut inferri patebit. Ratio est, quia talis oratio non est actus humanus, hoc est nec cum debita rationis advertentia, nec cum pia voluntatis affectione facta. Alias vero preces extra ullam obligationem recitari solitas seu vero arbitrarie peccatum non mortis: an veniale duntaxat, an vero et nulla sit etiam sub iudice lis est. Sotus lib. 20. q. 6. a. 5. Petrus Aragonius q. 93. art. 23. Valentia disp. 6. q. 2. p. 1083 volunt esse tamen veniale: alii contra esse mortale: mihi plane non tamen satisfaciunt. Proinde cum dicitur: aut multum quod revera orare, cum intentione et reflexa cogitatione exercendi hanc actum religionis, vel non multum revera formaliter, id est cum dicta intentione orare, sed materialiter tamen, eo scilicet: sine duntaxat ut mentem ab aliis cogitationibus huius et non abstractat: si primum tamen sane ex hac hypothese tenetur esse attentus, alioquin Deum potius irridere quam orare confabitur et peccabit peccato irreverentiae, quod peccatum cum virtute religionis, et proinde si accidat circumstantia gravis erit tamen peccatum grave et mortale: si secundo nullum erit peccatum, cum talis non formaliter orare, sed mente aliis affixa cogitationibus liberare velit: haec praemissa sunt de oratione in communi.

Quaerit
I

Quaerit primum.

Quidnam intelligatur nomine horarum canonicarum
Non est huius nec Dei nec civitati expendere horarum canonicarum utilitate, haec enim ad controversiam: potius quam theologos spectant, de quo val. 2c. p. 10. §. 3. Dicendum ergo est, per horas canonicas: intelligi eas preces quae certis, et talibus horis iuxta cano-

an constitutio nes, aut recitari, sicut canones solent, et debent, ^{qd sunt horae cano}
 et ut loquitur Graph: cap 50 n 1: sunt certa pensio divini cultus ^{in ca}
 debita ab us qui in sorte dñi electi sunt, p qua devente sui sus
 tentatione ipsi necessari recipiant ab ecclia, ex parte patrimonij
 xpi, ut loquitur Papa in cap 10 in tit: de celebr: miss: Putat vero
 Graphius dici horas ab orando et celebrando, sed rectius ^{horae dicitur ab}
 mult talis dici quod ex instit: ecclia definitis horis, ^{oratio:} ta diurnis,
 qua nocturnis, decantari vel recitari solent. Dicuntur a. canonicae cur dicantur ca
 nel quod regularit. Dicenda sunt cano. n regula significat: aut ^{nonica:}
 quod impta regulas eccliaru sanctionu sunt a doctis celebratae

Quaest
2

Quod sunt horae canonicae

5 Antoni: 2a ple tit 9 cap 12 § 1 et 3. Nam de oratione et ho
 ris cano: cap 3 n 27. et quida alij octo horas constitunt. nocturnas ^{quida constitunt}
 nas vigiliis. Laudes. Prima, 3, 6, 9, nes p et ad pleboru: hor ^{duo octo horas canon:}
 argumento, olim nocturnas vigilia canebant, olim p se separatim
 p se a vigiliis, et adhuc hodie in nocte natiuitatis dñi, haec duo
 diuina vnt posita missa, adde nocturnas vigiliis habere dis
 tinctu hyan a laudibz diuersu ite principiu ve unde hi
 DD. vnt David post 110 septis in die laude dixi v. intelligunt
 de die conuili, que artificiale appellant, et sic esse 7 horas canon:
 nocturnas vigiliis exceptis, q blent, dici media nocte, iuxta illud
 media nocte surg ebā v. Alij ois ta cano mist: qua Sumiste di
 cant esse septē ta. Ego haec duo statuo. 1o olim in multis quicunq;
 nocturnas vigili: a laudibus fuisse distinctas, quin et p distine
 tas orationes, tunc natas, et te temporu necessitate q horu nume
 rabantur. Certe hunc numeru consti tuit Agatense ecclia, ut
 refert in cap p 10: dist 91. et cap 11. de celebr: miss: et regula
 sancti Benedicti 16. quo pleneat multi pl relati ab Agor.
 2o statuo hoc no obstante, retinenda esse omnia in consensu exceptu
 septenariu horaru cano: numeru, et sic suspensas esse nocturnas
 horas laudibus, sic definiunt olim sub canolo magno Cabilonense
 ecclia cano: 19: ~ 1:

Quaestio 3. Cur Septenarium huiusmodi numerum extra constituerit
 Pro deventisse hunc numerum, tamquam in sacris litteris omnium perfectis
 hinc, sic septem sunt dona spiritus sancti, septem periculis orationis
 dominicae, septem diebus hebdomadae, quarum devotio nunciis civitatis Jeru-
 icho coarctaverunt: septem stabant in lege veteri sacrificiorum con-
 scriptiones Leviticorum: 14. et 16. septem lampades exodi 25. septem cande-
 labra ecclesiae 1. Apocalyp. 1. septem denarii, octales hominis in qua-
 rum linguis teste Gregorius: Deus laudandus est. Multum vero septem
 haec horae contra septem lapsus peccatorum letalium, et septem demo-
 nia per Christum a magdalena expulsa:

Quaestio 4. Quomodo ex numeris horis appellentur in vice
 canonico officium matutinum, et quod vespertinum.

matutinum offi-
 cium quomodo fit

Prima sententia est Glossa quae per matutinum officium intelligit omnes
 horas ante meridiem dici solitas scilicet matutinum, in laudibus, psal-
 3. 6. 9. et vespertinum vero eas quae post meridiem solvantur.
 Secunda sententia excludit a matutino officio quod et dicitur in
 vespertino in capitulo vero dicitur sub nomine officii dicitur,
 intelligitur 1. 3. 6. 9. et vespere. sub nomine officii nocturni
 nihil nocturne: laudes et completorium, iuxta alios nocturnum
 officium habet in matutinis nocturne: et laudes, divinum reliquas omnes
 haec sententiae nihil habent incommo- di, sed ultima auctoritate magis canonice
 est formior.

Quaestio 5. Quando cepta sit in extra horas can: recitare.

Admodum in hac quaestione varii sunt. DD. videlicet omnes his has ma-
 posse dici. Quibus modis potest considerari officium divi-
 num, ut consistit in recitatione psalmi, hymni, et titulum per
 quotidie recitandum. 2o ut consistit in recitatione determinata-
 rum 7 horarum linguis diebus et tunc horis prohibendum. Si
 modo sit de primo modo tractatum et de melioribus consuetudinibus
 horum ecclesiarum, et ipsi et patres et clerici in videri ab apostolorum ten-

portibus tñ noctu, quā rōdū conueniēte in ecclia fuisse plū
tos. ita dicitur de mansu domini lib 9 Applicarū con sti: cap 30
docet ex tate constitutione aplice hīs uerbis, p̄tiones facite
mane hora 3a. 6. 9. et uespere usq ad hactenatū:

Si uero loquamur de officio p̄b̄l̄is rōdo 2o modo uerisimile est
id quod comiter docet DD Lelapin et h̄n̄z̄i, ut dicitur quotidie
horarias p̄s̄ 7 statis horis decurrerent, 2o modo quo n̄ fit.

¶ In officio recitandi horas, sit de uice diuina *Quæsit*
an tñ de uice humano ecclio:

¶ Abbas Pannocit. in Cap j̄m de celebrat. miss. Decius in Cap q̄
in eccliarū. n 53. Resella, et Angel v hora. n 6. et Araphi:

lib 2. cap 50. § 4. uolunt esse uicis partim diuini, partim positivi. ^{partim est iuris}
diuini quō ut clericus singulis diebus septies orat. iuxta illud ^{positivi partim}
septies in die v. Inuis uero tñ humani pontificis esse quo ad

circumst: recitandi, hoc est quo ad tempus, ordinē, qualitatem,
locū, modū, formulā, et numerū. hinc colligunt, quod Papa nō
possit in ullo clerico dispensare, et nōq̄ eximere à p̄cepto septies ora
di in die: possit uero dispensare 2o modo cū Papa sit supra
ius positiuū. Cap p̄p̄uit de concess. p̄b̄ndarū:

Probabilius est tñ esse de uice pontificio, recitare horas canonicas
ita 97: et reliq̄ ois, et falsū est ex illo septies in die v̄ colligi
p̄ceptū diuini recitandi horas, nā nō quicquid in scriptura est
statim p̄ceptū est, sed ea tñ q̄ p̄cipuā p̄cepto morali, nō. a.
q̄ iudiciali, uel ceremoniali, aliq̄ tenerentur et sicut: David
pugrare in aphat, et bustis ut dicit recte 97: tenerent ite
ois reges septies in die orare, et in finita h̄m̄l̄ia. h̄m̄l̄iter ex
diuto psalmo, si ueritat̄ p̄ceptū diuini recitandi horas nō pote
rit et Papa dispensare in matutinis uigiliis, quod tñ h̄m̄l̄ia
ad uicariū est falsū. q̄bat, quia sicut dicitur septies in die
sicut ibi dicitur, media nocte surgeba. v. breuit ergo quod da
uid in die septies p̄tatis sit, facta est hoc int̄m̄ nulla lego

contu i. Nud quide uerū, hoc regio exemplo eccliam pot te pmo
ta, et indnota fuisse, ut hinc est lege, qua clerici 7. in die sub
grani peccato opere cogentur:

Quæsit
7

Quæ et quotna genera psonarū obligent ad
horas canonicas recitandas sub. p. m.

DD. tria, uel quatuor assignant: 1o clericos seculares, in clericis ordi
nibus constitutos. 2o beneficiatos. 3o monachos et uarirose religio
sorum uicos. 4o religiofas feminas de singulis, ex ordine iudebimus

De clericis.

Quæsit
8

Quis clericus, et quo iure teneat ad horas

Ex eo quod et plures tenent qui aliquo ex laicis ord: initiati sunt,
quales sunt subdiaconi, et illis superiores. De presbiteris sunt ex pres
biteris, cano presbiter dicitur 92: et cano si q presbiter dicitur 93.
et glossa in cap 7. de celebr: missarū. De diaconis et subdiaconis
nullus est alio cano scriptus, sed in generali totius ecclie paxi
et inmemoriali consuetudine q noxius inuentū recepta est
pinde in iuris tit, tenent iude ad eade. Ratio orte oibz conis
hæc est, nā hoc ipso quo iure diuino, et sacri clericus uti uim
tu opialis tenet exaq suū officiu tenet et aliquo modo orare p
populo, ecclia à iure positivo determinauit hunc orandi modum:

Quæsit
9

An eade obligatio ne teneantur constituti in pmo
ribus et prima tonsura.

Rigida est sententia Bonac: q in cap 1. de cel: miss: ait has psonas
consuetudine qde excipi à iure canonico, no ta à iure diuino, q
eo ipso inquit, quod clericus sit electus sit forte dai in diuinitatibus
et, à laicis, et paret oibz priuilegiis ecclie, ergo idipsum pusu
horarū incumbit, et soluedū à Janocitano qdime ab illis
hæntis. Et Jo: Andreas in dicta cap uno ipsa glossa in cap si q
presbiter, sed hæc sententia flata est, condimus nā in clericis in
uniuersu ta obligari ad horas canoni: iure pontificio, no. a.

Quirino. Argam: vero ex statu clericorum dicitur frivolum est, sed & minorum
 sicut & si quis ex his minoribus inveniatur ecclesie & exigentia sui mu-
 neris, aut explicati de p. de sacramento ordinis fundamenti. a.
 non tunc hinc est, quia hi non prohibiti sunt statim in ecclesia mi-
 nistros, possunt tamen materiam non recipi. Si petus an filii tales
 teneant aliqd orare vero horaru. Veteres canonice hoc noluerunt veteres canonice noluerunt
 for minoribus in p. debere quotidie legere aut 25 psalmos minuisti. 15. psal-
mos.
 graduales, aut officium B. Virg: aut 7 psalmos. Si vero q prima
 vigilia in habeant psal: miserere. Veru et hoc prout, et sine
 ulla fundamenta dicunt, cu nec ius canale, nec divina, nec canonice
 cu quia quia hac in pte periclitat, ut recte dicit Madi tract: de ordi-
 Solus q sa 3. Quocirca ulterius an filii ad teneant ad hoc aliquam
 consuetudine. Solus respicit usque tale esse, et vero nec mihi de ali-
 qua consuetudine, quod si in aliquo talis esset, non dubitarem ea ab illis
 clericis esse servanda, ut putat Less: cap 37 dub 9 n 46. et ra-
 tio est quia licet ius pontificium sit illis imponere, ita et poterit
 aliqua consuetudine introducere. Si iteru petus an ad filii pos-
 sit episcopus in tales ad minoribus ad hoc et hinc extingueret, quom & promouetur
 dicunt, melius alij negant, quia quod uniuersalis ecclesia
 relinquit licet non sit episcopus particularis in hac ecclesia hanc
 preceptum. Illud edisserim posse episcopus ad aliquot dies, vel et
 pauentis septimanas ordinatis percipere, id n. nec graue tenet
 et alias et ex nouitate vite, qua te q filii incipiunt, videtur
 admodu decens.

An clericus sine sit beneficiatus tam, sine ordinatus quousit
 obliget ad horas si sit excoatus, suspensus, int. dicitur
 irreg: degradatus &c.

Ad hoc respondimus in ma de censuris affixatione ratio est quia
 sibi hi imputant, quod sua culpa has penas incurrerit et remon-
 ex suo delicto facit conditione sua maiore cano. legi 26 q 2

boni authoritate instituta, et talia cum non sint beneficia canonica
ad horas canonicas minime obligant.

An ad idem tenentur qui recipiunt beneficium tam in com. Quaesit
dam non ante in titulu 23

Procurator Medina Azorico Graphio Uci: Natio cap 20 n 16.
Sine commendatarius habeat beneficium tale ad tempus sine in ppe
tenuit quod tam alibi dominus hinc in parte fieri non posse teneri
ad horas quia talis non tam administrat beneficium, sed et ra
tione huius recipit functus, non tenet ac si esset inconstitutus

An coadiutor beneficiarius tenentur ad horas Quaesit
Vary sunt in hoc DD. ut videtur est apud Graphium l.c. 24

§ 2. Dicendum est ob sola coadiutoria non tenentur coadiuto
re recitare horas, nisi aliunde ad id tenentur. v.g. exordi
ne ita Natio cap 207. quia id tenentur tam facere ad quod
in coadiutorio datus est, quare si tam constitutus, ut v.g. in
choro canonicis, ad id tam tenentur. Quare cum ipse rector
beneficiarius non sit, et nullum beneficium habeat hic non
poterit cogi, sed tam principalis. Nam ipse tam subrogatur
beneficiarius, ut alias has partes expleat v.g. qd ipse fieri
fuit, in choro canonicis, &c. Sed qd iuris te inquis, quando
datus parochio amentis coadiutor, vel decepto qd orare a plius
non potest, vel alio modo implicito, vel certe in certa spe hic
cedendi in parochia dno distinguendo, vel parochio datus
ut ex lo minus sustinet, vel tam usq. p. se, si ipse tenentur
ad horas si in minime.

An obligentur ad horas pensionarius id est tunc Quaesit
annue et certa pensio dari ex aliquo beneficio 25.

Nota pensio annua esse in ei differetia quia recipiunt pe
siones, tam qua clerici, tales sunt plurimi in com. canonicis:
et hi pensionarii habere debent saltem in tempore, et p. inde

tali non tenentur
recitare, nisi ratio
ne alterius acciderit

esse clerici: alii perhonorarij sunt, quibus non datur p[er]fio
 uti clerico, sed in lingua p[er]cipi, vel ap[er]to, vel bene de
 cetera merito, vel lingua laboranti, p[er] comodo eccl[esi]e, quibus
 sunt aditui ludicatos, q[ui] p[er]vix p[er]u[er]s eccl[esi]a ins[er]unt:
 tales denu[m] et sunt clerici, q[ui]a m[er]itis et ap[er]tati regularen
 ta ordine professi, qui ex p[ap]ae auctoritate annua h[ab]ent p[er]fio
 ne a quibus aliud non exigit nisi ordinis illius p[er]fio, et
 habitus quo illi p[er]tinent p[er]fio. Ita ad quest[um]: quis p[er]fio
 hoc p[er]fio tenet ad nil tenet, ut ex se patet, et est conis d[omi]ni.

qui n[on] habet p[er]fio
 h[ab]ere ut dep[re]c[ati]o
 omnia nil tenet

perhonorarij n[on] p[er]vix et n[on] tenet salte[m] ad horas
 canonicas, obligari ta[m] novo iure. P[er] h[oc] in p[er]vixi conti
 lutione, q[ui] incipit ex p[ri]mo latera[n]o de h[er]e, q[ui] extat apud Na
 le. n[on] re: tenet ta[m] ad recit: officii B. virg. si p[er]fio an si
 clericus sacerdos p[er]fio beneficium, quod t[em]p[or]e h[ab]eat et p[er]fio ne
 clericatus debeat p[er]fio horas canonicas, et recitare horas
 beat: virg et ratio d[omi]ni est q[ui]a p[ri]mo ad id obligat om[n]i
 perhonorarij, sed melius respondet p[er]fio negat: q[ui]a p[ap]ae
 videt[ur] sup[er]p[er]fio perhonorarij n[on] h[ab]uisse aliud beneficium

Quaerit
 16

An tenet ad horas habens in benef. manuale
 Manuale beneficium dicitur et regulare dicitur, illud est quod
 ad nutu[m] est renovabile ab eo q[ui] in illud est cap[er]e in ad mo
 nast: de statu mon: Exo ex cl[er]ico: ja de supple[n]dis ass[er]p[er]e
 tuis p[er]fio tenet ad horas, q[ui]a hoc beneficium est sol[us] p[er]fio
 cepto, quod ad nutu[m] sit renovabile sit id[em] vis q[ui] h[ab]ent cetera
 beneficia, ergo et habere id[em] om[n]is, q[ui] q[ui]e p[er]fio ta[m] est in di
 cendi[um] horis, et ratio ip[s]a id[em] videt[ur] suadere miles. ad te
 p[er]fio d[omi]ni militat cogit cu[m] alijs m[er]itis h[ab]ent om[n]is fut[ur]e.

manuale bene
 ficiu[m] quod dicitur

An si aliquis fiat cano: in cathedrati ecclesia et
10 anno no deniq illi fructus canonicatus, debeat
velominus recitare horas: Quaestio 17

Nota esse in his partibus terre quibus maxime in Germani-
a, Polonia, Sclavia, et Hungaria: consuetudine antiquissima in
plurimis ecclesiis, ut electis et admittis in canonicis, 10 anno
saep et 20, uno ut mihi constat in aliqbus locis: ecclesis in
pro excessu, nil ex beneficio detur. Ceterum in quodam loco
pore accepissent datus in quibus locis post morte canonici
et hereditibus, vel creditibus ad dissolvendum casalernu:
aliquando applicant hi fructus fabricae ecclesiae: aliquando
dantur senioribus canonicis, vel veniunt in bursa conventus
capituli, aliquando in alios usus erogantur. hoc positum
vocat in dubium an talis canonicus q nil percipit hoc tempo-
re onere horas canonicas, ad quod multa. No 10 optare in
terre consuetudines, una q incipit suscepti tit: nese
de vacante, in qua percipit ut cuiusmodi cano: debet media pars
fructuum, donec fructus plene ipsis cedant cum decreto satis
faciendum est ubique, est excepti aut heretia consuetudine
no abrogata, et q consequens talis cano: debeat horas
persolvere. No 20 ubi haec consuetudine no est, in usum sta-
du esse ecclesiarum, et capitulum consuetudine, q consuetudo erit
pura et laudabilis. No 30 no esse dubium qn talis canonicus
teneat ad horas, si vel ex more, vel primitivo ecclesiae
sua, fructus 10. 20. vel et 30. anno. ipsi subtrahantur sed ta-
post morte, dantur eius hereditibus, vel eius creditibus.
ratio est, quia talis fructus et primo in honore, in dicitur
sponsis. No 40 idem modo dicendum est, si hi fructus primo
annorum cedant no ipsi, sed vel senioribus canonicis, vel
coni massa capiti, ratio est quia talis canonicus factus

No 1

si debet ei media
pars fructuum cum
bulla tenere horas.

3

4

senior padebit eade privilegio, quo ne alij. quare quod ipse nolat sibi fieri, sibi faciat, et ipse inuente alij scilicet, hanc oia nisi iudicatur solide dicta:

Sed his ex predictis difficilior res lat nobis ille scilicet: quando fructus dicti canonici, nullo horum modorum exogantur, sed perditur

quando nullus in alios usus pros, et nil ullo uigra tempore eadet sibi canonici. nro an et te debeat fieri. horas: ex una pte videtur quod no. p quia talis toto hoc tempore ita se tit, ac si no esset

beneficiarius. 2o quare et altari seruire et de altari non minere: ex altera vero pte videtur quod oio tenentur fieri

hoc arg: Canonici huius (et uniuersalit ois beneficiarius) hoc ipso, quod tale canonicatu acceptat simul et semel recipit et in se quidquid oneris et molestie canonicatus an

nequi tit. eo quia talis neque tit fit: et ins, no tm ad, sed et in canonicatu. vtraq sentia est probabilis, et ego qdem

semper magis inclinavi in eam. eode modo videtur dicendum de eo, qui impetrat beneficium a Papa cuius auctoritate,

oia fructus beneficii reseruat alteri debet, et huius dicere horas, na huius imputet quod acceptat tale beneficium. At demum

ult: pari ratione dicendum est de eo qui beneficium ad se tenuit tit, ut no possit decant ex eius pueri huius uicere, et

sup in ma de rest. pro bonis ecclesie conclusimus: . . .

Quaestio 18: Unde nascatur quod beneficiarius debeat horas recitare ex tit. neque tit in beneficio, an vero ex proventibus, quos percipit:

Alqui dicunt nasci ex primo quia inquit eo ipso quod est beneficiarius fit quasi dicitur beneficiarius ut alibi dicitur, tit ite locum in choro suffragium in capto certu gradu et honore in templo et alij uariis potest per uilepium, ergo ob titulu de recitare horas alij aliter.

Decidit ut 30. beneficiati tenent ad horas (si alij fruuntur
propter eorum necessitate) beneficium ipsius proventibus, ut obsequia
ut quotidie passim accidit, ita ex eodem dicitur cap 25. n. 103. Anaph.
cap 30. et ratio est, quia omnis dicitur officium in hac re perso-
na beneficiata, quae legi sicut supra scriptum, ut leguntur
intra, et dicitur alibi in cap cler: dicit 91:

Decidit eodem modo tenent ad horas beneficiati quotienscumque
ipse in mora est, ut minus sui beneficium fructus percipiat,
ut si possessione beneficium non accipiat si sua culpa in culpa
aliqua incurrit, ne curset se attolui, si sponte non residet cum
beneficium personale presentia non exigit

Decidit tenent sibi tenent ad horas, et si nil fructum accipiat dum mo-
do accipiat quoti: dicit tributio nec, ita sicut lib 30:

Decidit non tenent ad horas beneficiati, quotiens et ipsum non stat
quo minus fructus percipiat, nisi non tenent beneficio spoli-
tur, ut interdum expeririunt inter hereticos. Quare quando
debet beneficiatus incipere solvere, an a die quo confectur
beneficium an a die possessionis: DD in hac re dissentiant, sunt
non qui primam afferant hanc qui in ego dico attendendum est ad
ecclesiam consuetudines, haec enim efficiunt, ut beneficiatus modo
una, modo alia ratione horas solvere debeat:

si beneficiario ra-
pian fructus no-
tenent ad horas:

An cum dno litigat de beneficio debeat arabo,
nel arans tm nel neuter horas dicere:

Quaestio
19

Decidit 30 si sit int dnos, plures, quom nullus beneficij
possessione sit, neutrum cogi posse, ut recitet, quia neutrum sit in
in beneficio quod sit ad obligationem dicitur horas necesse est
Decidit 20 si alter litigans habeat possessione tenentibus dicere ho-
ras, quia ratione posses: in sit in beneficio:

Decidit 3, si tenentibus benef: detinet, iudex ordinarius, te us q sit
in in benef: et exeat se eam obtinuerit et horas dicere

quia fructus lata sententia tali daturus à die contestate litis,
 hanc de oral cap 7. n 20. et alij:

20 *Quæsit* An qui sit canonicatus, vel aliud beneficium legi-
 time, et ipse accepti studiat, aut alia agra exca
 absit à suo beneficio teneat horas recitare, et si con-
 tituat suo loco vicarium q' eius personat:

teneat horas:
 Quidam negant tunc tenere ad horas. Dicendum est cū alijs et
 pluribus et gravioribus DD. tale nō esse commune à perso ho-
 rariū, quā nō observare docet ipse s'cho: quodlib: 6 q 9. ratio ē
 quia in ista illa, et rāabilis cāā absentia tū facit, ut cuiusvis
 beneficiatus sit liber à lege q' scriptū presentialiter firmat
 eccl'ie, nō autē ut sit liber ab horis. Addunt tū aliqui ad
 rāabile futurū si papa dixerit, ut beneficiati, q' nō sunt in
 horis nec hnt curata beneficia, et hnt soluti, ab onere horarū
 dū essent in studijs, dāmodo vicariū haberent, q' locupletari
 eccl'ie inferuere. sicut hoc dicitur in: et Azor nō refutat
 mihi vero quā id equū esset nō lata nōdo, ad nō est mediū
 aptius ad fructuose studendū, quā oratio preterquam quā perso
 horarū studijs multū auocet, et abotio, et ab alijs multis
 peccatis: De monachis et monialibus

adeoq' religiosi omnib'.

21. *Quæsit* An et qui religiosi aut tri agantur ad horas can-
 tyo ex eūi doctrina, oēs religioſos, qui certa aliqua religione
 ab eccl'ia approbata p'fessi sunt, et in ea deputati ad chorū, et
 cantū, sine habeant ordines sacros, sine nō, idē intellige de
 monialib' p'fessis, ita DD. in Cap. 7. de Celib: null: s' statuti: 3
 pte, tit 17. 13. pa. 4. Nōne de oral cap 7. n 20. Potes quonam
quo iure cogantur
dicere horas
 iure cogantur hi ad horas, nāali ne, an pontificio, p' consuetu-
 dine, an in ordinis, quē p'fessi sunt. Latud: in 4 21

Classis 2a De conditionibus in horarum recitatione necessariis:

Affectiones horarum canonicarum sunt integritas, tempus, qualitas, hoc est ordo et modus et locus:

De integritate horarum canonicarum.

Quaerit An mortaliter peccet q horas ois reliquit

I

Mirito exprobandus a theol: no ta doctrina qui error Angelus v hora, n 10: docentis ta esse p v horas committere et ex negli gentia, omnimodo no fiat aut ex contemptu, aut cu offradiculis alijs, aut consuetudine:

Vera est scholasticorum doctrina peccari mort toties quoties sine iusta et gravi causa relinquunt, quia sine q obligatur ad horas ex iure canonico, ubi clerici et beneficiati, sine ex consuetudine, ubi religiosi preceptu est de re gravi, vide DD apud Nauum de orat cap 7. q 1.

qui sine iusta et gravi causa omittit horas p m:

Quaerit An sit p m: una tm hora ex orb. 7. relinquere

2

Ex affirmat: ex con ratio est, quia quis horarum est notabilis pars totius officij; sed quid si unus hora unus tm psalmus in termittatur. Exo vna S Antoni: Namo. Azor. 11. cc. et te peccari mort: si psalmus est sit notabilis pars, illius horae, ex qua omittitur: erit autem notabilis iude psalms, si psalmus faciat tertiam partem plus minus illius horae, certe. et pars notabilis cuiusq totius, sine illud paruum sit, sine magnum, est pars tertia quib ante hora est hinc sumpta est absolute vere hora. et Nauus ut re specificat, et cum exponat dubitatione, si ex. 1a. 3a. 6. g. detrahatur principiu, ut dicitur in adint: cu hymno et p psal: comitti hinc dubio p n: quia et illud verum est, quando aliquod totu est magnum, te no tm, 3a parte, sed multo minore esse, et nullo dici notabile v p. furcas 3 centes florans vel si tm 2 centes, et referas tibi centu: 3a ste, no tm hoc notabilis pars est sed et ex his. 30. 20. vno 10. Ste dies festus constat

si quis omittit notabile pte p m: dicat pars notabilis:

24 horis id est à media nocte usq. ad media nocte. 8 hora
faciant eam parte ex 24. et tñ nō dī. necesse, ut pñariatur
festi octo horas in simili opere, sed sufficiant s. q. 2. et forte
et pauciores, ad hoc ut luto raris peccat mort: nide q̄ de hoc dīs
pñta: in 3° p̄aplo decalogi:

Quot peccata comittat, q̄ vel omittit, vel omittere *Quasi*
decreuit, oēs 7. horas notū nē, an septem: *3*

De committere unū tm̄, ita Ciraph: ex dñiori Antia. Azor cap. 7.
q. 4. syl. v. hora. q̄ re. dicto 6. ratio est oīs septē hora faciūt
tm̄ unū officiu dñianū, integrale cāgas sub unū p̄ceptū, in
pula vero horae constituant singulas tm̄ totius huius partes.

Porro hui 2° de notanda suat. p̄ est nilominus grauius pec
care tale, quā si omittet tm̄ unā, aut duas horas, ob quod
ex parationē id erit in cōfessione iuxta extranap: Pij v. ad
hoc ut possit cōfessarius scire quanta nā sit facienda restitutio;

2. cōfessio nō id est nō tm̄ quando quis nō rei lauit horas, sed
et quibus deliberaxit inas omittere, alias cōfessio nō est in te
gra, ut recte Nauis cap. 7. de orat. a. 6. et 7. quod maxime notū
dñi est, pro cōfessarius, nā est naxū sit quod sit coris omittete

oīs 7. horas unū tm̄ p̄ m: committere id tm̄ sit hunc sensū h. i. *qualit omittes oīs
7. horas peccat mort.*
omittens habet unā nuda, et simplice uoluntate totū offi
ciu 7. horarū, et tō die int̄mittendi, nā qui sit uoluntate v̄ q̄
omittendi matutina, dicendi autē reliquis semel peccat mort.

si p̄tea imminente tempore prima, quā antea decreuerat re
citare et int̄mittat, uelit dicere gam, peccat eo. mortalit.
si postea gam relinquat, peccat eo. et sic p̄t pro alia, et alia no
hant: unū et 7. peccata mort: committere in horarū omissione

iuxta ea q̄ in 2° p̄m̄ nuy de interruptione uoluntatis:
An in cōfessandis horis possit q̄s nri socio:

Quasi
4

De posse ut p̄m̄m docet p̄axis apud doctos nicos, et cetera h̄mp
id p̄m̄sit, uel ut loq̄t syl v. hora, 57. approbavit, et q̄dē hū
nos h̄mp fuit uoluntas et tempore s. Ambrosij. h̄ste. s. August

cap 6. per totas orientis ecclesias, pari ratione philosophandi
 et de illis orationibus, quas vivamque celebrantur parantur, ut
 eas pro penitentia recitent, et officium defuncti: totamque, plures
 possit: v. c. ite et quas quis novit, ob certum aliquam finem, ita
 Nam l. cap 20. n. 29. ubi se n. p. Summus has nec imponi, nec ulterius
 suscipi auctoritate obligatione, qua precipiantur horae canonicae:

Quaerit An recitaverit horas q̄ verba integre n̄ p̄ferat.

S.

Baptista idcirco testis: et qualiter hi haec de re. Admonet haec
 sancta synodus omnes benedictos, et in horis constitutos, ut orationes
 suas non in guttore, vel in decalibus, seu deplutendo, aut in
 copando dictiones, sed attentis verbis diu tenentis, sine ulla sine
 in loco, officium diurnum, nocturnumq̄ p̄ferant: id precipi
 in cap dolentes, et in extraneas: ja de vita et honestate: de curam
 hinc eo collige se si quis ex crassa, et affectata negligentia, vel
 contemptu, verba deficiat orare, truncet, et multum peccare
 mori: ac proinde tale non solum facere p̄cepto de recit: horis.
 Excipiuntur tamen ab hac peccato, tamen hi qui hi orant initio linguae
 qua qui aspernerunt hic multo id tempore, ut sic videtur
 illis impossibile aliter orare:

si quis ex crassa
 contemtu usura
 p̄ra:

Do colligitur horas in solutis h̄ et verbus notabiles an
 icipare eorum, non repere esse h̄ h̄ p̄ m: ex Nam cap 25. n. 29
 et Anaph: cap 29. n. 3. ita sane ut horribilis, ita digna perpetua
 memoria historia est, qua refert s. Antoni capite l. 9. cap 13
 § 3. de quodam s. Patre, qui videns in choro de more cum magno
 laqueo, in quo multa imponenti, requirit quodam imponenti, res
 pondit s. Abbas, et verba, q̄ clerici int, p̄fallendu omni h̄ h̄, vel
 int dentes defluunt, vel ante qua hoc ipso unum usque h̄ h̄
 unt, ipse aliu incipiunt, vel male p̄ncipiant, tamen ut se ab
 ecclesia statim expediant, de his oibz accusabuntur a me in iudi
 cio coram Deo:

historia de his
 qui intruunt
 turba

Quaerit

An ad horas recitandas seu pro choro senextra
 illa possit subinde illas intruere

Nota interruptione horarū te dici, cū quis incipit ora
re, et in ipso orationis cursu definit, ea mente quod ne
lit, ad q̄ h̄us est, statim, vel paulo post q̄ legui.

Dico 1. in interruptione horarū citra rāabilem cāgō esse pec
catū, quia prohibetur in iure, Cap dolentes. et Cap nullus.
de cōsec. dicitur 1. deinde videtur p̄gnare cū rāione, q̄
quā ceptū cū p̄ncipio uero de re magis tractati colloquū,
abū pat, et sermone ad alia cōuertat.

Dico 2. ad dictā interruptionē nō sufficere cāā rāabilem
et iusta, sed debere porro esse tale, q̄ sine dispendio in a
hūc tempus reuēci nequeat, ex quibus duobus si alterū de
sit, ex q̄bus nobis si una defuit, hora cepta cōtinuari det.
et si abū pat, repetenda sunt ita Nam de orat. n. 6. que
sequit. Hic cap. 8. 93 et alij. Ceterū q̄ huiusmodi cāusae
sint recenset Nam ibide. v. 8. necessitas audiendi, vel ha
bradi cōcionē, necessitas hēri faciendi, aut sacri audiendi, mā
dātū superiorū auocantis, necessitas salute, honore, fama, cōna
ant notitā, aut p̄rimi, cāq̄ tā spūalia, quā corporelia tueri,
vel necessitas exorandi aliam uirtute, q̄ reliquarū cuiusq̄
cōscie et discretio ai.

et in comodo
sine dispendio et in
comodo nō possunt
reuēci in aliud tempus
cāusae p̄pter quas pos
sunt reuēci:

An si interruptio sit notabilis teneatur ac Quæsit
trictus horis, eas à capite releuere:

Aliq̄ uniuersaliter negant, q̄ quā tē referendū, sed uerū est
oppositū Nam de orat. cap. 16. n. 75. p̄tendit q̄ 16. quia si
tempus interrupta morā nōm̄ exerceat, nō p̄t talis morā
hōrā dici horā cōtinuasse sed plane finisse. Quærit quidē
dicatur longa tempus et notabile. Exo DD. manere in t̄mi
nis uniuersalibus. Exo illo iudicio doctiorū p̄ntare uia
aut ad summū duas horas esse tale; si iterū quæras nō
repetenda et sint te horā, quando tempus quo ipsa interruptum
p̄ntat cōsumit in fabulis, alijsq̄ otiosis uerbis. Ex negative

quid dicat tempus
notabile

sed esse duplex p r: altera inimita abruptionis altera
otiosorum uerborum.

Quaestio 8 Quid debeat facere, qui ex officio tenet quare
psalms, et si hu ad, diuina officia, spectantia,
uel transferre libros, de loco in locum, et si ne
gligere parte horarum.

Respondo si talis poterat haec ante ceptum officium praestare tenet
omnia supple, q negligit, ita Azaphius, lib 2, cap 52. n 29 Nam
cap 11. n 36: h ante antea ob rationabiles occupat. n poterat
et multu no omiserit, no tenet repetere, quia parum illud
uidetur chorus supple, hic v. g. no tenet supple carmen
magnificat, et anti pho: qui tenet fiat altaria, ut coeedit it
solutus lib 20. q 5. a 3.

Quaestio 9 An iste censendus sit dixisse horas, q magna affe
ctione audire eas, recitari, ipse se dixit recitat.

Respondo ex conu hunc minime satis facere, pari ratione no satis
facit et ille, qui totum officium percurrit oculis, nil se legit, ratio
utriusq e quia extra, requirit lectione, et participatione, ut
dicit infra. vltimus no satis facit et is qui tenet dicere horam
q tenet recitare
ad satisfact
priuati oratio
dicit illas, in choro qd sed secreto, tu quia talis no censetur
de numero horu, qui soluit suu pensu, tu quia no iurat,
si curat: v hora in fine, et Azaph: lc: excipio casu bona
fide, et rationabilis cause, et iustae scriptio nis de qua, nos sup
de rub.

Quaestio 10 De tempore exsoluendarum horarum.
Quo tempore cuiq hora sit constituta.

Respondo p tempus soluendi diuina officii, in conu esse a respe
re tempore unius diei, usq ad mediu nocte sequentis inclusiue,
est conu DD. unde habes no esse p salte m: diuere qua

cuius horam p[ro]mulcare quamvis hora totius huius temporis.
 Dico e. decreta nilominus esse in heis canonibus, ut horae
 singulae consti- tytis, horis dicantur, sic Alolla in dem: de celo
 miss: ubi licet tanta mentio fiat officii, in actum cathedra
 litus, allegatis, et regularibus, in q[ui]bus hora canunt, est ta-
 comis ad op[er]atio, ubi co[m]prehendi et eo qui p[ro]natim horis reci-
 tant. Dico 3 antiquo iure singulis horis has fuisse co[n]stitutas hora singulis horis
 ita ut q[uod] dicatur una hora post solis ortu[m]. q[uod] vero hora q[uod]a: co[n]stitutae
 post ortu[m]. 6. hora meridiana circa prandiu[m]. 9. hora q[uod]a
 post meridiem, vespera hora duodecima ab solis ortu. Completo
 die post occasu[m] solis, appete n[on] iam nocte. matutina, et laudes
 circa media nocte, haec est oratio h[ab]ensq[ue] horis ante solis ortu[m],
 ita olim: Modo vero h[ab]it est p[ro]vare laudabiles consuetudines
 pateat, et p[ro]venerit, et salte[m] peccatu[m] veniale erit, horas sin-
 gulas horis destinatas iuxta consuetudine[m], si r[ati]onabili causa
 notabiliter co[m]mutare.

An, et quando, liceat horas co[m]mutare divino offi- *Quaerit*
 cio p[er]soluendo co[n]stitutis. *11.*

R[es]p[on]d[et] si nullu[m] peccatu[m] esse, si haec co[m]mutatio fiat ex r[ati]onabili ca[us]a,
 Legitima voco no[n] tm[en] illa q[uae] p[ro]venerit alicui occurrere,
 in his negotiis, sed et o[mn]i i[ur]a, q[uae] p[ro]p[ri]a est in p[ro]venerit n[on]
 r[ati]o[n]abili consuetudine, q[uae] tunc no[n] solent in horis dicendis illa tem-
 pora ad amissu[m] obsequiare. Consultant aut[em] co[m]m[un]it[er] DD. ut q[uod]
 potius p[ro]venerit tempus, qua[m] postponat, si suspicet[ur] obsequiu[m]
 r[ati]o[n]abili aliqua occupatione, unde in cap. p[ro]bit[er] de celebr[atione] missar[um].
 suadet[ur] ut mane dicant[ur] o[mn]es horae, usq[ue] ad vesperas. Ego
 certe religioni mihi no[n] dixer[im] id facere mane ab hora 9.
 ubi alia ca[us]a no[n] occurreret, qua[m] quid cogitare me devotius
 et attentius ea hora oraturu[m] qua[m] alius postea horis, unde *si t[ame]n alij come*
 illud nanavit horas p[ro]venerit ante tempus p[ro]venerit *de horis h[ab]ent[ur]* est.

in tempore iustitiae: post tempus seculi ea.

12 **Quaerit** An possit qui vis clericus matutinū cū laudibz
 recitare vespe re p die sequenti idq̄ circa fa.
 Quastio haec nō h̄t locū in illis, qui id faciunt, ex primi
 legio sed in apostolica, cuiusmodi est societas; h̄t quærius de te
 ricis nullo tali privilegiū p̄cedatibz. s. Tho: respondit
 ad hanc q̄stio: quod dicit s. ar. ult. h̄s uerbis, si aliquis post
 didit ut vesperas et complatorū. C̄suple illo tempore, quo de more
 et consuetudine uice ea: solentur) dicat matutinū h̄t hoc
 faciat p̄p̄ laudibz, ut quicquid bono et uolup: in uoluptate
 absq̄ peccato nō facit si p̄p̄ necessitate h̄ctis, aut honesta
 occupationis, absq̄ ullo peccato facit. Quæ autē occupationes
 h̄c ee possunt subiungit, puta inquit si clericus uel magister
 et mīere lect: h̄s de nocte uel p̄p̄ aliud h̄m̄s modū
 sentia à multis ut parū tuta et implabilis habetur: uerū
 probabilis est et eaq̄ defendit. C̄plet lib 2 cap 23 Syl: v hora q̄
 dicit 3. Azor lib 20 cap 9 q̄ s. poterit uero quibus p̄inatione
 citari matut: illud dicit hora q̄ uel s. rationes dicit Tho:
 sunt quia matut: statim post complatorū cantari solent in
 multis celeberrimis Aet̄ia eccl̄is. Ea quia melius est solere
 Deo anticipare, addamus nos tertiu, nā dicitur fit p̄ uincula
 octidm̄ feria 4 s et 6. maioris et bonitatis h̄t p̄ tota eccl̄a
 nā corporis xpi imo addit Nauis lib de orat: cap 2 n 34 si
 quis prouideret se sequenti die h̄re occupatissimū posse quidē
 dicere et orō horae et minoris cū matutino, quōd ego nō ausin
 dicere

Quaerit An liceat dicere missa ante matutinū
 13. S. Anthonius, Ambrosius, Palud: Hostiensis Nauis Azor Brinsfeld
 et ueteres oī DD. dicunt esse p̄ m: ratio est inquit q̄ consue
 tudo generalis eccl̄ae ad hoc obligat, h̄mp̄ m̄ h̄i placuit opposita

sententia alibi explicata in dup: de sacrificio missae nullū
 esse peccatū nec veniale quod si quis habet eam, ita S. nare h
 totus Thomus & Aragonius Henricus lib 9 de missa cap 24
 Less: lib 2 n 12 cap 37. notabili 3. Delaromi: to 3. dicit tunc
 esse se priore sententia. Not tria opinionis ratio est quia int
 missa et horas nō est ordo essentialis et sane mōrū esset in
 uersione huius ordinis est p m: cū nec ipsi horae int se
 hā uersionem ordine habent ut talem ordinem.
 De consuetudine in qua se fundat ea opinio duo sū ual nō ee
 recepta, nec nec absolute ea esse nec. hūte nego obligare gra
 uiter.

A. qua hora incipiat diuinū officium et in qua desinat Quaestio 24

Re. ex conu incipere in matutino, ut uident et oī canones
 et infra supponere, nec obstat quod dicitur se his celebratoribus
 et uniuerse in duplicibus horae incipiant à uesperis, id. n.
 nō est in dicitur aut diuinū officium ab illis incipiat, sed quod offi
 cium talia, habeant duas uesperas, et hoc tū uersendum est ne
 hūte D. Tho, cū signifiuunt se horae incipere à uesperis.

De qualitate horarū hoc ē ordine et modo. Quaestio 25
 An liceat inuersione et p posterore horas soluerē. Quaestio 26

Dico 1. id facere sine ulla causa rāabili peccare hūte ueniat
 quia cetera pcepit ordine in horis.

Dico 2. in gratia socij, aut amici ordine hunc pmutare nullū
 esse p. et conu.

Dico 3. nec peccari pūdo incepta aliqua hora posteriori ex
 obliuione, occurrente cogitatione pcedenti adhuc nō esse dicitur
 hā modo, et postea illa resumat, quō et in priori casu facit.

Dico 4. nūquā p. m. pūter ordinē horarū et diuinū, nisi p. h.
 in scandalū et contemptus adit, haec uia est p. h. ad sententia
 apud Araphiū, Toletū, Azor. ratio diuinū est quia ^{obligatio} nō dicitur
 horae cōt tū hūp substantia.

religiosis si extra chorū horas pblant quāvis opposita do
 ceant pleriq̄ cis OD. ut in aperta sentia carit: in summa
 v hora can: p cap 2. Sa eode verbo. et Lethij lc: et firma est
 ratio carit: eo quod romana ecclia sit omis matre om̄ clericorū,
 et certe hanc aut tra hantiam passim commendat omis praxis,
 opiniozū, et doctozū de rōmā, ex quo apparet satisfacere aliquē
 absolute si quēcūq̄ breviariū recit ex his dābuz, s. vel sine
 ecclia vel romanū: .

religiosi possunt et
 recitare romanū bre
 vi: extra chorū.

Quod breviariū debeat recitare monachus *Quæsit*
 si officiat in seculari ecclia. v.g. parochia alioi 28.

Res cū dicit, aut n. talis monachus translatus est, ut ppetuo
 parochia illā adminis tret, et te ot eq̄ consuetudine illius
 ecclie, ad quā transfir: aut nulli h̄m eo, ad tempus, et te
 et recitare breviariū sui ordinis ita clement: cap finali
 de celeb: miss: et docet syl v hora q̄ dicit 6:

Quod breviariū debeat recitare canonicus *Quæsit*
 in una ecclia cathedralem: 19.

Nam dicitur coherere sine doctrina, quā sit misplaria
 40 de orat. n. e. debere singulari ecclia recitare que
 legi Bingfeld: et nos alibi p̄dū in dōmū quo hanc sentia cer
 ta sit, Dierdon et t cū D. vno. vrim in OD fustropius receptū
 debere tale recitare breviariū illius ecclie in qua p te residet
 nel residere tenet: Dicit quid si canonicus in ne nec in una, nec
 in altera residet, nec in alt residere tenet. Re te tenet se
 conformare illi ecclie in qua p te se reperit, ut logy syl: v
 hora: nisi in altera ecclia, in qua de facto n̄ ē habit ma
 iore, dignitate, quā in illa, in qua se reperit: quod si non
 habeat maiore in una, quā in alia dicit te officiu iuxta
 formā illius ecclie in qua sit p̄cipuus beneficiū: quod si
 canonicus est in parces utrobique p̄uenti 6, dicit illius loci
 officiu, in quo ē, si abit iude dicit quod uoluerit ita

iure antiquo. Iure tamen nouo predicto legitur firmata nomi-
nariij l.ij. s. ut notat Azor cap. 11. q. 2:

20 **Quaerit** Quod officium debeat recitare canonicus, et
aliter beneficiatus, dum in sua ecclesia abest et
nervatur in studijs:

Exo iure eorum antiquo teneri ad illud r. v. in ecclesia in
qua sit beneficiatus, nono tamen iure ad l.ij. s. ut dictum est.

21 **Quaerit** Quam alte debeat legi, et praenationem orat.

Caui in c. 2. q. 3. a. 12. ut locutione debeat esse talis ut sal-
te audiat ab uno, si iuxta ipsum sit, vel mini minus, ut se
ipsum audiat. Melius alij volunt satis facere si sic recitet
ut necesse dici possit, quod non tamen mente, sed et ore, et non erit
et si nec alius ipsum audiat, nec ipse se ipsum, alios certe mul-
tos condempnata videmus, qui subinde horas suas recitant ad ecclesiam
operari, et musicorum, qui adeo forti ter antea texunt, ut oratio
scripta, ac ne uix quae audire possit. Deinde quid dicat casus
de clarioris iudicij, vel alius male auxilij:

De loco recitandi horas.

22 **Quaerit** Quis nam ille sit locus.

Dicendum est breuiter publicam horam locum ordinariae ec-
clesiam, ut habet clement. 7 de celebre: miss. et can. si quis
p. biter dist. 92. ratio huius est, quia quae tenentur de preceptuali
quid facere in aliquo loco, vel extra certam personam honorari,
si id non facit, in eo loco, vel extra illas personas non satisficit
suae obligationi et si id faciat in alio loco vel extra alias personas
ut ex eorum docet Cynoph. lib. 2. Val. disp. 6. q. 2. pu. 2056.
Locus autem locus publicus praescriptus canonicus, religiosus

locus horarum pu-
blicarum ecclesiarum

et similitudine à qui by sup est ecclesie, legat. Quid: l. 24 c. 12. Quidem
 Ex hac doctrina soluitur quaestio, de qua sepins fui rogatus, à q
 l. 24 c. 12.
 Quidam clericis an sit: Capellanus aliq in ecclesio loco, vel ecclesie
 vel capella vel altari, vel sit facta p'm legatu ut celebrentur anq tenetur in uno
 tot missa hebdomadati in tali altari, an in qua satisfaciat altari facere sacra in
 Capellanus faciendo alibi. Ex nullo modo uale re, seu testato alio legat. satisfaciat.
 is voluntate, esse ad ungu implenda, pt in ex caa n' t' et
 sp'iani epus dispensare, aliis no, ob d'ctu ratione, p'ura lege
 apud Nauum de horis canonicis, Cap 5:
 Hore uero p'pnata ubiq legi possunt, comi, foris, in ma, in q'm, locus p'pnatari
 in stabulo, ut contingit abine ratiobus, sed na, s' tando. Se ratio e
 quia si d'cta no habent lau det m' nati, oportet in quantu fie
 et pt, ut locus sit decens, et talis q' debita attentione, ad horae
 regis no impediatur cuiusmodi esset foru, et uia publica. uide
 totu lib 20. Sp'ia v hora 6 s:

De modo quo horae legendae sunt
 Quis ille sit et in quo consistat

Quaestio
 23

De legenda sunt hie q' in ma rest: sup. Class. 7. q' multas
 edulsiories, de hac re plura docuimus. Dicendū uero e' modū
 recitandi horas in eo consistere, ut attente, et deuote dicatur
 hora. Attentio est actus intellectus, quo q's aduertit ad ea, q'
 orat, et secundū D. Tho: 2. 2. q. 83. a. 13. est triplex. 1a ad uerba
 ut recte p'ncipiunt. 2a ad sensu uerboru, q' no est necria
 ut l. c. diximus na multi no intelligunt. 3a ad Deu, x' p'm, sane
 tos, sine orationis, uel maam, q' petitur in oratione. Ex his
 secunda p'te tior ut prima. 3a p'te tior utraq, qualibet. a.
 harrū rursu est duplex actiua, cu' sibi actu q's attendit ad
 uerba sensu, Deu: et uirtualis cu' scil: q's attendit salte in i
 tio, uel ut p'p'itu p'p'uerandi horas ut si rogatus in q't Nauus
 cur habeat breuiariu responderat, ut p'p'uerat horas

denotio est
duplex.

Denotio est duplex interna et est quatuor quae operantis, scilicet
his inuis animi, vel incensa affectio, et tenet, in Deum, vel ut
definit D. Tho: promptitudo quae ad laudandum Deum, quam non habet
qui cum tunc non illas laudat, aut de plerique eorum queruntur,
Externa quae est promptitudo, vel ad flectendum per omnia relatio modo
composita dicendum horas:

Quaestio An sub precepto peccati teneamur in dicendis ho-
ris ad attentionem, et denotionem:

Antoninus. 3. pte. §. 7. et 8. tit. super est. Dicendum in q. d. p. p.
Arden in regulis moralibus Paner: et sic transis putant non te-
neri nos ex precepto canonico. Arabi et in can. missa lectione 62
putat clericos teneri quae ad hoc in horis canonicis, non autem in
orationibus literis:

in re divino te
net qd ad attē.

Dicendum ut per aliquam mentis denotionem, et attentionem, in di-
vinatione, hoc est debita, et voluntaria, esse in re divino et na-
turali necessaria, sicut per qd Jeremi 25. dicit, maledictus q
facit opus dei negligens. et math: xps reprehendit orationes
factas sine attentione. his verbis populus hic me labitur honorat,
ide docent e. 22. 3. ratione quia attentio, est de essentia ipsius
orat: est. n. ut alibi ea definitur in assensu mentis in Deum,
et hanc videtur falsi oratio in qua est abrupta mente discendit.
Dicitur sed quid si liberum sit orare. Pro liberum quod esse orare,
sed in de oratur, necessario attente orandum est, sicut liberum
est tibi confiteri peccata, sed in posito quod velis confessionem
dolore debet confiteri:

attentio dicitur
sub precepto canonico

Dico 2. attentio in horis divinis et sub precepto canonico requiritur
patet ex cap. dolentes, ubi peccati peccant et studium pariter, et devote
divinum per magis officium. Si dicas eam, non posse scipere ad tu
mentis. Pro ut alibi se, et dixit, non scipere ad tu mentis posse
tu indigne, quatenus intus, cum est no coheret;

Dico 3. in horis diuindis, quibus dicitur tunc attentionem, sine actualis sit, sine virtualis, est sufficiens, est comis, et plerumque &c. Si obiciatur tam attentione non sufficere, eo quod fieri possit, autem hoc orans sit ois distans, quo ad uerba, hoc est ut alius ad recordari se orare. Pro oppositio hanc sic intellegendam esse ut officium dicat salute humana more cui debita attendit: ad uerba, sicut non alia pro aliis dicantur.

Dico 4. qui de indubita nulla horam attentionem possunt horam et peccare merit. et teneri oportere plerumque &c. quia non satisfacit scripto ecclesie. unde est quod tempore horam se occupat in scriptis: uel alia actione quae tollit attentionem teneri ad horam repositionem: Quare quid si quis in noxarie distrahatur. Pro ea nit peccare, imo et mereri, si distractione cum primo sentit, repellit per a. ea negligenter repellendo uenialiter peccare. Si autem dubitat an saltem uel in gratia hora dixerit non tenet repetere, si plerumque meminit se dixisse, et uirtualiter attendisse initio. Scrupulosus autem in hoc genere et impandus est, ut non appetant quae putant se non dixisse merendique sunt in Naum ne bliviti sint an attente dicant horam, nam tales facilius peccant in lectione horam ex nimia animi anxiositate quae repellit deuotionem attendit.

Dico 5. quo ad deuotionem huiusmodi in horis diuindis esse necessaria ex scripto diuino uel ecclesie, utraque in utile, ratio est quia ille purus spiritualis non est simpliciter in nostra uoluntate ut a illu habeamus et consequamur plerumque inquit Belax si quis breuiter ante apparuit animi se cum Deo collocaturam uel Deu loquentem audituram, uel cum angelis Deu iudicaturam Quo ad deuotionem externam quae in genu flexione et huiusmodi consistit non est necessaria priuatum recitantis, nec in illis quidem quae alias maiore requirunt deuotione cuiusmodi est per ane credo uerba horam, salue regina et filia, mouet in comis usus et priorum consuetudo ut et hoc modo haec dicantur in

choro in orō ita faciendū est.

De causis excusantibus a recit. horarū.

Quaestio Quae infirmitas etiam excuset ab hoc onere

1.

1

Pro s. potissimum causas excusare prima est grauis infirmitas
ut quando medicis, spirituali, vel corporali si uiri docti sint et illi
lectio uidetur obfutura ualitudi nō ut docent orō. unde si nō
indicerent nō obfuturū a grandio ut in febrī. 3. uel q̄ q̄ solēt
durare usq̄ ad grandio, uel ut maiore tm̄ q̄te horarū legat.
uel ut legit in libro, quē comode habere possit se tenentur
ad lect. horarū ut recte Nauis lc: et in manu. cap. 25. q̄ 100.
Si ropes an si nō possit legere teneatur salte ab alio audire
Pro nō tenentur quia in iure impatur lectio horarū nō audire
Tanta aduersitate documentū quod hic assignat Nauis neminem
s. hac in parte scriptū nimis facile debere excusare, et tradit
pro generali regula, quando morbus excusat hanc illū scilicet: mor-
bū nō quā excusare, qui nō impedit, quo minus alia molestia
et grauis negotia tractet.

2

Secunda causa est cecitas, uel magna uisus debilitas, ut legere
nō possit, ita sit cōis, tenentur tū tales ad horarū si possint reci-
tare cōi scio. si maiore parte memoria teneat, de quo tū dubitat
solutus, eo quod tenentur illa memoria sit accidentaria:

3

Tertia causa est defectus breuiarii, ut si quis tū inop̄ sit et
nō possit propriū, uel comodato acceptū, uel si q̄ capi in itinere
p̄derit nemo n. tenet ad impossibile. Si q̄. a. amiserit sua culpa
nec poeniteat peccat toties quoties omittit, semel a. tm̄ si amittit
breuiario, de amissione dolent:

4

Quarta causa est magna aliqua occupatio, q̄ longe p̄ponderat
horarū lectio, maxime si sine scandalo omitti nō possit
ut ex cōis docet Nauis lc: ut si tumultus populi cedendū infir-
mi inuandū cōio habenda, si celebratio nullorū audienda

si disputatio celebrari habenda tota die, in quo casu, Nam p[ro]bat, ut sup[er] ex ipso indimus quidie ois horas posse dici Haec quod ex con[tra] quavis si horae fuerit possint, vel p[ro]p[ri]i, sine dubio talis no[n] excusatur. Quares an excusetur ab horis q[ui] facit iter. faciens iter
 Exo ad excusari o[mn]i iudicio, si dicas proxim clericoru[m] passim no[n] excusatur esse in contrariu[m]. Exo o[mn]i iudicio hanc proxim esse digna in

ferro: S
 Quarta causa est dispensatio Papae horae n[on] sicut iuris humani
 Donor: in in Cap. 1. de celeb: miss: negat e[ss]e ita posse dispensa
 re, ut ad nullas p[ar]tes aliter negat quia in re naturali tenetur plus ora
 re clericus, qua[m] laicus. Nam ec. dicit Papa n[on] qua[m] nil raro
 papa plene dispensare, eo quod dispensatio no[n] sit utilis. Mat[er]ie
 tu[m] est quod si Papa aliquo liberet sine iusta causa, liberatu[m] in foro
 co[n]scie no[n] esse t[ame]n h[ab]enti aditu[m] d[i]cimus in simili de pluralitate
 beneficii r[ati]o[n]e qua[m] in foro ext[er]o nil sit passurus.
 Petes quid liceat si sit de puro beneficio latini idioma de de puro Beneficiale
latini idioma
 videtur ignorare. Exo gravissime peccatu[m] e[ss]e in susceptione benefi
 cij quare adigendus hu[m]i[us] est, ut qua[m] citissime horas legere discat,
 quod si no[n] faciat tenetur statim beneficium relinquere ut docet
 Donor: ab o[mn]ib[us] receptis in Cap. venerab: de p[ro]bandis. Certe Dei
 dicit lib. 23 cap 6 de refor: gravissimo decreto canit ne ulli pua
 ro ante 14 annu[m] beneficium offerat ne sit exemptus a reci
 tatione horaru[m]. inde Croph: lib 2 § 9. f[er]re lib 20. cap 13
 § 20. Petes an si Papa vel proprio nota vel alterius int
 estione, dat puero alicui ante 14 annu[m] beneficium simul et
 censat ip[s]u[m] excusatu[m] ab onere horaru[m]. Exo cu[m] d[omi]n[us], aut Papa
 dedit hoc beneficium sciens et volens puero offerri, vel si sit
 maturior scivit in m[en]te no[n] scire legere et te eo ip[s]o quod dat
 beneficium, nullu[m] est exemptu[m] ab horis cu[m] eas p[ro]b[er]e sit impos
 sibile, sed videtur te Papa qua[m] n[on] se apud Deu[m] excuset, aut
 dat hoc beneficium rationi co[m]puti, et septennio vel octennio
 maiori te no[n] d[omi]n[us] dat beneficium dat et licentia n[on] orandi
 quia in o[mn]ib[us] et aliis is q[ui] a principe literat ab una

lege nō censetur liberatus ab alia, si et Papa dñi dat be nefi
 cium tali subiecto dat ipsi eam privilegium tm nō a duo, quod
 fuerit si simul et ab horis liberaret, necesse ex po est ut si hic
 puer futus esse velit in cetera aut horis dicat aut si nesciat
 linguā dicat, aut vixit in Papa em hoc privilegium ant h
 id fieri nolit deponat be neficium, nā suppleat etate nō est
 suppleat horas canonicas. Papa a facit tm primū et relinqt
 pueru faciendū secundū. hoc de causis ab horis epofantibus
 Addamus hic brevitē me appendi cis hoc epō de alius patione
 horis ca: hoc modo canonicis.

Quæstio An clerici et beneficiati teneant pter horas ca:
 26. Et recitare parvū officium B. Virginis.

Inquis de hac quæstio fuit omni int DD cōtrōversia, et nō
 nec hodie adhuc cōpōsita. De ea mihi videntur sequentia tūto
 dici. Dico 1 absolute loquendo blas horas canonicas esse in pcepto
 pat: ex hactenus dictis, ex sola illa ex necessitate dicenda
 ut pat: ex bulla Pii 5. brevitatio fixa.

Dico 2. si in aliqua ecclia aliq ep canonicis seu aliis beneficiatis
 et clericis, suple nōnt, et ex privata ditione addant vel ad
 nolint officium B. virg: vel alias pter, id ipsis esse integm mi
 nime tm pndicare aliis q id facere nolunt.

Dico 3 si nō aliqui tm, sed ois indueant consuetudine, officium
 B. virg: recitandi te teneri que libet ad illud, patet ex disp
 de legibus, quare si hoc officium dicat ex consuetudine alienius
 ecclie tenent ad id ois sub pmi quicunq, tenent ad horas ca:
 nā te simul computabit int horas ca: Pat pat Panax: et
 Anaphis cap 53. § 73. ex quo fit ut cū officium dici iubet
 certis diebus in choro, te est in pcepto ex sol lib 1995
 et tali casu canonici qui orobat choro intelle, debent sub peccato
 mort: illud recitare: is vero qui nō tenet choro intelle nō
 tenetur extra illud, id recitare tota exo huius officii obligatio
 pendet a consuet: q est altera lex, lege de qbg. ac demū si

x dicitur

est consuetudo ut dicat extra chorum & tenentur oia. et
 quod dicitur de clericis. intelligendum pariter iura de religiosis.
 An clerici beneficiati et religiosi teneantur *Statu Quaesit*
 diebus horis ca: administrare officium nocturnum 27.

Dico officium nocturnum, quod in die animarum pariter tenentur
 recitare oia clericos, quia hoc officium est illius. Item proprie
 Dico de officio noct. quod secundum consuetudinem pariter et
 etiam in diversis modis, aut in die distribuitur, teneantur autem
 per se recitare oia clericos, sed ad prius hanc lege illor exsoluit, q
 de horas privatim teneant recitare, et similitur a psalmis perant.
 litaniis, et psalmis gradualibus. Alios minime, ac prima ta clericis,
 quia religiosi qui ex antiqua consuetudine pro choro soliti sunt
 habentem cantare publice horas tenentur eadem lege, id est ut
 recit. sub p. n: hanc oia etatis horis addere.

An in festo sancti marci teneantur sinonli clerici *Quaesit*
 maiores litanas recitare sub p. n: 28
 Ita videtur quia id infernat peculiaris rubrica illius
 diei, quod nulli ut q. posthoni no intant dicat privatim
 natul: litanas, cu orat. solus lib. 10. q. 1. a. t. certimat illos
 tu ad eas teneant ex precepto, qui sunt in choro, privatim a
 recitantes esse exemplar, et hanc de illis. *¶ ¶ ¶*

Tractatus De diversis hominum Statibus

Argumentum hoc ut coram q̄ in theologia morali disputat̄
vniū omniū patentissimū ut pote omniū ordinū homines cō-
plectens ita hinc p̄tinetur omniū aliorū longe pulcherrimū
est, cui certe ita quā generosioris nō, quā reliquū est,
totius ratiōe exacti bīenii, temporis et gratitudinē laborum
nos trā inveniētiā, ex cōposito hinc, et cetera nō minus.

Disputatio Prima

De religione seu statu religiosorū.

Quaestio Quid sit religio Quaestio I

¹ Cicero lib. 2 de nat̄a Deorū religionē à religendo derivat. O
August. lib. de vera religione sub finē à religando, quasi reli-
giosi dicantur illi qui ad divinū cultū p̄sentia identidē
vel relegunt, vel inde alligati sunt, ut ut res habeat quo ad
definitio relig. rē ipsa. Religio est status q̄a quo quis relicto saeculo
per tria nota paupertatis castitatis et obedientiae ad xp̄ianū
p̄fectionē contendunt. dicitur primo status id est stabile
et immobile nite p̄sunt, ut distinguat̄ à saeculari statu, aliq̄
dis inveniēdi liberis, nec p̄petuis. 2 relicto saeculo nā uti oīs
xp̄iani p̄ baptismū morant̄, peccato, hi religiosi per suscep-
tionē nite religiosae saeculo. id est saeculari b̄ voluptatib̄,
et desertis amicis, et parentib̄, abeunt se in monasteria
3 dicitur p̄ tria nota, nā p̄ tres has virtutes, Deo p̄missis
inimū, proprie statu immobile, et nos totos Deo alligamus.
unde in his tribus essentia oīs religionis consistit, et sine ali-
quo horū nulla est religio. Opus et oīs res ex t̄nā tradimus
Deo, p̄ paupertatē; corpus per castitatē; p̄ obedientia animam.
Deinde tribus his virtutibus veluti in t̄nā remonemus

in q̄ b̄ consistat
essentia relig.

oia impedimenta pueniendi, ad culme religionis christiane
 quidam in mundo ut ipse Jo: ja epa cap 2. aut est coimplicita
 carnis, q coereatur uoto castitatis, aut uoluntati, q uoto paupertatis
 aut superbis uita, q uoto obedientiae, et subiectionis ex toto
 frangitur, et compensatur. 4 ad pfectione contendit. hinc
 n. a hie uoluntati est ad ut pfecti sint, sed ut ad pfectione conte
 dant, illa autem pfectio dicitur consistit in charitate, qua saqua
 iustine homo cu Deo coimoretur lase Belar. lo. 1. lib 2. de monu
 chis, et Platu lib 1. de statu religios: cap. 2.

Propat quod sit discrimine int religiofos et seculares, cum et hi
 ferantur ad religionem, q est in charitate. Ex duabus uis, uis
 tendere ad chari: una lata p scripta, qua ois ingredi tenentur
 et haec charitas aliud no requirit, qua ut nil cupit uel cupit
 qua Deu diligamus id est ut amore Dei speramus amori ois
 creaturaru: altera stricta et p limitata, q concilia et opera su
 prerogationis, maxime illa, quibus remouent, oia: Na obta
 cula pueniendi ad puru Dei amore, quod in primis fit p
 dicta tria nota, et haec est proprie religiofos, unde seqh sine
 religiofos no ta esse charitate qua pfectione charitatis et
 ideo a patribus religio uocat status pfectionis. Dicitur epi
 sunt proprie in statu pfectionis. Exo est in statu pfectionis
 acquiritur et n. qui nulli est epus, ra puenisse ad pfectione
 antequa epus fiat: religiosi autem contendant tanta et fit
 in statu alii pfectionis accendat, id est in illud genus nito
 copletur in quo p nobilissima exercitia facit, et ueliculo
 quoda puenit ad pfectione charitatis.

discrimine int secul:
 et relig:

An ad hoc ut ordo aliq sit uere religiosus Quasi
 necessario debeat approbari a R. Pontifice.

Dico po hanc approbatione olim no fuisse necessaria, pa
 s Antho: Basilius, et Durand: no legunt illa probatione
 si uero fuerit s dnicus, et Hieron: na paulo ante illoru
 olim no erat opus
 approbatione
 habuisse

tempora aucto qda religiosus dictus valdensis, vel pampu
de lugduno a Lucio 3. ob multas superstitiones, quas habebat
suis regulis admixtas, abrogatus est:

approbatio
necessaria

Deu e necessaria in esse hanc approb. D. Tho 2. 2. q. 188 a. 1
et definit Innocent 3. in edicto Later. et habet in Cap. finali
de religioso domibz quod exstat. argo: 10. resonant in edicto
Lugdun: ut habet l. l. et recte, quia maiores causa ecclesie
semper ad sedem apostolicam sunt referenda: Cap. maiores de leg. 2.
atq. institutio religios: est res gravissima, si in hinc hoc
hinc profert plurimum, si secus multum obstat. Si dicitur
Papa posse errare in approbandis relig: Ex hoc esse tene
parum dicere, na licet in hoc negotio, Papa utat in forma
tionibus hominum in ubi Papa summus est in omnibus
hactenus ut dicitur in cap. no nisi; deinde sequens dicitur
posse errare in dogmatibus fidei, et more, si religionem
approbaret pro sancta, q. talis non esset, quod fieri impossi
bile esset, tunc in contra versus de l. l. vides qd
in opusculo contra oppositores relig: cap. q. gravit arguit
illos, qui religiones aliquas inabiles esse contendunt, et
in. inquit p. sede apostolica sunt instituta manifeste se dan
bile reddidit, qui talis religionis dicitur coram.

Quaestio 3. Si aut ne heremita religiosi:

est duplex pe
nus heremita

Nota duplex posse esse heremitas quida sunt sub obedientia
alicuius approbatae religionis, qda non habent supra iura
in solitudine et tunc habent notam continentiae, D. Tho
in 4. dist. 23.

Dico primo primi per heremitas esse religiosos, et
est heremitismi sunt ad esse, patet quia eis tota convenit
definitio essentialis religionis quo ad essentialia. Quia patet, quia illi desit

tot nota puritatis, et obed: unde glossa in cap 9 uere 16
91. dicit illos posse habere ppriam, et condere testamenta,
licet ante ad habent notu obedientia, tamen in et alij

obdize Epi ex D. Cho 9 116 a. s.
Dico 2. heremitas, qui in vita car nobilitate aliquando exierunt heremit desipi ex
et cu licentia superioris ex mite facti sunt, esse quide religio ^{monachi hie sunt}
bs, no ta pprie in statu religionis, licet nec Epi ex mona ^{proprie sel:}

teris assumpti sunt proprie in statu religionis, licet ma
neant in rel. Status. a religionis propria est proficere, ut
vel ad perfectione tendentur: heremiticus uero status hieut

epatus pprie est pfectora. unde PP dicunt ad uita heremi
tica nomine decernit debere admitti, nisi pmi die mutaq
In exit pbatus in uita comi et ce notetia D. Hieronimus
epa p ad rusticu monachu. Cuss. coll 10. s. Benedict cap

1. sua regule, huius ratio ne ait s. Cho: 9 100 a. s. quod q
est sibi hianus et sibi esse sufficiens hoc ante est i illis soltu
cui nil deest quod est pfecti. Inare quod s. Antonius
Paulus, et alij multi sine pnia ista excoitatione, ad here
mum coasserint, id singulari Dei gratia tribuadu et t. ^{licita est religio}
unde Belar: lib 2. de monach. cap 39 colligit forte ob id ^{transire ad arduu}
orbis religiosi em mra licere transire ad ordine car ^{re relig.}
lupann, quod uoru uita sit solitaria, et pfectora.

An clerici possint esse ueri religiosi

Inuest
4.

Dico, olim multos clericos uere fuisse religiose. s. quone
runt puritate, cast: et obedientia. patet 1o ex pto aptora,
quos hac tria nota fecisse docent PP. August. lib 17. de ciuit.
Hieron: lib 1. contra Ioni: Bernard: ecce uer religiosiora in illa uerba
D. Cho: le: a 4 Nauy in apologia de reditibz moniis g.
2 quia eoru sentia est DD clericos ante intro ecclie in
pille, in com ut ra nunt, religiosi, ut alibi diximus
et docet Medi: lib 5 de cati: cap 9 80 tus. quod n uone
runt cast: patet, quia notu castitatis morat maiority

ordi: anepu de paupertate probat, quia omni clerici ubi
boni patris cedebant, ut habet cap. 12. de obedientia
pat: quia eis obediebant ep'o, unde Grego: lib 4 regit tri
Epta 74 ait nemine potuisse ab eutra discedere in qua
erat ordinatus. 30 pbat, ex nomine canonicoru, quia ca
nonicos grece ita est Equod latine regularis, regularis a.
esse pprie religiosus docet Panor: in rubrica de regularibz
Dico 2. et hac testate quosda clericos esse vere religiosos
et primo qd talis est ordo clericoru regulariu quos veri
quos esse pat: ex cap quod Dei timore de statu monacho:
it s zho: opus: 19 antea oppugnato: religionu. Quod vero hi
sint clerici, et no monachi pbat Nam conuento 3 de regul
n 40. quia regula eoru dicitur clericoru, et in citato can.
regularis dicitur distinguntur a monachis vide d zho q
100. a 8. et sequenti a. Es ordo ut societatis Jesu que
religiosa est, et clericoru declarant multi Pontifices,
proppriis bullis. Pius 5. Grego: 13. 14 Paulus. et Julius 3.
Concilium Trident: sess 25. cap 16: ubi nocet religionem clericoru
a sede aptica approbata.

quida dicitur
ita dicitur
religiosi

Trident: sess 25

Quaest
5 An ordines militares, sint vere religiosi
Nales sunt milites s Jo: s Jacobi. Antonici, de his plura
dixi in ma de matre: solus lib 7. q 8. a 3. negat quosdam
esse vere religiosos, ut commendatores s Jacobi in hispania,
q aliquando ducunt uxores. Nam de redditibz ecclie q 2
multis ondit hos ordines esse religiosos. 1o quia uocantur
nota dicta. 2. quia pfitentur, vel regula s. Bede dicitur
vel augulti: 3o beneficia regularia no possunt conferri
Trident: sess 17
17 nisi vere religiosi, ex Trident: sess 14 de regul: cap 10. atqui
his commendatoribz conferunt priuatis comenda maiores et
minores. Obicit solus qda Nam esse comendati, et religiosi,
e diametro pugnant, at qda ex his sunt coniugati ut

conuincatorum s. Jacobi. Dicit Nauus eos non tenere regulam
 sed dispensatione Papae esse coniugatos et illo coniugio non tolli
 ideo notum castitatis, Ad tam eos trahi ne sit illi locus in co
 nula maritali, et ideo in notis ipse dispensari non a. in
 toto. hinc de Papa dispensat in ipse paupertate, ut du
 mde conuincatoribus conuincit, ut inter ninos aliqua long in
 usque pro dispensant, uelut in morte, ad us testantur
 deinde uideamus religioles q. simul Papa, ab ipse ab omni
 uoto paupertatis, et obedientiae, quia tam dixerit. illos non
 manere religioles, ut exemplificat Nauus de Pio v. cui
 hunc tractatum dicunt a. 4. 2o opusit Solus D. Thom.
 2. 2. q. 108 docet modos uinendi scdm quos homines ma
 trimonio utuntur non esse simpliciter religioles sed
 quatenus participant qda ad statum religionis pertinet
 Dicit Nauus non loq. D. Tho. de reherioles q. emittit 3 nota
 sed tam de us q. aliquas res: hincant religioles, ut hinc
 qda ex 3. ordine s. Francisci, et s. Dominici, q. simul omni iant
 et hinc saepe coniugati possunt tam quoda habitum secretum
 et hincant qua uerina et certis diebus abstinent a
 thoro. Mihi magis placet opinio solist. D. Tho. hos
 proprie non esse religioles si uxores ducant, esse tam eos
 q. conant oia tera uota. Et porro Nauus non solide sed
 uere argumenta, ondit Jo. Azor to. 1. lib. 23. caps. 9. 2.
 fundamentum solida est, quia religio intrinsece postulat
 ut castitas simpliciter uocetur, nisi paupertas et obedientia,
 ut habet cap. in ad monachum de statu monachoru.
 Ho in Nauus negat antecedens. Ad qm respondeo p. fitezi
 regula horu, sed non est illoru inuoluta, regunt, sed impuete
 Ad 3m respondo iure conuincit esse quod asserit. dispensatione
 uero Papae factu:

Quaestio Quot sint genera religionum:

D. Tho. 2. 2. q. 83. art. 1. duobus modis distinguit religiones pp
 ratione naturam operum horum, quatenus alij ieiunant,
 alij cibis, alij labore manuum, corpus exercent. 2o ratio
 ne finis s. perfectionis charitatis, quatenus alij uacant
 soli contemplationi rerum diuinarum, alij proximis susceptioni
 alij orationibus, &c. Et quomodo finis in quibus genere, hinc
 est p. hinc in rebus inq. d. Ch. ex finis uacitate religio
 horum p. ra colligit. Dicitur cu finis sit perfectio charitatis,
 q. tantu esse finis tribus modis possimus tendere
 ad illa q. fert: 1o p. sola meditatione, q. fit orando et me
 dit: 2o p. actione seruando Deo, ut proximis, uacando
 hospitalitate exercendo &c. 3o p. contemplatione, et actio
 sunt tria genera hinc. unde colligit esse tria genera religionum
 in et inter contempl: tales sunt benedicti, Bernardi, Carth
 si et alij plurimi. Quibus actioe quales sunt milites de
 reuoluntarii, s. Jacobi, s. Pauli, Antonici qui armigeris
 detinent contra infideles. 3m est mixta cuius modi sunt
 dominicani, franciscani, Carmelites Augusti et alij.

Quaestio An religio contemplatiua potest actioe

7. Actioe uero illa religioe q. uacat circa opera p. re extra
 susceptioe proximorum inquit: inferiorum, na uacant
 uacant: audire, no sunt opera p. re extra, sed actioe in
 contempl: Foron lo. 1. de inq. et in re, et pleriq. legiste
 dicunt actioe esse perfectioe, unde inferunt iudices et aduo
 catus suos li. legibz no abstant, plus posse mereri, quam car
 lufianos, et franciscanos: contra uero docent cas. Theologi, et
 Cano: p. b. 1o q. 2a p. p. luce 20. p. tulit actioe esse plat:
 inq. p. te s. Augusti ser. 26. et 27. de uerbis d. ni in monte

Bernardo ser: 41 in caatua. S rto q 102. 20 coten
 platio pcedit ex dilectione Dei, actio ex proximi, actio. a.
 pcedens ex amore Dei pfectior est pcedente ex dilect.
 proximi. 30 cotemplatio est qdam pfectio futura nita in
 cipit n hie et finit in altera nita, unde seq religione
 quoy cotemplativa caeteris paribus esse maioris meriti
 hactina pcepta radix meriti est charitas Dei.

An vita heremitica pset cenobitica *Quaestit*

Dicendum est heremitica inderi pfectiore, cenobitica
 ee securiore, et homini magis conuenientiore. 1a pars e
 s. August. lib de moribz cetero cap 31 ubi docet here
 mitas esse in fastidio uirtutis. De D rto: q 109. a 8.
 2a pars pbat ex incomodis nita heremit: q multa
 refert D Basilius in regul: fufius disputatis q 7. 1a e
 hi heremita pcedit et labatur, no fit subleuant, et mo
 nente se hie illud Bernard: epist 125. ubi no timetur ubi n timet re pfectore
 re pfectore securius accedit tentatore. et refert Cassian: *secunius ad edif tentatore*
 uolat: 2. cap 5. Hierone post annos 40 in heremo actos *Bernard:*
 in pntu se precipitate in tictu damonis. 2a est in he
 remo uix est ouatio exercitandem uirt: ut humilitaty,
 charitatis, obediunt: patient: 3a et 4a solitarij facile
 magnos patimntz elationu fluctus, ut pntent se oim
 sanctiss: ex Cass collat: 19 cap 8.

An mixta pset solitaria aut cenobitica *Quaestit*
 solu cotemplatiua *9.*

Nam in Cap Statuimus 19. q 3. n 32. mox in q d 30
 q 2. et qda alij, uolunt cotemplatiua esse pfectiore, et
 ideo carthusiana, oribz pferunt, p qd summa est in ea in
 ta asperitas. 20 quia ad illa sola ex oribz ordinibz obestit
 uctia transi tu, ut patet ex consl: Marc v. apud Antoni:
 3 2te sume tit 24 cap 17.

mista cūta ē
pfectior religio

Dicendum est qd mixta esse pfectiore ut dicit DD. Ocho:
 q. 188 et in opusculo 19. Jo Xpi hanc mta comit usq pte
 hstima, nocte n orabat aut dia p̄dicabat, et p̄rabat. D
 pho 3 pte, q. 40. a. 1. 2. SS PP. semp p̄ferunt hanc cōtempla
 tōni soli. Basilus l. c. Bernarū. de mta solitaria ad p̄es
 de monte Dei s. Ambrosianos. Nazariensis opus de laude
 mta solitaria dicit se illa religio quā p̄fecti esse iudicant
 p̄riuate utilitate publica cōmoda cōiunocce et ita docet In
 nocentius Papa. Cap nisi cū sit: dō renūciat: q̄ rade
 mta mixta fundat in dō et p̄imo. cōtemplativa in 1.
 Dico. c. int religio nes mixtas, illa esse p̄fectiore q̄ ex
 proprio instituto nacet saluti animarū, p̄ p̄dicationes,
 cōsilio nes, et h̄ia alia. Ocho l. c. Durandus in 2 dist
 us. staton: 3 pte fit id cap 1. Scl v religio 1 q. 7. p̄bat
 Jo 9a opus cōtemplativa, ut est p̄dicare docere et p̄te
 tuis opere mta adtinat, ut infirmos infirmos suscipere
 peregrinos, h̄enti opera m̄tiae sp̄ualia p̄stant cōsp̄nctis
 p̄dicare. n esse opus mta cōtempl dicit Grego homeli: 35
 ex eo quōd m̄ti p̄fecti vident in se, fit ut alios et m̄tis
 illuminare. 2o maioris p̄fectio nis est nacet cōsuetu
 ni animarū, quā tū q̄ere suā cōsuetudine in m̄ditando.
 Vnde Dio inf. Hieron. lib de celesti, dicit om̄m d̄niocem
 oparū d̄ni m̄tium esse cōsuetudine animas, et Chrysost lib
 2. de sacerdotio Xpi nō dixisse p̄teo si amas me vinus
 d̄ni, in nudo humo, nigilla, sed pasca, unde d̄rso et Ca
 daveris putantur ex hoc statu parochorū p̄fectiore
 monastico. Retellit illos optime Ocho: in opus: 18 de
 p̄fectio ne mta sp̄ualis, cap 20. nyad es. licet n̄ parochi
 p̄dicando exerceant offi om̄ p̄fectio nis, nō tū d̄o sunt in
 statu p̄fectio nis, hui n̄ regit imobilitate, parochi a.
 quendo volunt, possunt relinq̄uere cura animarū.

Ad qm de carthusianis respondeo, asperitate externa no esse
opus perfectionis, sed tm instrumentu ad ea, ut recte s dho l.

a. 6: predicare a docere sunt opera perfectionis.

Ad 2m arg: Dico qd hanc tm iniba asperitate procedi transitu
ad carthusianu, eamq, attendenda esse in transitu, nullo modo a.
niba perfectionis, ut docet Laner: Hacti: cap hanc sit de regul:

Syl v. religio. 4. 96: Angel: v religio n 24. Pro 2 cu Tab:
v religio n 24 Pontificas ideo concedere transitu tm ad Cartu
hanc quia admittunt derogare privilegii veteru pontifi
cu qui eis coacte erant, ut dilig liceret transire ad eoru ordine.

quare pontifices
coacti sunt transitu
ad carthusianos

Quae religio ex mixtis sit perfectior: Quaerit

Dho: valoris h 3. de sacrament. cap 99 null Carmelita
nu ipse Carmelita: S Antoni. 3 pte lit: 26 cap 4 syl v
religio: 4. 96: Dominicanoru dominicani ipsi, esse perfectiore
et fructiore et ideo 2m inu cone posse benedictinos et Carthuf.
ad suu ordine transire. S. Bonaventura q 12 et 13 in res
S. Francis franciscanoru franciscanus ipse. ideo sit Angel
v religio n 28 qui ex quom ordine pmissu transitu ad
suu prestant.

Dicendum est perfectione religionu ex 3b potissimum capitibz perfectio reli
gionis ex tribz
iatis q potissimu e ex D dho l. obedientia ut et docet Joa: potissimu capitibz
21. in extravaganante de usuro ru hontif: q incipit quada cognoscitur:
ubi expo haec tria nota, et maxime obedientia ordum exactis
sime servat, ebi certo certior perfectior est religio. e caput
humil ex perfectione charitatis in eximiatione cuius di
ximus mixtas pparandas et templ: perfectio a huius charit:
consistit in tribz teste d dho. opus 18 cap 14: 1o in exte
sione, ut si porrigat se ad plures, fideles, infideles, magnos, par
vos, remotos, utriusq. 2o in intentione, et fervore, ut si quis
nulla mercede, p dicit aut publice doceat, longissima officit
itineria. 3o in effectibus, namq, charitatis, ut si quis et

Sciendi, et audiat confessiones, et sacramenta administrat
 Deat infirmos. pueros instruat. qm Cap sumitur ex exerci
 tiis religionis, quibus nona q. tenet in suo fine, na q. dicit
 q. actus perfectior, illa aut, dubio perfectior e. 2. 2. q. 100. a. 6.
 unde int. contemplativa q. uacat orationi perfectior est ea,
 q. uacat lectio ni: et int. actiuas q. uacat redemendis capti
 uis, perfectior est, ea, q. uacat suscipiendis hospitibus, et
 rursus, q. uacat pluribus operibus, ut orationi, lectio ni, visit
 tationi hominum, dms. aetatis perfectioni eis literatura pfe
 tur est ea, q. facit pauciora, unde necesse legi, et infortu
 re ut ult: in primu, ea religio esse diuinu pfectissima, in qua
 plura ex his magna diligentia, et spū exerceantur:

Classis
 2

Classis 2
 De inopressu in religione, et nouitatu.
 Quasi An opus sit deliberare diu, de amplectenda
 aliqua religione

Deo si ipsa religio operetur p se nulla esse opus delibera
 tione, p. d. h. q. 2. q. nulla ult: et in opus: cap. 9. et patet p
 exemplo script: de apth. q. statim secuti sunt xpm. math. 4.
 Marci 4. mo. math. 8. xps. adolecenti noluisse seq. ipm. ne
 permitit, quida patre suu se pelixi, quod inq. christomus
 fecit xps. no. ut doceret contem. neros esse paratos, sed ut in
 carer. calet. triu. pferenda esse oibz. temporalibus. 2. SS. 22. docent
 curatio. no. in hoc negotio esse piculga. Jerro. epta. 13. ad. Pauli
 nu. festina. te. q. inquit. et haerentis in. lalo. nauticula. fune
 magis. pferenda. qua. solue. s. August. 8. cōfess. cap. 5. miride. glorat
 hie. tarditate, et laudat. gbra. duos. milites. q. lecta. s. b. Antonij
 nita, statim. se. diu. primitio. cōfessa. runt. Bernard. sup. illa
 nexila. exa. nos. v. docet. hie. no. esse. gronda. cōfessia, et patet. ra
 tione. ex. Aristot. 4. 3. etico. cap. 3. docet. tm. opus. esse. delibera

Bernard.

hunc in magnis dubiis, at in p[ro]p[ri]o est dubitare an ingredi
 religione sit bonu[m], quia talis videt[ur] fuisse in i[n]iuria xpi q[ui] p[ro]p[ri]e
 eius co[n]silia, et inspiraciones, aliud humanu[m] scilicet regit, et q[ui] movens a Deo
 co[n]sultat carne et sanguine, certe apud eunde[m] fuit et ali cap[itu]l[um] t[er]m[in]o egent[ur] co[n]sulta
 sine f[er]re no[n] lego quod dicitur, qui a Deo movens no[n] p[ro]p[ri]e h[ab]ere ult[er]ius.

Dico. 2. cu[m] eode[m] D[omi]no: interdu[m] opus esse deliberatione, ex p[ar]te q[ui] p[ro]p[ri]a
 eius q[ui] ingreditur est religio: id[em] t[er]m[in]o in cap[itu]l[um] 15 est si opus est deliberat
 habeat in p[ro]p[ri]a re pugnante religio[n]i, ut si sit f[er]re
 si coniugatus, si in magno axe alieno, si m[er]it[us] etc. 25 si q[ui]d
 n[on] que[m] null[us] ingredi exercitia no[n] habeat, p[ar]te explorata,
 v[er]o p[ro]p[ri]a h[ab]entiu[m], solitudine, magna tenuia, verba, tri
 p[ar]te in us p[ro]p[ri]a q[ui] sunt nudi p[er]des. Scio, certe q[ui]d in multis
 inmeritis michi d[omi]ni notu[m] int[er] p[er]fectiss[im]o ardore sp[irit]ualium, et
 incorporat[i]o[n]e d[omi]norum adduxerit, me certe auctore no[n] leniter
 delinq[ui]unt, q[ui] no[n] p[ri]us accurate co[n]sultant cu[m] aliquo viro
 p[ro]p[ri]o, et p[ro]vidente et q[ui] religio[n]is t[er]m[in]o notitia. 25 casus est.

si quis sentiat se non bene dispositu[m] ex causis: in q[ui] mult[is] religio[n]is
 D[omi]no: et Navas comentario 1. de regularib[us]. et in cap[itu]l[um]
 no[n] dicatis, n[on] 2, talis est is qui caret legitima intentione
 q[ui] e[st] ut soli Deo, et anima sua pure serviat, nil aliud
 in religione h[ab]ere[m]am, et si quis sentiat se adhuc affectu[m] car
 nali t[er]m[in]o erga copulato, honores etc. gravi se exponit periculo
 naufragii sp[irit]ualis, h[ab]ere[m] monet xpi lue 24. ut q[ui] null[us] edi
 ficare turrim opus sedens computet sumptus, ad id neces
 sarios. Legat[ur] Platus lib[er] 3 cap[itu]l[um] 33.

Consultatione sit aliqui indigne ad religionem: Quasi
 Dico 1. id ex genere suo esse bonu[m], sanctu[m], meritoriu[m]. 2. 2. q[ui]d
 a. 2. et 9. S. Antoni: 3 p[ar]te, fil[io] id. cap[itu]l[um] 2. Navas cap[itu]l[um] 12. n[on] 46.
 na[n] danielis 12 dicitur, q[ui] ad iust[icia]m exadunant multos, exu[n]t
 quasi stella in p[ro]p[ri]a et nitates, et fausti n[on]t: q[ui] d[omi]ni

fecerit peccatore, saluabit anima eius. 20 ss PP. Hieroni:
 August: Bernard. multos hortati sunt ad religionem imo
 Xpi ipse adolescente Math: 19. unde habes no peccare eos q
 pauperes quida s studiose alant pro sua religione, vel ut in q
 D Tho: tractant aliqua munuscula ad captanda familiarita
 tate, diuino nullu intenciat pactu:

hic et aliquan
 hortari ad re
 lig:

Dico 20 p accidens fieri posse ut malum sit inducere aliquo
 ad relig: 10 ex pte plene inducenda, ut hi coacte inducunt:
 id phibit in caa, 20 p tota q 3. nota x religionis et esse li
 berissimi, pnapus aute no oio libere nouit, et experientia
 docet inqt Nauis, hi inducitur minus alacritate onera
 religio nis, et facilius ab ea resipiscit. Malu ite e inducere no
 debito fine, ut si. In bene sit inducto, quoad iustu, et amictu.

inducere aliquo
 in relig: ubi no
 ubi no
 ubi no

20. ex parte religionis, ut hi inducunt in religione, ubi no
 fore uant regula, vniu n est ne non ista huius sunt pe
 uera p. 10 r. 10. Luc 11: et dupliciter fiat filius peccator Math 23
 ino docet Nauis l. c. on qui nouet se ingressuru religione in
 qua male ser uant regulae, nec spes est eas aliquando recti
 us seruandas, ad tenendi ea ingre di, et placet ob dicta:

Quaerit Sicut ne pueri admittendi ad religionem:

13

D Tho 22. q ult: a 1. et quodlib: 3. a 11: respondet affirmat.
 10 exemplo xpi q Math: 19 hante parulos venire ad me. et
 Jo: baptista pax erat in deserto Luc 1. frenoru q bran
 est uirgo, cu portaret ingu ab adolescentia sua. 2 ita PP. Hieron:
 ad Eulochiu. August: de mix: cap 36. Ambros: lib 3 de uirginit:
 Gregor: lib 3 dialo: cap 3. ubi scribit roma nos nobiles filios
 suos dedisse emulcendos hanto benedicto. 30 ratione, nulla obis
 est aptior uirtuti ex Arist etioru 1. deinde conu consuetudine
 aut d Tho: pueri fere applicant illis officis uel artibus
 in quibus sunt uirtuti, et experientia docuit, multos ha

quia excellentissimos inchoasse. Bernardum boquantur, alios,
nota in cō syl: v rehoia. q 10. impuberes religioni oblati cū qd dicitur impuber

ad annos pubertatis hene rit (q est. 15. in masculis; in femellis
13.) rogandos esse nū velint manere in relig: nā si volint
possunt egredi 20. q 2. cap puella. Quæres an ipsi et pueri
sine facultate parentū possint ingredi relig: Rō dū impu
beres sunt nō posse, nisi cū eorū facultate, et si ingressi fue
rint, posse exorari et post emissa nota religionis. Post quā
nō sunt puberes nō habent opus facultate. Cap ad notā.

de regul: plura diximus alibi, quod si te impedimento fuerit
parentes, legantur illud servationi calicū hancū patre
Ha possunt serui et mancipia fieri religiosi

Et hic alibi dicit: breuiter Dico p nō posse sine licentia domi
norū ex 22 quill q 3. syl v relig 2 q 3 Nāno conentur.
10 nō de regul: ratio est qā hi quo ad psonā oīs sunt
obligati dno sicut uxor uxo.

Dico 2. si dñs de impressu serui uolens p breuanni faciat
seruus ubi lit, posse seruum illū et repente dno manere
in religione. Si autē nō potuerit scire tenet repente dno
egredi et hī pessione eiderit cap hqs incognitus q 12 q 2

An epus, decanus, parochus, possit ingredi relig: Quæsit

Rō epum sine licentia lapæ nō posse Cap licet, de regul: et
Cap nisi cū pūde lit de renūciat: quia dñ consecratur facit
notū de cura, perpetuo perenda filia ecclie;

Dico 2. parochos decanos, parochos ceteros clericos posse <sup>possunt parochi
et alij clericos in
egredi relig:</sup>
ingredi rel: et recusantibus epis, alijsq platis 19. q 2. cap.
Dico, ubi nota res nō teneri ad resignanda beneficia, nisi edita
pessione, Cap beneficium, de regul: in 6: ratio, qā hi obligant
se ecclie tantū pro tempore: .

Quæritur An debitor q nō est solvens possit ingredi relig.
 15. Exi ad hoc sup dicitur ut: de circūst. restit. nō dico brevit.
 p̄ consulendū esse debitori ut coram prius b̄ne re, vel mandā
 do, ab aliis vel remissione deparando:

quando debitor
 possit ingredi
 relig:
 Dico 2. si nō possit solvere nisi ad longū tempus expectet, p̄
 le bona cetera ingredi et si nō creat suis bonis, p̄bat p̄ omni
 tenet eū notabi di detrimento vitæ, et tanta est tenere pen
 nia, ut sup dictū, ergo multo minus, cū dāno spualiter
 qui matrimonium contraxit da p̄enti, vel de futuro, et cū iura
 mento, p̄ adhuc ingredi religione, ut alibi dictū ē. ergo et q
 et pecunias; nō minus obligatus ē m̄ uxori ad reddendū
 debitū coniugale quā debitor pecunias creditori. 3. quia de
 bitor qui nō est solvens, p̄ mandādo in seculo cadere bonis,
 le furti. ff. de his q bonis cadere possunt; ita ut nō tenet
 solvitur esse, ut solvat, ergo multo magis p̄ ingredi religione
 quod est plus quā cadere bonis. Obiicies reddere debitū, est iuris
 naturalis; ingredi a religione est t̄m ceteris. Exo esse p̄cepti eū
 supponit aliqd quod solvatur, nō a cū nil supponit. Alia in
 pedimenta q̄q̄ alijs auct̄ ab ingressu relig: sunt plura ma,
 partim ceteris religionibz cōmū. ut vinculu matrimonij cōsumu,
 publica infamia, publicū homicidiū, hæresis publica: partim
 h̄mpularū relig: propria: ut esse mutū, mutilasse. Quæres
 nō si quis ingrediens relig: retineat h̄m̄modi impedimenta
 facta p̄fessione sit vere religiosus. Exo si impedimenta sint
 essentialia: cū q̄q̄ nullus solet recipi, p̄ peccare mortalit̄,
 retinente, quia ē mendaciū p̄ncipiū. Exo 2. p̄fessione talis
 alij dicitur valere, alij reus, utriq̄ est p̄babile. Exo 3. p̄fessio
 valida est, nilominus talē ab ordine repellit, ut docet b̄n̄
 in 2 p̄te alphab: n 37. littera s.

Quanto tempore placari debeat receptus ad religio: Quaestio

Dico, laudabiliter facere religiones & nemine recipiant abiq. 16
 probatione. Probate vngt s Jo: epla 1a cap 3. spiritus si ex deo sint
 ex quo loco probat D Tho: 2. 2. q ult. a 20. ad 1. mo rediens ad religio:
 esse probandos, haec n. probatio no tm est in favore impredictis
 sed ipsius et religionis, ut hinc iha ipsius difficultates, haec vero
 huius mores exploret, et certe moru id nemini videtur et
 in nullu nere sit officiu seculare, quod no sit huius probationes.
 Dico 2. tempus probationis minimum debere esse annu capou
 saluus 17192, et licet annu dnm potuerit abbreviari, ut
 habet le id tm restit Alexander 4. et Bonifacius 8. in ordi tempus plac e
 nibus mendicantibus ut habet can: 2 de regul: vi 6. In annu. Cridet.
 orby ante ordinatq restit id viderat less 25 cap 25. veteres 25 cap 25.
 sane produxerunt, ad breuiam, ut habet dis E 19. q 3. cap mo
 nat E: vel et ad breuiam. s3. cap finati. et hunc more seculy
 nostra societas, alij ordines anno contracti sunt. Quaeris an
 debeat esse annus continuus Panor: vi. cap ad aptich negat
 Syl. v. religio s. q 4. et Nauis lib 3 dicit: tit de reg: dicit. 34
 affirmat, et ha probabilius est et qd annus videtur et ultri
 mudie

Quibus in rebus consistat placatio Quaestio

17

Dico in 30q potestatem q in obseruatione tain edulioru,
 Paup: car t. Obedi: q sunt essentialia oia religioni, deinde
 in obseruat. regulari, et consist: omnia ordinis, exemplum
 habemus in xpo, q Math: 20 placaturus suos discipulos nomi
 ois, misit sine sacculo calceis. Et consistit in officio humilita
 ti, ut vel tanq se mundo, eiusq pompis esse meritus. vnde Basil:
 in cons: monast cap 23. docet eos promptos esse debere ad
 oneraria iumenta sequenda, la cassianu lib 4 de inst: monast.
 cap 7. 3o consistit in poenitentia, prompte excipiendis, de

quibus Basilus in regulis, q. 5. et 53. S. Hieronymus in epi-
stolis sanctae Paula, q. inebat orationes, et pariter, ad to-
res orare, et posthonorius in vita s. Augustini cap. 15. his talibus ipsi
iuramentis monachis, detrahitur eipsum nisi:

Quaestio 18 An absolute probationis tempore necessario,
aliquis statim ad voti tenens sit ad professionem
Videtur quod hi ex ordi: s. de regul. cap. 26. ubi ma-
dat ut superiores subito tempore probat: nominis quos ha-
bitas invenerint ad professionem admittant vel in monaste-
rio praeiciant. Dicendum est cum Nauas lib. 9. de cl. cap. 26. et 27.
posse prorogari professionem, ex causa ad arbitrium superiorum.
ratio est quia ecclesia licet ad id exoptet et non patet consequentia
quia ordi: non implet expresse in ea consuetudine: a iure.

probatio potest antiqua non est recedendum nisi per ius non expresse reser-
vata iura lux lege precipimus de appell. 2. quia annus probationis in
hodie non est, in honore religionis, et religiosi. s. quia in aliis
religionibus eius in servat adhuc circa prorogationem:

Classis 3

Classis Tertia

De essentialibus religionis in eorum id est
De notis quibus aliquis sit proprie religiosus

Suppono hic quod iam saepe diximus totam essentialia religio in 36
notis consistere et sine aliquo eorum nullum ordinem esse religio sit
Porro haec tria debent non dari ex s. dho: q. 206 a 6, quia reli-
gionis est status immobilis.

Quaestio 19 An si quis post probationem edat tm nota simplicia
possit fieri religiosus:

Dicendum est hanc quaestionem non posse amplius hoc tempore con-
trouersi, quia homines non tunc locuti sunt hanc in probationis
emittentes nota simplicia, sicut nec religiosi non mirum quod

professi, et monachi, ita definerunt Paulus 3. Julius 3. ^{patres locut:}
 prius 4. et 5. ita post hoc nota sine licentia superius 23, ad nullu ^{hant vere reli}
 ordina pter cartusianu transire possint et si contra faciunt ^{gisti}
 finnt veri apostatae et incurrunnt exeat. loba sent. soli da
 pe reservata. Deinde Gregor 23. duabz consti pntio nily p
 hibet sub pena exeat latae sent: et inhabilitatis ad quic
 officia et beneficia ne qz in dubiu id vocare audeat. ad idē (Prudent. 16)
 est Crid: sess 25 re regul: cap 16: 2 ptab quia sicut ordi 25
 in materia de matris: in impedimento voti cur fiat veri
 religiosi corā nō est alia quā constitutio eccliae ut docet Boni
 facius 0. cap unio. de uob. ab eiusdē eccliae constitutione de
 clabati sunt in societate vere religiosi qz conituant nota simpli
 cia 3. milites 8 Jo: olim redtani nē malit nses dretū sunt vere
 religiosi ex Soto lib 7. q8. a 3. et tū 2m oēs nota eorū sunt
 tm simplicia, eo quod nō in sua sed s statu eccliae matris: dixerūt
 obiciēs p oēs patres theologi canonistae, oēs pontifices docent obiectio
 sola ptesione fore religiosi. Exo hi illos dicere, quia hucusqz
 in oibz religionibus fuit hē usitatu, nemo. a horū uquam
 dixit aliter fieri nō posse ad ecclia sicut et oēs ueteres do,
 dicunt matrimonia elandēt: esse vere matris: et tm id
 pot Crid: necesse est dicere nō esse, ubi edē illi nō est ex
 ceptū. Nam comento, de regul a 26:

Obiciēs 2. p nota simplicia alios nō tradit se totū religiosi obiectis
 sed promittit tm se tradi tuen, sicuti qz spondet futurū mptias
 et tm illud est de essentia sicut de essentia matris: ē ut alter
 conjugatorū tradat alteri suū corpus. Exo repando antecedit
 quia nota simplicia implicite possunt emitti: qz p tempore suboro
 2 q pnti: si eo modo se tradat vere ac ptesie tradi h corpus
 deo, qz nō ut se dixi et simplici voluntate se qz tradere alteri
 ut in quū alteri se nendit, in seruu, et hē fit in societate

Obiectio

quare notū simplex nō se h̄t ut sponsalia ad matrimonium
in soci: sed vere ut nabi: ratū nō consumatū, q̄ tñ differēt,
em p̄fectionē accidentale. Obiectis 3. Status relig: d̄t esse mo-
bilis talis autē nō ē, identitū tñ nota simplicia, quia usus
notorū simplicium ideo est t̄pud nos inductus ut facilius dimitti
possint q̄ se male perunt ut religio puriore seruetur.

Pro statu relig: nō ideo dici immobile quod nullo modo possit
dissolui, sed q̄ se negit mobilitate et p̄prietate, unde ne-
mo recipit in relig: et libertatis nisi habeat firmā notit-
in ea p̄uenandi: quod a aliquando dissoluitur altera notit.

pro exempla
statu nō ideo
p̄t fieri ideo
notio

vel papa est q̄ accidit. Nā habemus q̄ exempla statū
in q̄b; aliquando p̄t esse ista dissolutio. Primus est matrimonij
rati, q̄ dissoluit p̄ ingressu religionis, alterius d̄rupis inter
duos menses. Et est ep̄alis, qui soluitur cū ep̄us licentiā Pa-
pa fit religiosus. 3. est seruitutis serui. n̄ d̄nus nō d̄nt,
in p̄prietate, et tñ possunt emancipari, vel voluntate d̄ni vel
disposit: legu. 4. religiosorū et p̄fessorū, nā pontifices saepe
et cū monachis dispensant, ut d̄ucerent uxores ut alibi dixi.

Quasit Quot modis possint fieri nota, et p̄fessio:

20 Dicendum est 3. explicitē, implicitē, tacite: 1o modo fit cū q̄

q̄ sit impli-
cite explici-
te, et tacite
notate

d̄stincte deo, et relig: uoxet q̄ nota d̄ulta. implicitē fit si q̄
p̄mittat obseruationē regulæ ut faciunt franciscani, vel se
nicturū em regulā ut benedictini, vel p̄mittit obedientiā
em regulā ut dominicanos, regulares n̄ nota potissimū cōstitit
in his tribus. Tacite uero fit q̄ p̄fectionē certi habitus
idq̄ dupliciter teste Nauo consent 4. de reg: a 24. 1o si quis
gerat p̄fessorū p̄prietā, ab habitu nouitū cū d̄stinctū colore,
tristura, uel forma cap: 2. de regul: in 6. modo sciat p̄fessus
habitus iure haberi q̄ p̄fessione. et cū ad modum referat

cap const: de reg vi 6. et accipiat à superiore q p̄t eū in ^{habitus recipi}
 corpore religioni continet n̄ p̄fessio oblig: reciprocan ^{à superiore:}
 profectantis, et recipientis; cap ad aptica. de regularibz. 20
 si per anm̄ gerat habitū monitionū indit̄ t̄nētū ab habitu
 professorū cap ex p̄te de reg: si ad r̄t̄ n̄ d̄tus sit habitus et
 h̄ p̄ 20 annos deferat ad habitū q̄ p̄fessō. cap is q. de regul:
 vi 6. Et ante deferri iste habitus p̄ anm̄ continuū non ^{habitus debet de}
 ante exolutū ut sit syl. 1c: 20 int̄ monal̄ tenim̄ ad exbra ^{ferri q̄ annū conti}
 nisi id fiat cum mandato et scitu superioris ex eodē syl: Nota
 hanc doctrinā de professione tacita ratione habitus nō habere
 locū in nostra societ: ut pat: ex const̄ Gregorij 31. et observat
 Nam l. c. n̄ 76:

Quid sit iudicandū de eo cuius p̄fessio fuit aut *Quasit*
 la, ob defectū aetatis, non dū completo anno *21*
 16 secundū q̄rid: nel non dū absoluto anno
 p̄bationis:

Hic cū Nauas, lib 3 cōcil: sit de regul: p̄ illū in foro
 cetera nō esse p̄fessū, nisi professione inualide factā postea
 ratificarit. cap nō firmat̄ de regulis iuris in 6. 2o illā
 professio nē, nō ratificari eo ipso, quod aliquot annis ma
 neat, in monal̄ tenio h̄ necessariū eē, ut in cognoverit
 inualida fuisse de nouo ratificet. Cūst̄ 2 ea a o ex const̄
 Ad t̄a est opus eā publice ratificare, id satis est h̄ t̄a
 fiet ipse apud se licite, monal̄ tenio, n̄ n̄ n̄te in p̄riori con
 sentu cū p̄fess: recipit: nā cap ad id de sponsal: dicitur
 matris et metu cōtractū fieri validū si metu cessante
 tacite salte ratū habitū ab eo q̄ contraxit matris: ita ex
 conū cūst̄: Nam l. c.

Classis
4.Classis 4.
De paupertate religiosorum.Quaestio
22

An repugnet paupertati religiosa habere bona immobilia in comuni:

NB

papa potest in paupertate dispensare

Nota 1. nomine religiosa paupertatis intelligi uoluntaria abdicat: proprietatis omnium bonorum tam mobilium quam immobilium in ecclesia christi igitur: et haec paupertas omni religiose conuictus est et aduersus essentialis, ut nec Papa possit in ea dispensare. Cap. cum ad monasterium de statu monacho et in quibus exponit Caiet. l. c. 9. 19. a u in sensu composito, id est si aliquid quod in religiose manet religiosus.

paupertas est in
hominis fundamentum

Nota 2. huiusmodi paupertas et huiusmodi perfectione fit inferior castitas et obedientia, esse in primis religionis fundamentum. e. e. q. 19. a. 5. ea enim sublatam paupertatem corrumpit necesse est omni monastica disciplina, omnis ratione dicit Christus: lib. 7. q. 1. contra impugnatur: monasterium nita, quia ubi est MEMOR ET LUMEN, mox sequitur dissensio, ubi autem dissensio ibi non est et charitas quae est anima religionis; quare D. Bonaventura in epistola ad ministrum provinciales et libro de reformatione claustralium, inter principes causas ruinae religionis numerat relaxationem paupertatis. et Alexander 3. in ecclesia Lateranensi edixerunt Cisterciense ordinem mutatum esse ob solam hanc, unde S. Bernardus maledixit illis qui proprietatem, uel pecuniarum receptionem in huiusmodi ordine inducerent, uel fecit et S. Dominicus, qui inducerent possessiones in suum. teste Bonaventura in opusculo de paupertate christi hoc posito dicendum est. ex communi sententia ad omni D. Tho. 2. 2. q. 106. a. 7. et opusculo: contra debuit: religioni cap. 14. et 25. non repugnare religiose paupertati et habere bona immobilia, in communi. 10 tempore apostolorum pauperes religiosi uixere ex bonis

in eoni collatis, ad tornu 4. 2o ita habet cap 11e q et cap
 exempli, 12. q. 1. Cap expedit. 9. 5. 16. do et Jo. 22. m. ex b. h. u. g.
 en intre de verboru signi: dicitur faticellos aspantes
 xpm habuisse aliqd in eoni. 3o multis ia saeculis religiosi
 tenent: Oritur: p. monstra: Cart: Camaldonensis n. p. a. r. e. et
 ex bonis immobilibz. 4. in multis cc. Constructi in monasteriis
 monialiu oio debent sufficientes fructus, ut possint ali, ut
 habet elem: 5o Crid: l. 11. es cap 3. de regul: edessit oibus ^{Trident: sess 25.}
 religiosi et ordian mendicantiu, exceptis capucinis, et fran ^{cap 3.}
 ciscanis de observantia, ut habeant possessiones in eoni. 6o ra
 hione religionis, du hac in eoni habent liberiores sunt a
 curis secularibz, et diligentius suis ministeriis spualibus
 sunt intenti:

An conveniat religioso pauplati victu mendicando accipere, et nulla habere rem mobilia, seu Quaestio 23
 mobilia bona:

Sub iuritu ordem mendicantiu s. d. n. c. i. et fr. a. s. c. i. D. D. q. d. a.
 Parisenses, wilhelmus de sancto niel: et Geraldus de albatu
 ueniat alijs scriptu et libris docuerunt illicitu esse re
 h. r. o. s. u. r. e. q. a. l. i. o. r. u. m. e. l. e. m. o. s. y. n. i. s. :

Dico 1o convenire religioso pauplati ad habere bona mobilia
 sed mobilia tm, ex p. r. o. x. i. u. elemof: 1o xps nulla habuit imo
 bilia in eoni. l. n. e. q. et cap 6. mulieres ei subministrarunt ^{xps no habuit bona}
 de facultatibus suis. xpm p. r. o. x. i. u. m. e. n. d. i. c. a. n. t. e. p. a. t. : e. x. p. l. a. b. 39 ^{imobilia:}

epo aute mendicans su d. c. que p. l. a. b. explicat s. Paul. de xpo
 ad hebreos 9. 2o nau apti habuerunt, na Math 23 reliquerunt
 oia, et cap 10. iustitu est illis ne haberent argenti in eoni.
 3o multi eremita uterunt in exte pauplati. 4 multi
 papa approbaverunt ord: mendicantiu, ut s. d. n. c. i. et fr. a. s. c. i.
 Honorius 3. Favorent 4. Nicolaus 4 in ediclio Ludmichi

eo huiusmodi vivendi bene convenit cum fratre servitium
 predicacionis ex D. Tho: 2o. c.
 Dico 2o. perfectius per se paupertatis esse illud quod bonorum pro-
 prietate non tam in particulari sed etiam in communi excludit ra-
 tio s. Tho: et Bonavent: e. ga. actus exempli xpi et apostolorum
 l. aliarum pelagium à cap. 17. unde seculi paupertate ordinis
 minorum esse perfectiore paupertate religionum ord: mendicanti-
 um licet hijs ex sua inst: et nil habere debent in communi, ut
 de predicatores docet s. Hieron: ne tam de facto habent bona
 in communi ex coactione s. R. pontificum ut habet Joan: 22 in
 extraneis: et dispensatione extrema concilii. Unde
 Clement: v. vocat fratrum canonicorum paupertate maxima
 Dico 3. inter religiosos mendicantes qui non habent bona mobilia
 in communi consuetudine esse paupertate eorum que habent aliqua bona
 mobilia in communi ut frumentum vinum pecunias quia qui quoti-
 dianam mendicatione vivunt ut faciunt Capucini, quia et tunc
 in conspectu exemplo xpi qui in communi servavit oculos Jo: 12
 2o exemplo primorum christianorum qui rebus suis venditis ve-
 nabant partem in communi actorem f. 3o hac paupertas minus est
 obnoxia curis quotidianis. 4 quia sic docet D. Tho: 22. q. 188

fratrum canonicorum
 paupertas est ana-
 thema:

Inquit
 24

Quomodo religiosus violat votum paupertatis,
 et quando,

Dicendum est quandoque pecunia vel aliud pecunia estimab.
 ut res res, libros, arca, ligna proprium sibi us adient et de
 facta propria utitur sine fructu: Insuper. Ite violat hoc cum
 donando, comendo, legando, testando, ita habet in cap. ad dicatis
 Cap. sciens. Cap. monachi. unde Catharinus, lib. 4. de inst: monast:
 cap. 18. dicit nulli eorum nec spontanea licere possidere, et s.
 Benedict: cap. 18. regula, precepit nullam omnino rem nec codicem, nec ta-
 bulas, nec graphium, cuiquam esse debere, quippe nec corpora
 nec voluere habere in sua potestate. Atque ut malis intell:

Nota in 10 q. 1. proprietate, vel dominium sibi agnoscit, posse a
 liberari dno. / quod sibi reddat liberam facult. de re dispensandi ^{in quibus modis}
 ut cu dicit contra omnes esse suos, et posse dare cui voluit, qua facult. ^{et qd habere}
 habe dicit qd dicitur in actu primo. Et est quod re illa actu ^{propria:}
 libere utitur. v.g. centum alios omnes dat alium independentem a
 voluntate superioris, qua facult. facit se dominum actu secundo,
 utroq. dno vel proprietate abdicant se religiosi ocs, quando faci
 unt professionem paupertatis, et peccant, e diametro contra notu qm
 status si alteri donacionem usurpent.

Hinc sequitur peccare contra idem notu illos, q. retrahant aliquid
 proprium contra volunt. vel sine facult. superioris, et q. furantur
 re aliqua. s. q. occultant, ne accipiant a superiore. Et illi q. bi
 cet re aliqua utantur cu facult. superioris tñ no sunt peccati et
 la relinquere ad notu eundem. s. qui quod omni voluntate superioris
 accipere, libere aliis sine facultate donant, et in elemos. excep
 tis certis casibus. s. hi dicitur pempti in expe. necessitate. Et hi
 qui sit in itinere, et ex natio suo modum det pauperibus, s. hi
 parva mivendo, in eodem itinere, vel alibi sibi aliquid subtrahat, ex
 natio conent. et de regul. et nos tu disp. de dno, tu de rest.

ex lusu.
 An ad hoc, ut no peccet contra notu paupertatis, q. non sit
 retinendo, dando, accipiendo, e opus sit expssa ²⁵
 licentia superioris.

Quadruplex oblatio est. Quarta. 1. generalis pro multis rebus
 minutis. 2a specialis. 3a in tractibus, q. legib. ex donatis prioribus.
 4. int. prelatina, qua tunc cremata, in exp. no dicitur necesse. ^{x cardinalis}
 tacita. D. Po. e. 2 q. 32 a. 3 ad 1. psumptam u. e. spe. ratihabitio
 nis, ut cu quis putat supio re no accipitur si petita fuisse.
 Decidit est quantilibet harum licentiarum sufficere, ne peccetur
 contra notu paup. salte in foro exte. Nam de ratio est qd
 ead. est virtus tacite, et expresse. l. cu qd. ff. de reb. creditis
 Unde q. accipit aliquid ab alio sine licentia expssa ipsius, ut

Dat alteri, quā ta supior edesset, si petisset, no tenetur
 inqt nans reddere, sicut usq clam accipit alienū quod scita
 dno placere, ad comittit furtū, nec tenet rest. la. int dnes
 ff. de furtis. Dices qd si displiciat dno dandū in illa subrep
 tio, nst datio, licet licentia no fuisset negaturus. No peccare
 te aliquando venialiter, sed ta no teneri ad rest, sicut nec si
 linc aliqd patri auferens ola, tenet et si patri displicat illa
 modus accipiendi. Casit: v fructus, ubi nota ad int plurimum
 licentia ptinere, si qd supiore pserbe, no nec phibente, in fin
 nra ex finali fiducia accipiat aliqd, eo quod q licet confertur
 nra etur. 2o si quis accipiat eo animo, ut mox in poterit ad eat
 supiore et si dubitat rata ne sit habiturus et accepta, nec
 ne. Quantū peccatū sit sibi usurpare aliqd

Quæsit
 26

hinc nemina supioris:

Dico po esse ex genere suo p m patet quia a ston. s. struans
 et saphim, quia aliqd propriū retinuerunt mortui sunt, quū
 ante in noverint facultate multis ondit Belar: to j. Cap 22.
 de monachis. 2o quā Cap firmus de statu monach: dicit v
 dicitur Papa Sixti de natione accipere monachū q retinet aliqd
 propriū: et in Cap cū ad monach Innocent 3. in auctoritate obe
 dientia phibet monachis ne propriū quā habeant, et si
 quis post inuentus fuerit aliqd habere de monasterio ex
 pellat. h. a. in morte pprūm quū habeat in honi pditionis
 extra monasteriū in bterglinū prouiciā, ut narrat Grego
 rib dialog: cap cūda factū esse, ob tres aureos. Simile qd
 tit s Hyero: ad custochim cap 14. et August d e monacho quāda
 Januario, 3. Ovident sss Es cap 3 dicit hennio actina, et
 passina noce primariū, qui aliqd propriū firmare cōmittis fu
 erit. Atq tanta poena, no possunt vitari nisi ad peccatū mort.
 Dico e. hoc peccatū fieri veniale, ex leui maā, et alii de confis,
 quibus diximus furtū fieri veniale, sono pt fieri ut maā

danat: sibi accipit
 monachi q ali
 pprū retinuit

peccatū ppric
 huiusmodi.

videtur: sss
 es cap 3.

sit tñ parva: ultra sit, et aulo explet, ut si aliq̄s det
 calaman alteri solū charta ponū resā &c. Si quæ res quantū
 materia debeat esse, ut fiat p. n. Natus lib. 3. c. de cal: sit de res
 comento 25. beatus de statuto quodā Carlusia vocū, quod sit,
 ut monachus defunctus in p̄prietate duorum denariozū, et
 infra nō sepeliatur in cemeteryo, et si sepultus sit ex huius
 Exe tanta quantitate sufficere, et regri. quantū sufficit ut fur,
 in saecularis hominis, sit p. n. ratio est q̄a p̄prietas in ordi
 gūo videtur simili furto, quia sicut furto est abusio rei
 alienæ inuito dño, ita p̄prietas in religioso est usurpatio
 rei alienæ inuito superiore. Dicit res monarij nō sunt proprie
 alienæ, cū sint diuini. Pro esse alienas res p̄prietate huiusmodi cum
 nulli p̄prietate sint, nō autē esse alienas respectu totius conuentus,
 placet mihi hæc Natus opinio. Quid tñ nocere possit in ^{quantū pecunie}
 dubiū quando et furto sit mortale in saeculari, atq̄ adeo in ^{faciat furto et}
 quom. Ad hæc nix ullus doctor cū altero dixerit. Natus po
 nit duas vias hoc est 4 bacos. multi vñ solū. Volens eos
 tres et quatuor: alij aliter epo ansio peccatū mortale esse
 q̄dō est int quinq̄ bacos, et mediū florenū. Videant hū et
 illi religiosi, q̄ extra hāc monasteria ex ordine benedictino
 rñ cisterciensiu, et p̄noni trat: re huiusmodi administrat
 qua fide agant, nō de hæc re in particulari agere nō ē nocē.
 Quid facere debeat religiosus, de bonis patris mortij ^{quisit}
 quando, et cui hæc re relinquenda: ²⁷

Dico p̄ in cibus religionibus in quibus statim post annum sit pro
 fessio debere religiosū ante p̄fessione omni dominio bonozū se ab
 dicare, ita Cassianus lib. 4. de inst: conuoliticis Augusti Cap. 2.
 sua regula, mo S. Hieronimus nemine admittit, nisi prius re
 nūtiasset diuitibus, ratio pendet ex discretionē notū simplicis, et
 solenis: soleni enim homo p̄prietatē se dñi capacitate, retinendi
 vel recipiendi bona: simplici vero tñ se p̄prietatē facultate q̄
 rēndi nona, et acquisitū utendi sine licentia, et ideo in hoc

speciatim nos tunc in qua non statim fit professio post non
 hinc, sit qd peculiare, nō a. tunc statim bonum secularium
 dominio exuere, dicendo eo primū gradū in dis tribuendis illis
 bonis esse erogare in pampes iuxta illud Matth. 19. si quis vult bonus
 perfectus esse. Et. idē statim s. de arduis et Francis Cap 2.
 regula, qui quomōdā cecit, qd bona sua dedisset cognatis, ratio
 huius est, ut oīe qd dicitur occasio recurrere nō in necessitate ad ami-
 cos, qbus nō est expectat religio nullū agere, ut fuit s. in Basil.
 Dio 30 expōdere nilominus aliquando bona dare potius coguntur,
 ob maiore, vel parte eorū penuria, alijsq. rationali libet
 iul. tis de causis.

Dico qd si paupibus danda sunt, melius est dare domesticis
 quā extrinis, melius pijs quā impijs, melius religiosis quā
 nō religiosis; unde laudabiliter faciunt qd ingressi domos alij
 diues nonnal tēn bona relinquunt pauperi, ne ratiōe qd
 magis dīpendi domesticis, quā extrinis, meliores quā mali, et
 alibi vidimus.

Inuestit 28 An possit qd esse dñs bonorū suorū et si uel et necesse religiosus

Disputatio de hoc pluribus in mā de dñs, et videt qd nō, qd religio
 dominū retinet propriū, et necesse est dicere hanc dñm, hanc nō
 sic mea sunt. Notanda qd intelligentia, tripliciter posse haberi dñm.
 1o independentē à superiore, ista ut possit arbi. trisuo de illis dño
 2o dependentē ab illo, tū quo ad dominū tū quo ad usum.
 3o independentē à superiore, ista ut possit arbi. trisuo de illis dño
 ergo religiosus nō potest ullo modo habere dominū 1o modo qd hoc re-
 pugnat intine religioni; si cū uoto paupertatis, et quo ad re mi ni
 ma: imo et sic esse usurariū tū. 2o modo potest qd esse dñs, et sic fut
 nos tri ante professionē, ratio quia possident illa bona, nō tam
 quā propria, sed tamquā aliena, et habent illa signa nō habentes,
 cum nullo modo, circa facultate superioris possint uti, nec dare
 paupibus, ut definitū est in Roma in dōgregatione, qd perzali,
 et certe ut le. me mi nimus dominū eiusmodi, nullius nōmeti
 censetur, apud homines, qui totū rei suam in hoc consistunt
 ut possint agere de illis qd uolunt. 3o quod religiosi facti qd fieri
 possunt dispensatione R. P. necesse dñi quo ruda bonorū dependet

tripliciter potest ha-
 bere dominū.

ta à Papa et manere religiosi: ut recte probat solus lib 10.
Médina Azor et alij et nos sup.

An tolerabilis sit in rebus monachiciorum in quibus monachis
singulis hebdomadis, mensibus, vel annis datur certa portio
victus, certa q̄te pecunie, pro usutu, ita ut nil ulterius
monachiciorum teneant dare illis, nec illi contra residuum monas
terio redere. Arthon Lib de monachis ppriatarius, vocat hanc
statu sanatu et infernale, grane sane dicta magni viri Namus
comento 3. de regul: 1. 25. modestissime ait, hunc statu esse q̄de
imperfectu, sed ta intolerabile, qa habent sua dependet à superiore,
ali de hac res nihil; ego in tanta hominum multitudine hi facietu
um, nemine audeo edocuisse, solum deo merito cuius prudenti
vehement displicere, et addo ad statum hunc ad tm esse
imperfectu, sed imperfectissimu: multis miseris, iurgis, anxietat
libus, invidijs, et calumnijs periculo su subiectu, et recte magna
habuit sui dicti Arthon causam:

qd de monachis
lib 9 datur certa portio
victus mensibus in
monario:

Possint ne religiosi condere testamentu: *Quæsit*
29

Deo no posse, et ad pias causas, ita habet in autentica in
pressi, codice de ss. bictu. et cap si qua mulier 19. q 3. qa nil
propriu possident, et professi sunt vere civilit mortui
comendatary cu sint em quod tm religiosi ut supra qd mian
si testentur. vide plura in drotatis nos teri classe de rest:
bonoru derivorū:

An novitij possint testari:

Deo posse ita in cap de regul: 4. in 6 quia sunt sui iuris
et liberi possunt egredi: novitij ta societate no licet ex
pecuniari contributione pontificis. Deo 2o bona novitij intesta
ti mortui cedere hereditibus: bona vero p̄fessoru monastorio
exceptis franciscanis de observantia Capuchinis et hominibus
societatis nostræ. hanc de paupertate religiosorū: ~:

Quæsit
30

Class. 5. *Classis Quinta:*
 De castitate religiosorum et obedientia

Quid nomina castitatis quae religionis non sunt, intelligantur.
 Dicendum est intelligi, non tam continentiam ab usu ipsius materiae
 morum, sed et ab omni usu uerere, lege divina uelito, ita ex
 com. syl. v. religio. c. q. s. unde ma. uoti castitatis non solum est be
 ni supererogationis, uerum et bonum precepti, et ideo religiosi quoque
 peccata, et actu libidinis peccat contra uotum castitatis, idque
 mort: uel uenialiter, quod ratione materiae, ad hanc porro casti
 tate, omnes omnium ordinum religiosi, ex aequo tenent, quia nullus
 est gradus ut pauperibus, et haec satis de castitate.

Quaerit Quid intelligatur nomine obedientiae

31 Hoc obiectum proprium obedientiae esse preceptum superioris obsequii
 ad culpam mort: uel ueniale, uel tam ad fornicationem. D. Tho: q. 196:
 uide materiae nostrae de legibus.

Quaerit An religiosi teneantur in omnibus obedire superioribus

32 Dicendum est circa uotum obedientiae, dupliciter peccari a religioso.
 primum non obediendo superiori. et in actu expresse contrarium facie
 dupliciter et peccate religiosi: de peccata uero in hoc genere committi solita examinabimus in
 circa obedientiam. Item speciatim in tit. de peccatis monachorum. Quid accidit
 sit subito quando dubitat non id quod imperatur pugnet cum
 precepto Dei, uel ecclesiae, uel excedat regulam perfectionis.
 Dicendum est ut securus obedire possit, satis esse ut non sciat euidenter
 mandatum superioris pugnare cum precepto diuino, ut aut non
 obediatur, requiritur ut uidenter sciat pugnare cum precepto Dei
 tunc aut hic hoc euidenter, quando ipsius iudicium conuenit
 cum doctorum et doctorum uerorum iudicio quos necesse erit
 consultare: ~/.

An religiosus teneat obedire superiori in be² Quasit
 ta aliqd contra regula vel et dispensanti i ea. 33

Reso non teneat si sine ratabili causa et gravi mbs ut
 vel dispenset, ratio e qm talis dispensatio est potius diffi
 patio.

An regula religiosoru obligent ad peccatu Quasit
 34

Dico qd om regulas minimu obligant ad sui observatione,
 quocunq nomine appellentur sine s³ statuta, sine ordinatione,
 qm hac de caa lata sunt.

Dico 2. no in oibz relig: regulas obligant ad culpa morta
 le vel venial: ex D Cho. 2. 2. q. 286. et cons³ tal de regulis
 S³dicatores et nos³ tere societatis, ut habet in 3 pte.

Dico 3. nilominus in transgress: q no obligant posse t³ in transgress:
 plicet peccari ex D Cho. q 286. a. 9. 10 ex negligentia quada peccare: 3³ pte
 crassa, et hypore animi. 2o ex libidine q est cupiditas

nimia qpa aliqd, ob quod transgreditur regulas. 3o ex
 contemptu, quo qd no null esse subiectus regula. Quobus
 prioribz modis peccat ta venialit. 3o autem ut plurimum
 mort. Dicitur ut plurimum qm no quis contemptus est mort:
 ex D Cho. l. c. q 286. a. 2. Carit. ibide, solo in 4. q. 2. a. 1.
 Conar: in Cap. alma matre. 89. n. 31. Syl: v religio 2

9¹². Dico 4. regulas religiosoru, q no obligant ad culpa obli
 gare nilominus ad pena, vel statuta uti tere in oibz
 religionibz monasticis, vel arbitrio superioris relicta, ut
 apud nos: plura de hac re dici no possunt, inspicenda n.
 hnt ordigat: et obligat: cuiusq regula:

An religiosi gravius peccent eod genere peccati Quasit
 quo saeculares. 35.

Dico 1o posse ceteris paribus gravius peccare in gbus
 casibz. 1o ratione contemptus qd inprati videtur divini au
 larificius, unde ad Hebr: 6: fidele mereri graviora

predicare baptizare etc. audere Cap placuit cap nemo ^{phibet monachi}
 Cap in hac parte 26 q 1. 2a pars ^{multa in nra terra} placuit quia secundum can: ^{ecclesia}
 religiosorum clericorum proprium est, non in sua, sed et aliorum salu-
 ti intendere. 16 q 1. et docet in nostris regulis Ignatius reg 2.
 et S. Areg: in 4 registri cap 84 inquit indignum esse eos q
 officio predicandi deinde vacare occupant in cantu ex quo loco
 P. Tho: 9 q 2. a 2. ad 3 dicit efficacius homines adduci ad pie-
 tate, predicando, quam cantando unde Caiet 9. 188. a 7 motus fuit
 ut scriberet, in reliq: ad aliorum utilit: ins titulas, non debere
 admitti nisi doctos, solemnitate autem divini officij relinquenda
 esse ecclesijs cathedralibus, unde legitur prope resp. hendi Societ. ^{nos.} Jesuitar non
 nostrar, quod choru non suscipiat, 10 quia nos sumus clerici non ^{utuntur choro.}
 monachi. 2 quia ordo noster proprie institutus est ad conver-
 sionem animarum, maxime hereticorum, et infidelium per predicationem,
 et plectione, in scholis, quibus duobus officiis cum vacare plerumq;
 nostri occupant non possunt vacare cantui. 3 q a reg 13
 anno. 73. e dicit de hac re const: peculiariter quare quod do-
 minicus solus lib 2. de iust. q 1. a 3. scripsit ut mereri no-
 me religionis ordine illu q caret choro intelligendus est,
 de reliq: monachia maxime benedict: cister: cartth: et
 similia, quod si et de societ: hoc intellectu netit, mitto illu ad
 crast: Gregorij 13. q si sententiis in terminat expectatione,
 certe tibi tibi ipsi contrarium S. Tho:

Quoties religiosi teneantur confiteri et quicquid ^{Quoties}
 Dico 1o secundum nos cone, teneantur quibus mense ad unum ⁴³
 Clemens v. in clementia de statu monach: et Ordine
 fess. de regul.

Dico 2o secundum leges cuiusq; reliq: varias esse consuetudines
 in ordine minoru sacerdotes tenentur tunc quavis septimana,
 confiteri: non sacerdotes decimo quinto die, et in missa conventuali
 conicere. Cistercienses ut est in cap 25 definit: ordinis

partita lib. ii. cap. 9. ait veteres monachos dialectica aliaq
 studia deserpisse, hunc errorem oppugnat s. cho opus: 29. cap
 29. Dico certu esse religiosoru in titulo maxime congruo
 studia litterarum ut probat Jo: andreas et Bernor: dicit: 18.
 probatur 20. quia Philo lib: de vita contemplativa, et eusebius
 lib 2. cap 27. Cassia: collat. 15. cap 13. Critonius de uis ill
 ustribus cap 6. dicunt veteres monachos studia assidue tracta
 tasse, et p. studiu monachos puenisse, ad summam sanctitate
 Hys: ad Augustinu monachu, amu inq. sciantia scripturae ^{am sciantia script}
 et uita carnis no amabis ^{et uita no amabis}

Dico 2. inde instituto congruere et studiu gramaticae, humanio
 ru litterarum et philosophiae. ratio est quia horu cognitio, ne
 cessaria est ad cognitione Theol: eo id statuit s. Eugenius 8.
 in hodo romano ita et clementi v in concilio videntur ut ha
 bet clement. 2a de statu monachoru. obicit monachi officiu
 esse plangere ex Bernard: et thero: Pro impossibile esse altu
 monachu posse plangentis officio recte fungi h. impitius sit lite
 rarum. An debeat religiosus publice litteras pfitari

Quisit
 46.

Quo hic certa sunt. In est conuenire ipsis ut doceant scrip
 turas et ubiq, theologia. casus cotrae scil: et scholastica, et
 consequent philosophia, sine qua haec intelligi nequeunt. 2
 certu e ne conuenire instituto religionu docere iudicia, ^{aut et}
 ius civile, qa canones ne clericis qd id pmittunt. Datum ^{aut et}
 ta est de iur titul: gramatica et humanioribz pphanis
 Dicendum est haec oia conuenire religiosis, probat 10 exemplo lotis
 antequatis clementis, alexandri, et origenis, q haec studia
 alexandria docere teste euseb: cap 3. Idem docet euseb: bapli:
 et de puellis in regu: Iulius disp: 9 25. Alexorius lib 2 dial:
 cap 3. docet romanos nobiles tradisse suos filios erudandos
 s. benedicto. s. valtrius, conradus, vltorpaque s. cho: et
 alij instituti fuisse in abate, in monast: ut est in explor
 uitis. 2. probat ratione religiosi possunt uacare qdibus

aut et
 docere iurisprud:

Innocent 3. in cap. quando de off. ord: reprehendit regulares
 & carias principum discurreres, et de mens v. in demit v. 99
 vero de statu monach: Stricto immunit, ut monachi ab accesse
 eorum non arceantur:

Dico 4. posse tñ id fieri aliquando in consensu superiorum ita ^{cu' consensu superiorum}
 99 ho 1c: eo fine ut plures ad mīa blutis trahant: debet a. ^{pt intra aditenculas}
 facultas illa illis solum concedi, q̄ dñi in disciplina regulari
 exercitati essent licenti anachoretica nō nisi p̄fectissimis in
 ris id eis dabatur ut sup dxi, ut n. piscis extra aquā vivere
 dñi negt hī monachus extra monast: ut dixit sup: Papa
 ut habet cap placuit. 30. q. 1. et s. Bernard: l. 1. c. 1. des. s. Bernard
 andrea. dicit monasteria titia esse stagnis extra q̄ piscis
 enupari vel neguant, vel hī possunt p̄eant, lege cap. monach
 de statu monachorum:

An religiosi teneant laborare manibus. *Quæsit*
 49
 Euthelmas sup cit: de s amore tempore d̄ cho: docuit tenere
 eos q̄ nō hnt bona imobilia.

Dico 1. nō esse prohibita religiosis opere rare manibus. 1. exēplo
 pauli 2 ad thess: 2. et. 1. corint. 2. 2. exēplo istorū ere
 mit: teste epipha: heresi. 8. Apxo: ep̄ta 4. Cassiano. lib 2 de
 inst mo: cap 2. 3. Messahani habiti sunt heretici id negū
 tes. Dico 2. nullū tñ de hoc esse vel p̄ceptū, vel edictū ratio
 ē, quia labor manualis, nō ē necessarius nisi vel ad quēdā in dñm
 vel supandū otīū, vel ad reprimentā carnē, vel ad dandā
 elemosinā, sed ad nullū horū finū labor est religiosus, ne
 cesse rīus, nīl tñ hnt abinde, ut sup̄ano, otīū tollunt lta
 dñi, et alijs operibus, carnē frenant ieiunio, nigilijs, citi
 cū: elemosinā dare nō tenent.

Dico 3. religiosi ad nullū laborē tenent nisi p̄pria regula
 id p̄scribat, uti otīū id p̄scribit eremitic. p̄rat autē duplex
 causa eius rei; 1. q̄ oēs monachi sūt abbate p̄rat laici, et
 idē nō poterant eodem otīū utare, nisi laborando, eadē
 de causa iuniores monachi uocabat descript lib 10 rñ

cautus ex senexio sulphio in nita s Mart: cap 7. 2a causa
 quia nulla habebant bona mobilia, uel imobilia, nec poterat
 ex elemos: nonne re, quia ne seruirebant dñi cōcio nando s c
 nec elemos sine subiecti sunt quia intdñ sub uno abbate erant
 intdñ tria, uel et quinq: millia mo nachozū, uel et ex s spm
 lib 1 de moribz ecclie cap 31.

Classis Classis. De transito ex religio: in religionem
 et erotione eorūdem ex ordine:

Quæsit An licitū sit religiofo, transire ex ordine in ordi:

50 Pro. 1. id ex genere suo nō esse laudabile, nisi aut. euidens neces
 sitas, aut magna utilitas qd postulet ita D Tho. 2. 2. q. 189. a. 9.
 10. quia id tere nūquā fit sine scandalo, tā sciorū quā
 religionis, quā extozū seculariū. 20 quia multo facilius
 aliqs se pficit in sua religione cui apud factus ē:

bi huius de causis
 pt qd transire ad
 alia ordine
 Dico 2. posse nilominus id fieri tribus de causis, 10 ut qd
 transcat ad pfectiore, q qd pfectio ut sup docui nō tan
 humil ex senexitate multus, et nestitus, quā ex præsentione
 sine rel: nā nūc eoni potestas data ē oibz platis transire
 tūdi suos subditos, ad pfectiore religionē, cap licet de repnt
 vno et sine licentia illozū possunt transire subditi: req
 rit tñ religiofa humilitas ut licentia salte petant et si nō
 obtineant. 2a caā ē, si religio à primana et usteri pfectu
 ne degenerarit. Ob hanc causa 10: Abbas apud Cass. coll: 13.
 caps. 36. ab eremitica nita ad conem transiit. 3a caā ē ra
 hōne infirmitatis, ut si qd nō possit amplius senexiois ordi
 nis leges seruare, sed in hoc inqt D Tho: necessaria esse
 disp: R Pontificis.

Quæsit Possit ne qd cō licentia superioris sui transire
 51 ad æquale, uel et laxiore:

S Antonis 3. pte tit 10. cap 7. putat nō posse. Dicendū ē
 probabilis esse, religio hū cō licentia sola supiorū posse

transire ad equalē, ord: ita syl v religioſus, q. 9. 2.
Nāus in cap statumms. 19. n 10. 93. et docet Aloſſa in
Cap in ſingula. §. phibemus de p̄bendis in 6.

Dico eo licentia ſuperioris nō ſufficere pro tranſitu ad lapſū
ore Nāus. l. c. quod maxime verū ē in ord: mendicantiū

Excipi t̄ religio Cartuſienorū ad hanc n. poſſunt oēs cū licen-
tia ſuperioris tranſire, ut patet ex extranap. Mart. v. de regul: ſequitur poſſunt
quā refert Nāus. l. c. n. 24. Not tri. a. cū licentia generalis poſſunt tranſire
poſſunt tranſire ad alios quocunq; ordines, ex bulla alexi ad quē ordine
13. data anno 1582. nōi nota hanc translationē ad la ^{uolunt cū licentia}
pedre ordine dicitur fieri ex legitima caſa, q̄a nec papa ^{generalis}

pt hinc eā dare alicui poteltate tranſeundi ad lapſū re,
ex Nāus l. c. ratio ē quia licet p̄ facult: Pontificis, ratio
religioſus nō abſoluitur totalit̄ a toto religioſis abſoluitur
ta à parte aſſi ſervandi p̄ſertim religioſe.

An qui tranſit ad aliā religio: debeat de Quæſit
novo p̄ſertione edere illius religioſis, 52

Reſpondeo quia alioq; ad nova illā religio: nō obſervaretur
contra Cap recolentes de ſtatu monach: et Cap in noua rō:
q. 7. et ſi ſufficiat hactenac p̄ſertio. Nāus lib. 3. cōcil: de regul.

Adagio s:
An conueniat aliquē diſmittere à religio: Quæſit
Reſpondeo quod nō. et quia p̄ſertio à dicitur, et ſpi 53
bit cū eo contentio. et origenes homilia 7 in Jerue dicit
onē ſcabroſa ſe parandū ac grege ſuſcipiat. Hieronym. epla
ad palmaſin membrū putridū reſcandū q̄a tempore ne
corpore reliquū corrumpat. 3o ratio ne nil magis valeſce
bat religioſe, quā p̄ſertioſa religioſis moris, ut docet s

Bona uent: q. 24. in regul: s̄ Francis:
An et p̄ſertus diſmittere poſſit: Quæſit
Reſpondeo quod nō, quia p̄ſertio nō t̄a deo, ſed et religio 54

ai fecit p̄ modū contractus que dicitur sit cor̄ mutua quada
 obligatio ne. Dicendum ē cū con̄ DD. et hoc posse dimitti r̄hi
 agens. 10. Alexander 3. in concilio Later. ut habet̄ in Cap
 relatu, tit ne clerici, n̄l monachi imperat ep̄o ut moralit̄
 r̄m reformet et p̄es rebelles eiciat, et Cap cū ad mo: de statu
 monach: habet̄ expulsiō monachi p̄p̄etua, et eodē tit. statuit̄
 ut visitatores monas̄teriorū om̄es morib̄das eiciant. 20
 p̄bat̄ ex regulis p̄cipuarū religionū, n̄a regula. S. Basilij, quā
 sequunt̄ orientales ita sit, ut pat: ex regul̄ fufius disput.
 q 23: et 28 ubi citat̄ illud S. Math: p̄ oculis Sc. 20 ex
 reg: S. Augusti. q idē docet̄ tes te Romano, cap nō dicitis 12
 q 2. n 65. unde et Dominiani, q reg: S. Augusti sequunt̄
 possunt p̄fessor̄ dimittere tes te S. Antonino. l. c. cap 4. 5. 6.
 et habet̄ in illius ordinis constitutione 69. 3. idē tit reg.
 S. Benedicti, cap 28. de ex̄cat culpārū, ut exponit̄ terre
 Cremata. 4 idē sit regula S. Francisci, n̄a cap 19. huc̄ regule
 fornicariū inbat̄ p̄nitus expelli, et in speculo m̄morū
 extant̄ p̄mit̄egia Pontificū eadē re. Ex not̄ra similit̄e
 possunt expelli om̄ p̄fessi p̄bat̄. 3. exemplis h̄nd̄torū. n̄a
 S. Benedict: eicit̄ monachū ingratū tes te S. Greg: lib
 2 diali cap 15. et Pachomius selmanū quēda 20 annorū
 monachū, tes te metaphras̄te apud Durin̄ bmo 9. S. Bernard.

Bernard epla 112
 epla 112 monet̄ abbate quada, ut siem̄ quada siem̄
 dare noluerit expellat̄, inpta illud c̄nferte m̄ltū ex no
 b̄ū ip̄is. Melius est inquit ut p̄eat nani quā naitas.
 idē D. Tho: quodlib: ultimo, et Bonavent q 14. in reg: si
 francisci. 4 ratio n̄a p̄batur, quā licet in p̄fessione sit
 contractus q̄da ut docet̄ arg: is ta ad est̄ in d̄s̄o labit̄
 cū eius conditiones, et fōderu seruantur, unde ut Ap̄to
 ma illud iuridicū vitiose est̄ licet us̄p̄u ex p̄f̄ss̄o franc̄si
 fidē fides frangatur eide.

franc̄si fidē
 fides frangatur
 eide.

Quæsit

55

Quibus de causis p[ro]fessus possit expelli

Dico 1. Quoniam in consuetudine una tenet esse causa nempe in corrigi
 obicitate, et contumacia, ut patet ex cap. finali de statu
 monachorum, et docet D. p[ro]p[ri]o: quodlibet. 12. a. ult. ratio est, quia
 nisi sit exco[m]municatio in tota ecclesia, ita expulsio à religione, ex
 co[m]municatio à tantu[m] foris p[ro]p[ri]e contumacia. 2. quia expulsio à reli
 gione est poena gravis, neque non imperiosa se corrigere
 volenti. s[ecundum] v. religiosus d. q. 7. Summus eod[em]:

Dico 2. Quoniam specialia religionis statuta posse plures esse causas
 nam Miracula ex co[m]municatio Leonis x. q. habet in compendio
 primit: mandicatio in verbo sincere dicitur de causis possit
 dimittere. p[ro]p[ri]o post co[m]municatio dicitur impedimentu[m] aliq[ui]d
 essentialia. 2. si ob crimine[m] commissu[m], redit ad et aliqua infam
 ia in totu[m] ordine, ob eandem et alias plures p[oss]unt res tra
 hentes inire et iudicio generalis ex co[m]municatio ne area 23
 anno 82.

Ad quid tenentur p[ro]fessus postquam erectus est
 ex ordine, vel dimissus: Quæsit

56

Nota duo esse genera eiusmodi p[ro]fessoru[m], alij sua culpa eu
 ciuntur, alij ad episcopatu[m], vel cardinalatu[m], promoventur;

Dico 1. qui sua culpa dimittit p[ro]missione[m] peccat, quia po
 suit manum suam ad aratrum et respexit retro:

Dico 2. qui excludit sua culpa formalit[er], quod fit quando ita
 venire intendit, ut retinere non possit, ad iudicium tutu[m] in
 conscia, nam licet nulla maneat obligatio, ex parte nostri,
 primaria, quia ingressus est, manet tamen secundario, quia
 fecit contra iustitiam, tenetur iteru[m] tentare ingressu[m]
 nilq[ue] facere, ob quod excludatur, vel non admittatur.

Dico 3. si excludat sua culpa materialit[er], quia irreverentia se iungit

peccat, sed manet liber & notus. Haec de notis simpliciter
ante p[ro]fess[ionem] apud nos emissis:

ad qd tenent
q et ex ad
ete otus:

Dico 4. ep[iscopu]s pot[est] p[ro]fessio[n]e[m] no[n] an[te] natiuitate[m], s[ed] tenet[ur] m[an]da-
re defectus ob quos ep[iscopu]s e[st], et iteru[m] d[omi]n[us] modis tentare
vix restitui, et petere recipi; 2o. tenet[ur] e[st] offerre religioni cu[m] e[st]
emendatus: si no[n] admittat[ur] no[n] tenetur amplius redire ad
religionem. 3. requisitus tenet[ur] redire cap[itulo] finali de regularib[us]
ubi d[omi]n[us] potestas ep[iscopu]s q[ui] no[n] rediunt. 4. no[n] tenetur a
h[ab]it[atione] religionis ingredi si no[n] admittat[ur] ad sua. 5. tenet[ur] ad
essentialia religionis, et extra. quo ad f[aci]e[n]s p[otes]t. Ad castitate[m]
q[ui]e[m] simpliciter. Ad obedientia[m] a[li]o, ut paratus sit redire cu[m]
fuerit vocatus: ad paup[er]tate[m], ut vel mendicet vel salte[m] ho-
nes te n[on]at, no[n] co[n]grat opes, vel testam[en]tu[m] condat. Ad
regulari tenet[ur] obedientia[m] ut bene docet solus no[n] tenetur
ad regulare[m] ob quod p[ro]pria illa fit co[n]u[er]sio ex quo electus e[st]. 6. tenetur
prop[ri]o p[ro]fessio[n]e[m] habitu si ante sine habitu eu[er]sio ad te-
net[ur] quia te eu[er]sio[m] religionis est, ut uideat sine illo
quod ante tenet[ur], si cu[m] illo eu[er]sio[m] patet quia et creatus
ep[iscopu]s tenet[ur] seruare in habitu.

ad regulare[m]
obv: no[n] tenet[ur]

Nunc quo ad assumptos ad dignitates, Dico s. eos esse n[on] man-
ant ex[em]p[ta] ab obedientia superioru[m] ho[m]i[nu]m, no[n] esse t[ame]n. or[atio] a
noto obid: liberor[um] 2. 2. q. 10 § 2. et o[mn]i alii. Ch[ar]ol: et l[ex]:
cu[m] Alotta 15. q. 7. cap. de monachis. In patet ex cap[itulo] statutu[m]
18. q. 1. et ratio e[st] quia ep[iscopu]s est in altiori statu, qua[m] o[mn]i
superior res suae religionis. 2a. pars p[otes]t, quia p[ro]p[ri]a res est
inquit D[omi]n[us] Ch[ar]ol: quod talis in illo statu, nullu[m] uenerat
superiore[m], suae rel[igionis]: licet nec uenerit a generali ordinis.
Vnde ratio ne notu[m] tenet[ur] obedire, salte[m] Papa, et cuius p[otes]t
no[n], qua[m] Papa illi superiore[m] assignavit;

Deo 6 em ois teneri hos ad cast: ad paupertate vero quate
 ans nequit acqreere dainum honora temporalia. Di
 Diu 7 no teneri ad regula sui ordinis luto quo ad poenas
 et censuras, quia epi sunt magistri pfectionis, no discipuli,
 quales sunt religiosi, rego no debent instar discipulorum
 astriangi, et coerceri poenis, Cuius q 105 a 8. Queres an te
 neant qd ritus, et obseruantias sui ordinis. Exo exetm
 esse no teneri ad eas, q no conueniant epali dignitati, ut
 e illa vngt Caiet: de potu ebibendo utraq manu. Dubiu
 ante est, an tenent ad obseruantias, q iuuant ad pre
 fectio ne et epale dignit. aut ad irium ad habitum roushen
 Caiet: putat ois teneri. Sotus negat, qd vngt ut alio obser
 uantia obliget, sub peccato necesse e, ut talis sit subiectus
 regule, sed ab hac epi sunt libere Cap Statutu 97:

Quaest
 57

Qui sunt apostata religiosi

State instituta relig: nos tra nullus fuit indutus aposta
 ta (et merito) nisi q post professione edita religionem
 deseruisset, quia sine professione nullus fuit pprie religio
 sus. Nunc ante in nos tra ordine cu q uolta simpliciter
 quis nre religio sus si quis recedat a nos tra ordine fit
 nre Apostata, et incurrit ois poenas iuris, ita Pontus
 s. Eius 4. et 5. Arap: 13. in suis bullis:

Quaest
 58

Ha si quis recedat ab ord: sine licentia sui
 superioris retento tn habitu sit apostata.

Caietanus, respondet esse si no habeat animu psequendi
 in religione, si habeat no esse, sed tn fieri fugitiu.
 Ste no esse apostata, si exeat animo ingrediendi aliu ordi
 ne, licet vngt talis peccet mort: si transeat ad lapione
 et incurrat epial: si fit ex ordine merdi aut in con exca.
 parat v. qn nos tra et societ: ois sunt exetiq alio qua
 ad Cart: transeunt, ut et illi, qui nos tra transeunt

admittant reservata absolute Pontifici ita tit bulla Big 4.
 Quis sit An qui deserit habitum, sit apostata dicitur.
 59. Dicendum e non esse, qd Apostata, si retrahat animum pferre
 randi in relig: incurrere in exat: si temere habitum
 dimittat ex decreto Bonifacis 8. Cap ut p'mulosa ne clerici vel
 monachi in 6. ubi nota 1. hanc exat no incurrunt teste Castr
 v exat, nisi adhuc hae conditionis. 1. ut neze reliquerit
 habitum, et no pntely esse amplius religiosus. 2. ut sine mali
 causa dimittat 3. ut dimissio illa sit apta ad p'mulose na
 gandum. Nota 2. quo ad effectum exat: id e esse dimittere habitum
 et occultare alio seculari in reo to quia et si male sit ut
 inquit Castranus no dimittat habitum dicitur in fornat
 salte quo ad notitia hominum. Pauc: hoc negat.

Classis 6 De monialibus

Quis sit Quid iura et statuant de ingressu harum
 I in cenobia

videntur
 25 cap 17

Decretum. 1. vident: fest 25 de regul cap 17 de hac re
 hoc statuisse. 1. nulla puella posse suscipere monasticum
 habitum q no possit sit. 22. annis marire, et ut congregatio
 Cardinalium declaravit, ut nulla ingrediatur nisi prius
 examinata sit ab epo, vicario, vel alio ab his deputato q
 diligent inquisitionis voluntate indagat, coram aliquo matronis
 no consanguineis, nec suspectis, an coacta sit, vel seducta an
 sciat quid apat. 2. ut nec ipsa nec alia qcumq. p'ssione
 emittat, antequam secundo fuerit explorata eius voluntas ab
 eide. 3. ubi voluntas eius libera cognita fuerit, et condi
 tiones monarum illi placuerint libere si p'stiteri liceat. 4.
 ut p'stata monasterium ante mensu reddat epu certiorum
 de tempore facienda p'stationis, au si id neglexerit susp
 ha est ab officio ad orbitum epu

Dico 2. nō posse plures ingredi monast: quā comode pos-
 sūt alij, ita Synodus Duronensis ca. 38. Arrelatensis 4.
 sub carolo magno cap 8 Remensis sub eodē cap 27. Mogū-
 tina sub eodē cap 19. et habet in iure cap p̄culo de statu
 regul: in 6. ubi additur quod si plures recipiant, nō mē-
 dicantur, receptionē illā esse nullā, quod Crid: lē cap 3 ex-
 tendit et ad manducantes hinc syl. v religio. 7. tenet tales
 alia monasterij facultate receptas, et pot t̄ p̄fessio nē factā
 nubere posse, quia receptio fuit nulla:

Dico 3. ois esse exaltas, qui compellunt puella ingredi mo-
 nasteriū, vel ab ingressu hinc infra eadē impediunt, vel
 arte dant ad utroq; obicū, vel favore, Crid: cap 20.

Quando possint moniales facere p̄fessione *Quaest*

Quandū ē olim ecclia statuisse, ut nō fieret ante annū
 quadragesimū aetatis ita in cōcilio Agatenſi. Caesare August
 cap ult: quod tū nō semp est servatū nā cartagineſe 3.
 can. 4. et mēdientanū can: 26. cōstituit annū 25, nisi
 ficulū sit à prociſ. Quod autē 5. Anag: lib 5 epla. 1. p̄-
 hit uirginē uelari ante annū septagesimū intelligitur
 de sola abbatiſſa, ut pat: ex sequentiſ. f. ante Crid: uero re-
 ḡere can: tū annū re completū. 20^{ca} can: puella 9 2.
 idē habet in p̄ncipio p̄reſertim. Nunc autē Crid: lēſ 25.
 ca 20. requirit sedecim annos cōpletos ut si antea fiat p̄fessio,
 sit nulla;

Quaest
2

Quo obſer uandū sit circa uelationē monialiu *Quaest*

Uelata in can: illud autē 20. q. 1. ficit quadruplex uelū
 monialiu, q̄a uelatio, est p̄fessionis, in qua uelū impo-
 nitur, tū uicini quā uirginib; nō cōpleuerit 12 annū,
 secundū iurā antiqua nō autē 16. ut dixi. 2a est cō-
 ſecrationis in qua uelū solis uirginib; imponitur 20^q
 anno. 21. aetatis can: placuit 20. q. 1. 3a est uelatio
 in qua olim uelū imponebat; diaconissis, anno aetatis

Quaest
3
puella facit in p̄fessio-
ne esse 16 anno r̄m

40 car sanctim: 20 q 2. dicitur autē hi, quia ei
dabatur officium in choro, et legendi o
melias gaudere, epus n̄ dabat ei tangendū breuiarium, in quo
erant homelias, sed hoc n̄ solet dari, cū uolo consecrat: Syl
v consecratio: n̄ 3. Antoni 3 pte, lit 2. cap 2. q̄a est platio
nis, in qua dabat uelū abbatiſſe futura, anno etatū 60.
Car: inuenculas, et Car: quomodo uirg: 32. q 2. notat tū
Syl: hodie posse dari anno trigesimo completo, ut habetur de
idēritatibz, in 6. Caluicarius in 4. dist 34. aduagat
uelū continentie quod est in dicitur, ut habetur, 27. q 1.
Car: uirgna. Syl: et Antoni: addunt septū p̄batio nis
quod datur in receptio ne habitus ante p̄batio ne, et cont
est admodū quinqz priora sunt narra.

Quæsit
A. Quæ moniales possint consecrari:

Decendū est blas p̄fessas, et uere uirgines, modo sint
uirgines salte carne, hoc est nūquā deflorate, ita Syl:
tuoms, et alij. V. consecratio crist: u uirg: consecratio, quō
est, quia cetera n̄tibz ramimibz, pro ut plures uirgines,
conuiter autē nomine uirginitatis intelligit secundū
carne integritas, nō autē uirtus uirginitatis. 2. q̄a
in pontificati romano in balz epus tū in grece de uirg
p̄ritate carnis. Flag q̄ mente, uel ad placentia pollutio nū
dicitur n̄rū, uel tū n̄rū q̄ corrupta ē, a uasecra: nō est
p̄pellenda, licet n̄ talis nō sit uirgō secundū uirtuten
est tū secundū statū. Petos an possit consecrari femina n̄
corrupta uel occulte. P̄ negat. ead. 26. q 2. cap si quis nō r̄ratus.
et p̄supmit eos salte aliquo modo consecrari in uolentibz:
ita quide de n̄ corrupta, de uoluntarie, et occulte corrupta
magna ē difficultas. Syl: Ansel: Rab: putant ad n̄ tū
laudatū gliazū uirg: talē posse consecrari mutato nomine
uirginitatis in castitatis, q̄ probabilis ē Cho: Albertus

an possit femina
consecrari in cor
rupta:

Palud: sumus docent no posse id hinc peccato, quia ad nita
 in scandalu, no sunt mutanda sacramenta, vel sacramenta
 ha, quale est haec consecratio. Et quia haec fictio, et simulatio
 qua se nuptio imperit consecrat. Saqua nuptio cadit an in in
 ritu sacra illius consecrationi, utq adeo ex pte esse p n. 3.
 quia si qui inspiciat bti officiu consecrationis, quod e in
 pontificali no videtur posse fieri mutatio aominis
 nuptiois in cast: Notat tamen bene Radamus quod si
 soli epd ex confessione, vel aliunde constaret, de illa occulta
 corrupt: posse illa consecrare, licet ipsa peccaret se nuptio
 tendo consecrationi, alio, tenetur. n. quartu citra vna
 ma sua pt consecrat: declinare:

At quo, et quo tempore moniales velandae, et *Quaerit*
 consecrandae sunt *S.*

Dico. nunas posse velari a quovis sacerdote Palud. vel *epus ut hinc*
 eo cap nuna. Dicendum est nunguis posse a solo epd velari *consecrator:*

Deo in q. dist. 38, quia haec consecratio pertinet ad ordi
 ne epale, p pte hinc consecratio eorum. Quod si alibi
 violavit consuetudo, ut ab abbati, vel aliis placis ext
 nis consecrentur, consendum est eos id habere ex indulto
 papa. Dico. ordinarie debere hanc consecratione institui
 in festo paschatis cum hostiis syl. April: alio, et post:
 epiphania, in natali aptorum, et diebus dnicis habet q. 21
 q. 2 cap. velame. In necessitate a quovis tempore licet.

Quid de clausura monialiu iudicandum *Quaerit*

Multa circa hanc in dubiu moveri possunt. In an possint
 exire. Dicendum e moniales p testas nungua exire posse clau
 sura, it ad brenit: tempus Cap. pculo de statu repul. in 6.
 ex decreto Bonif. 8. Ideo statuit idem sequunt cap 23

Prævidend: lest 29 de regul cap 5. decretu bonifacii, re
 conavit, et addit nō posse episcopi nisi ex legitima causa,
 à solo epō approbanda, quā lege recipit, Pius v. in litta
 q̄ incipit decore ad tres, in cōditiis lepra, pestis, ita tñ
 ut infirmitas illa, nō tñ à sup̄ioribz monachi, sed ab epō
 fuerit approbata. Quare q̄ poena sit excommunicatio extra
 hos casus. Exo secundū eandē litta esse exeat. ipso facto
 incurſa, omni absolutio soli Pape reservata ē. eandē in
 currunt oīs illi, licentia illa ad p̄stantes, comitales, et re
 cipiētes. eandē canerunt et Grego: 13. et elemens 8: h̄ dicit
 id passim nō servari. Exo in foro ecclie tales sanctiones:
 esse ligatas et dicta confusio videtas. q̄d q̄ dissimulatione
 fiat: Dubiū 2. An n̄ vi vel homine possit ingredi dan
 turā mon: Exo nemine posse omniōq̄ fuerit exco: obit
 sep̄s p̄adus etatis sine ep̄i licentia, et causa r̄abit, et ma
 nifesta Cap p̄iosa. et exco: lest 29. caps. ubi addi t̄ur
 hanc licentiā in scriptis esse danda, itq̄ in casibz tñ no
 ni natis. Dub 3. Quia sit poena in p̄sentiu Exo ipso
 facto incurere exeat: ex exco: omni clerici v̄tantes
 et monachi, nō debēntes deponerent ab officio laici. a.
 exco: Cap monast: de vita clerici corū. Dub 4. Que
 alia p̄cedant q̄ in iure can: de mona libz Exo oia p̄te
 ad 7. vel 8. capita redigi: qm̄ est ut habeant tōne habita
 tione, ita ut sint in eadē ecclia refectorio dormitōrio
 in h̄ip̄ aliis domiciliis p̄natiū Cap p̄iosa. ratio est
 ut sint Abi inuicē testes castitatis. Quā est sola cogit
 tione in m̄co, et in monacho, et colloquū sit bene 28. q. 2.
 cap definitio. ubi et dicitur, nō debere cog p̄fectū in
 monacho nisi sub testimonio duorū vel triū sororum,
 quod et repetit cā 20. ga ut de habitu utā panis
 3. lexicis, lacatis, et nigatis, crenibus, à choris et aliis

on q̄ tñi p̄
 h̄nt imp̄ri
 monast: no
 ni alit̄:

quæ sit poena
 in p̄sentiu

- 1
- 2
- 3

ut testificentur, habet in cap vii 6. de iur. & ois monia
 omnia monachales esse nitendos, et si exempla hnt, ab ordinatio cap 2
 monial: possunt
 nitendos ab ip
 attendentes, de statu mo: in element. distatione a singu
 his annu fieri debere habet cap primo in 6 decretaliu.

Class. 7. De peccatis platoru regulariu in particulari

Quia in opotu no sit ex haecenus disputatis peccata re
 ligiosoru, qua supra in, qua subdiloan, exere quonia in
 propofiti nostri e nil indisculu relinqueret eorum q ois
 neustaria hnt, ad cognoscenda se ppriam, suu statu sub
 cernis quasi in schemata cuius hmoi nu pxi ea speciatim
 in qbz conuq et unuqueq ab officio suo exorbitari.

Porro de peccatis religiosoru platoru multa disputat Al
 uerius Pelagius lib 2. de planctu ecclesie. a cap 28. ad 32.
 et quid quod ad platos regulares multa q de epu inferius
 disputanda exunt, et illis conuincunt, Mis pfecti q hnt
 ins epale, et inuis: spualis aut salte parochiale in multis,
 tales. ne aut dubie tenent ratione dare Deo de animabus
 sibi q hoc ins comissu. Hnt et renouanda Ft qeuz, sup de elec
 et simonia, et clericis disputata sunt, na et haec magna est
 ad ipsos spectat, cu et clerici hnt, et beneficiati, et ratione
 priuatis, et pbona, qua sustinent pxiu ab epu, sic et si
 elegerunt malos paelatos, aut ipsi male electi sunt, ipil

peccata platoru autu haec uozu peccata sunt quatenus plati sunt
 regulares. 1o ea intentione fuisse ingressu in monasteriu ut
 fieret abbas, et ut dicit solut inuenerit datus, et ideo diu si
 mulasse honestate. 2. q simonia, et illicitas pmissiones, et
 practicas, de hac itaq re conuicenda elipi, et obtinere suffra
 pra, hnt et q unu, aut motu uicatu, q dnos seculares
 3 no recipere, ntu ad ordine nisi cu pacto certa sumas

tradenda, recipere ad ord: ineptos, aut sine consensu conu-
 tus, aut nō prius examinando, quo spū monachalē ad ord:
 nec instruitos qd sit esse rel: q. admittere ad p̄fess: sine
 consensu conuentus, aut ante legit: utatē aut ante annū
 p̄bationis expletū, aut nō oīo libere, et hoc illi contulabat,
 vel salte facile constare poterat. 6. recipere monachos
 alienos, vel emide, vel alius ord: in hū conuentū, vel
 ad p̄fess: hinc litteris eius, vel illorū à qui b̄ ipse recessit.
 7. nō p̄sequi monachos fugitiuos. Concedere monacho pecuniā,
 et quasi dān multarū rerū contra Cap en ad nos hōi
 q. nō exire p̄re quantū, p̄t vitia defectus, excessus, abusus
 malos mores, et p̄iula suorū monach: cū abbas uisitns na
 lorū occurrere debeat, ut et regula 9. Dandū est: in Cap
 de abbate h̄t, quod idē p̄t p̄re saepe moxet abbate Deo ratio
 redditurū pro no: 10. parere nobilibz monachis ob gratia
 p̄p̄inquorū, te a talis finant insolentes nolunt d̄nari, et
 conueniunt disciplina. 11. impiose, indiscete, et quasi fa-
 mulos tractare suos monachos, durioribz, et quasi infimis
 p̄ans ut carere, quando nel delictū nō erat nel nō
 erat tñ nel mitiori p̄na sufficientis emendatio, et adifica-
 tio consequeretur. 12. ex nimia duritia, in tractandis mo-
 nachis, dare illis occasione peccati male ap̄ndi. 13. nega-
 re illis honestas recipiat: et p̄tra cōcedere illicitas, q̄ casta
 peccata h̄nt, aut nūq̄ hinc peccato mortali, si nō in oībz, sed
 tē in aliq̄bz contingunt. 14. circa b̄ria nota q̄mittere oca-
 hōnes ea uiolandi, hinc illa q̄ m̄tant oībz conit, hinc mi-
 aut alteri h̄iant. 15. nō providere inferioris, aut operatibz
 monachis q̄ necess: et honestate. 16. dispensare in illis
 rebz, in q̄bz requit, ut quia nel h̄nt p̄cepta ab ecclia,
 vel recepta ab oībz, in q̄ p̄latū nil p̄t: aut dispensare
 in q̄bz qdē p̄t, ut h̄nt ea, q̄ h̄nt in reg: et statutis

4

5

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

- Sed tñ nō hinc grami cāa sump dispensatio ut sit vestita
 in ista requirit causa. 17 nō curare originarie legi ad
 mensā. hā, ut sit reg: 1. Bened: cap 24 si hoc fecerit epus
 17 multo magis abbatibus. 18. cū hospitijs esse nimis liberalis
 18 et contra eū cōservatu nimis parvus, aut ad sua mensa se
 adhibere videri frēs, cū tñ et regula, et canō citatus, none
 19 et ut modo hoc modo illos nocet. 19. esse acceptore p̄p̄nā
 in quibusdā, n̄ min exultandis, alios deprimendis ex affectu
 20 potius et sanguine, quā ex cāa aliqua reali. 20 dare literas
 patentes his monachis negandi q̄ mundū, cū sic quoti
 ones hinc pastore multis et grami bus poenis exponantur.
 21 impedire aut et punire suos monachos iuste appellatos
 ad suū superiorem, aut ad eū loci bentes, aut eū illo agentes.
 22 impedire libidū volentē transire, ad arctiore religionē
 et si possit illū prius se xio monere ut p̄pendat quid agat
 23 lapare regulā in quibz ante observabant, sicut n̄ multi
 excusant nō servantes qdā cap regule q̄ rā dū. n̄ sunt in
 usu p̄mi tñ superiores q̄ illas regulas laparunt, vel dēde
 24 do, vel p̄mittendo graviter peccarunt. 24. nō resistere si
 possunt nullo modo observantia p̄diorū regula capitū, q̄ grami
 et usile mām continent. 25 nō servare clausurā p̄sertim
 25 quo ad forminas, ut n̄ p̄nt q̄ cōventus et cellas monachos,
 hanc. n. nō solum vice positio hā uteri quā nono sed et n̄ ali
 ordinarie, et cetera q̄hibitū ē. quia cōvite ex hac re, multa
 26 mala exoriantur. 26. nō curare verberari monachos p̄
 saulares, quā in re dū vis antiquū can: noimur ex
 27 tā ipse quā verberans exutus ē. 26 uti in fulis seu miter
 pennatis, vel habentibz laminas aureas, nisi hoc singulari p̄
 milio cōcessū sit, Cap ut aptica de p̄vul: in 6. quando tñ
 hic usus satis antiquus est in aliquo loco. et ep̄i n̄ dicunt
 qui ipsimet tales infulas in cōsecrat: imponunt nō ausim

dānare. p. m. cū q̄o nullus exanimis defectus, nel in co
 nōdū oriat. 28 abbates, exempti redigi debent in formā 28
 congregatiōnis int̄ se celebranda tertio quoz anno. Cap in
 hōgulis et Trid: less. 25. cap. 8: Te uero potissimū hoc est ^{prudenti:}
 peccatū, quando aliquis abbas exemptus sine exani cāa im ^{less 25. c. 8}
 pediat tōis coagr. aut cū monachus a sup: nō nullū d̄parece.
 29 abbates subiecti ep̄o nō possunt otianare bonozū stabi 29
 līm, sine licentia ep̄i, exempti uero pro ut priuilegia sonat.
 30 usurpare q̄ sunt potatis ep̄ozū sine singulari priuilegio. 30
 ut est multa benedicere et consecrare. maxime uero facere
 potestate suis absoluendi seculares a peccatis, quod nō
 possunt p̄ter ep̄os habitates in ep̄ale, et alij in locis ubi
 resident. 31 mutare, minuerē iura, et redditus parrochi 31
 arcū, ut et maxime esset facile facere q̄ d̄ntibus unā, nel
 ex una duas, quod puto esse solozā ep̄ozam. 32 conferre 32
 parochias, quas possunt accepta pecunia, nel nō nisi gra
 natas are alieno, ante accepto, ab abbate sup̄ bonis illig
 ectia. 33 nimis emungere vicarios p̄petuos, quos consti 33
 tuunt, in parochos, et illis nec dare s̄stricte sustent:
 34 arbitrare homines a sepultura parochiali, et trahere 34
 ad monast̄ p̄ aliqua pacta ut. n. hic palliata s̄monia,
 et s̄militū furti. 35 posse duabus abbatibus d̄stinctis ex 35
 dinari sine cāa, et singulari dispens: 36 renūciare 36
 hinc abbacie sine licentia sui superioris, aut cū pactis in
 quis nimis multū postulando pro sua portione. 37. con 37
 ferre ordines minores monachis nō suis aut et suis hinc pri
 uilegio. 38. nō uolere ad h̄nodos ep̄ozū et exemptos ra 38
 hione populi ep̄o subiecti. 39 quando superiores nihilant 39
 attingere suos monachos, q̄m̄tione comodozū, ac dicant
 hoc, illudq̄ superiori. 40 sine exani cāa et necessitate s̄ficere 40
 suos monachos parochiis, ubi uinant sine disciplina, et

- 41 sic animas suas, et aliorum peccant. 42 res gravas tractare
 et concludere hinc conratur. 42 cognatis, et amicis nimis
 multa donare, cum sine ulla controuersia abbas non sit
 monast: sed in economus: 43 non curare rationes ac
 cepti et expensi ut neq; visitatores neq; successores scire possint
 statum rerum monast: 44 per seculares laicos administratione omnia,
 ut ipso mortuo nihil sciant monachi 45 in ecclesiis, et in
 45 seruatione monast: plus fidere secularibus, et propriis,
 quam suis monachis. 46 in habitu, et modo utendi non
 46 secularis esse, cum tamen certe abbas quantuscumq; non desinat esse
 47 monachus. 47 qui ad chorum, cultum domini, mundicie, et sacra
 impellebile spectant valde negligere, ut nihil, et seruidine illa
 tractandi, quam res ipsius mensa, et suppellex. 48 repellere le
 48 gitimos supiores, et visitatores, et conspice ad brachium secula
 re. 49 non exequi quae a visitatore recte ordinata sunt.

Postremo circa bona temporalia, ita peccant, et multo magis
 quam episcopi, cum haec bona sint sacratiora, et multo minus sunt
 domini, ut certe enorme peccat: fit non solum dilapidare sed im
 prudenter ea et administrare, ut esset, et subuicere granibus
 vnicibus nobilium, pro quod fit ut statim illi domini dominentur,
 in bona monast: de deum abbas, qui hinc sibi subiecta monast:
 me iulium, ita, eorum curam habere debent, sicut monachorum eorum
 regula, clausura, bona temporalia, & abbatis vero, ita pec
 care possunt uti iam diximus, de peccatis abbatum, unde plura
 apud Sumistas in v abbas et abbatissa:

Classis De peccatis monachorum, monialium, et
 aliorum religiosorum:

Monachus et religiosus, ut hic proprie non sunt clerici, cum tamen
 fratres conuersi, seu laici, tamen alij generis profecti sine ulla ordina
 tionibus, vel forfura clericali sint vere monachi, et religiosi, nil
 ominus tamen hi omnes gaudent primis clericis, et in iure nu
 merantur inter clericos non tamen profecti sed etiam noniti.
 Forum ergo religiosorum peccata propria, quae duobus capis pendet

scilicet: ex illis q̄ comia sunt ordo religioſis, et ex illis q̄ propria
 sunt, cuiusq̄ ordinis, vel regulae, vel moris. Comia habent
 in uice ſc̄: de regul: de cappellis monach: et de ſtata mo:
 et in ſc̄id ſell 25 de regul: ſi uolo paupertatis. Particulari
 r̄a uero peccata ſunt peccata, ex propria ordinationibz cuiusq̄
 ordinis corrigere q̄: monachoz, uel loci. Quo auditurus eſt
 monachoru confeſſionis epauſa et ſcribere utruq̄ hoc caput
 ut ſcribere poſſit, quid interrogare debeat, tū et nū ſit aliq̄
 caſus r̄der: aut annexa caſura. Morio hūc nullū poſſe re
 ligioſū abſoluere à p̄ m: niſi de licentia ſuperioris, uel expreſſa
 uel int̄ ſtatina. Int̄ ſtatina eſt quando aliq̄ relig: mittitur
 à ſuperiore, uel ad ſtudentiam, aut gymnaſiū aliq̄, ad ſtudia:
 uel in remotū locū negotii alienius gratia, uel ad bonū cele
 bre deuotionis cauſa, ubi ſuperior ſcit moris eſſe, ut ibi conſite
 ant, atq̄ ita receptū eſt, quod tū nō ualeat, ubi id receptū
 nō eſt: alias uero neq̄, peccatus licet, aut et propria et
 illor domi audire aut ipſi propria ad breue tempus, poſſunt
 alibi conſiteri, talis confeſſio nulla eſt, et iterū repetenda ſoluit
 de peccatis mortalibz.

Comia. et mort: peccata relig: iudicanda ſunt, uel cū ſunt cōtra
 eſſentialia relig: uel cū graues poenae addunt. aut graues
 poenae poſponendi. Ad eſſentialia oīz relig: approbata, uel ſup̄on
 dūm ſpectare hinc nota eſſentialia:

Circa caſt: eſt res clara quia ſi hinc noto, eſt p̄ m: et cū uolo
 erit grauis, ubi et. p. m. eſſet impere ducere uxore, nū et hoc
 reputat noto. Mortale, iſtē ſignē poeniteret noti facti, et
 multo magis ſi poeniteret cū factū religioſū. Dicere uero ſi
 caſe p̄ſtū ducere uxore eſt hereticū, ex ſc̄id ſell 24. ca. 9.

Circa paupertate ſc̄ret uetus dicitur ſit monachus habens obitū,
 nō ualeat obitū, ut illi nū plane ſit, nulla plane fructare pe
 curia, tū nō quicūq̄ uſu pecuniae eſt contra hoc notū, ſed in duo
 bus tantū caſibus. 1. eſt quando ſit contra uolunt: ſuperioris
 expreſſa, uel implicita. 2. quando ſit q̄ modū proprietatis

Prudentiſſ
 25

de eo q̄ audit eſſe
 hō nō monachoru

modi

Prudentiſſ
 ſell 24

Im est quando superior, vel rex. dicit nemo habeat quicquam nisi datum à superiore. Est quando superior, non multo hoc aut aliud te habere, et tales primum ratione, et sepultura ecclesia Cap monachi. Cap in id monast. ex lra de Statu monach: Quamvis vero superior, vel generalis aliquid concedit, ut dicitur qd tibi donatum fuerit accipe vel huiusmodi dicendo aliqua pecunia, vel te posse te uti honeste in bonos usus id non est tunc notum, licet melius sit ea potestate careere pro excessus preventi.

2° casus est quando sic qd utitur concessio à superiore ac si essent propria:

Circa nota obedi: peccat² 2° non obediendo superiori, et faciendo contra regulam propria. 1° modo non semper est p. n. Cuius loquor hic de scandalo pro vno obediencia, vel de primo vel gravi danno, et pro quod non obediencia, quia haec aliquid sunt p. n. sed loquor peius de obedi: erga superiores) uno comit est tamen veniale, sed te est mort: cum superior aliquid gravissimis verbis, ut in virtute sacrae obedienciae scilicet. vel religiosus idem non obedit, quia absolute exigit signum obedienciae nolens obedire, hoc non pugnat cum notis:

Contra regulam vero et non semper est p. n. 1° non est tale si quid in regula non servatur, quod comit in eo ordine vel monast: non servatur, ubi est professus est, qualia sunt ex regula, sicut Benedicti abstinencia à carnibus. dormire nisi in carcere et indusio linteo &c, intellige tamen quando talia non servantur sunt de essentia obedi: sed tamen ceremoniae illius religionis speciei cuiusmodi sunt, in dicta ratio est, quia qui proficitur regulam aliquam, quo id eius ceremonias non novet nisi pro ut regulam contra servatur, in illo ordine, vel monastio. 2° non est mort: cum res est levis, ut loquor post completorium, vel non studere cartabona, quia putandum est legislatorem non misisse ea huiusmodi minutia res hoc religiosus obligare sub p. n. 3° quando ratio dubitat regulam te non obligare, ut loquor v. q. tempore silentii quando de repetere

aliquis frater tentatus, vel agrotus inuadens ut t. sermone.
 4. nec est in legislator explicat mente hui. Morit: neco e
 10 quando comitor habet ualde grane, ut ifas carniu, apud
 Carthania: aut apud alios in refectorio ubi est usus gramis.
 2. quando apud multos, id habet grane, ut nesci carniebus, in
 aduente, in monast: 30 quando uerbis grami by, et pcepti
 nigali qd inbet in reg: Cap exut. 4. quando legis labor ex
 pteat hoc illud q, obligare ad .p.m. uel ipse oia sic explicat
 ita dicitur esse multa in regula S. Fracisci.

Aliud uero caput continet casus pticulares, q uel pp adme
 ta grane poena, uel ppz grane: ut faphe, uel ob grane
 modu pcepti ex conu uoluntate, habent mortales, pluri by
 ex ferit Aluerus lib 2 cap 24. pcepti uero ex uice conu religiofi
 sunt hi. Primus intrare religione ob malu fine, ut ob
 comodu corporis, otiu, et filia a quodpeius ut, ad fuzanda, ut
 ad uertit Nauis in coment. 1. 27. 2. no uelle pficare in epu,
 pfectione, et claritate Nauis ibide no. 5. Tho 2 2 q 18 q 1.
 3. intrare ordina p honora, et ptiu. ja q 2 p ptu et extra
 de honora, cap dilectus 2. de reg. 4. cu quis est firmus, uel
 alias obligatus fieri religiofi contra uoluntate dm. S. no
 confiteri et conuare singulis mentib. Cap in agro. et drid.
 1. de reg cap 10. 6. no ueritate horas, car: si hlt p fatus
 7. fauere p fess: ante 16. annu expletu, et ante aram expletu
 a fuperto habitu ibide cap 15. 8. tenere ad baptisnti, uel
 cofirmatione. 9. frequentare monast: monialis, h monachus
 hlt, si monacha monachoru. 18. q 2. cap monast: drid cap 5.
 10. uagari extra monast: hne uentia fupioris, 26. cap
 monachi. q1. u uelle habere oia priuata, et no esse con
 tentu conibz cilla uerfa. 24. q 4. Cap monachi. 27. audire
 me diuina, uel uita ciuilia, extra ne clerica, uel no: cap
 si nati. 23. tepare dimittere uel oculis p fcare habitam.
 Cap finali extra de ftatu mo: et est exatibz ipf facto drid
 cap 19. Exempio 10 casu necessitatis. 2. honeste recreatio nis
 3. quando piculu esset into apud hereticos, uel altius dani

particulares ca
 Jus in qto pucant
 I
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 corporalis gra

- s quando apud infidèles impediret p̄dicatio, ex habitu à quo
 auditores cathoxxerent, te licet in honestu comutare. Et nō
 est neesse in itinere ferre longu habitū, et integru, sed satis
 est aliquid esse, secundū probata consuetudine. 14. cum pecula
 14. ribz, et consanguinitis nimis exorta, vel nō obtenta licentia
 superioris cōversuri cap in agro le. monachus. n. extra monast.
 15. est piscis extra aqua, ut 26. cap placuit. 25. retinere res suis
 laboribz acquiritas 129. i. ea nō dicitur. et cap. extra de pri.
 16. 16. habere ornamenta muliebria, et ptiosa. 27. q. 1. cap. mon.
 17. 17. testificari in iudicio, et nō in causis monast. extra
 18. de test. cap. insup. 18. procurare sibi forū dignitates, et
 19. parochias. Cap. in ecclia. Cap. ex parte. Cap. ad iudiciā
 19. extra de capellis. 19. post 5. annos, à facta professione prohi
 dere fuisse impedimentū, in epist. et ita licentia absq. sup
 20. rioris, recidere. Prud. test. et cap. 19. 20. in iudicio monachos
 25. : 20. amittere ab obedientia, superioris, et pellicare ad usus inna
 20. teratos. de particularibz nō s̄ statulis, quāq. nō s̄ oportet
 q̄ sint sui ordinis et monast. et quā cum illa grātia ha
 beamz q̄q. illis poena adinstita sint, ex his iudicandū est
 nō p. m. vel v. vel nullū sit illa violare, et haec de religiosis.

Disput

Disputatio De vitiis et peccatis ecclesiasticorum

Classis De episcopis. Classis prima.

- 1.

Illi ubi monitionis sup̄ gradū epatus nullū aliū ordinē, et
 dignitatē esse ut patet ex dnibz p̄viniis constitutionū
 Bulla xii et dipl. apostolica ubi sup̄ Papa q̄m dicit tunc nō,
 Leo epus servus servorum Dei, et p̄inde in hoc ordine com
 phendimus etia Papā, patriarchas, archiep̄os, metropolit.
 Primates, om̄s quorum om̄iū cōmū peccata fere s̄t q̄ sequunt.

Primo ordinare, sacrificare sciunt in p. m. 2 conferre
 beneficia indigere, id e. ex affectu carnis et sanguinis p
 hinc vultis, h. tu aptior vel equi aptus sit co sanguineu
 tertius in qua alteri obstringitur. 3. no esse sufficienti dictu
 pro ordine illo que ordinandus suscipit, vel et homine nimis
 saulare ordinare. 4 admittere alioru intensione scienter
 indignos. 5 conferre ordinis virtutu remunerationis. 6 ex
 malo principio venire ad epatum, talis. n. statim et sub
 p. m. epatu deponere, no enim pt bono exitu p. g. quod ma
 lo principio et e. in choatu dis. t. 61. cap. in sacerdotibz. 7
 promovere aliquo sine titulo, aut salte subiectione, ut hinc
 inde portea m. d. i. c. a. x. e. p. a. t. u. r. 8 indifferenter recipere
 alios sine vltimis p. p. r. i. s. p. r. e. l. a. t. i. 9 negligere in i. t. a. r. p. e. r. d. i.
 taru omiu cleri cas. h. u. e. d. i. c. e. s. i. s. , alioq. aptos ad munia ec
 clia. 10 ordinare indobito tempore contra praxim ecclie
 Rom. et disp. canonu sine necessitate. 11 distimulare ali
 quoru clericoru i. n. i. t. i. a. , ob imptita sibi obsequia, et contra
 in alios i. n. s. t. e. s. e. u. r. v. i. s. a. d. u. e. r. t. e. r. e. 12 magis n. t. i. c. o. d. i. l. i. s.
 laicoru, qua clericoru. 13 imites esse in paupes, eodem
 et i. n. d. i. c. a. s. , et pupillos negligant defendere, hinc enim
 debent epi ois p. h. n. a. s. m. i. s. e. r. a. b. i. l. e. s. a. d. d. e. n. s. i. o. n. e. m. e. c. c. l. i. e.
 spectare d. u. t. 17 p. t. o. t. a. 18 nimis implicare rebus te
 poralibz. 19 conferre plura beneficia, et simplicia sine disp. p. s.
 Papa. 20 assumere economos laicos ad res ecclie p. n. d. i. c. a. s.
 n. a. n. d. a. s. 21 appropriare sibi bona ecclie. 22 conferre
 redditus fabricae in sua comoda sine grami necessitate
 23 alienare res ecclie, hinc contemp. Capti. 20 usurpare
 sibi iura, et officia inferioru v. p. p. a. r. o. c. h. o. r. u. , d. e. c. a. n. o. r. u. ,
 licet in suo officio quolibet negligente punire possit
 21 retinere sibi ad tempus beneficia vacantia, p. 22 pri
 vilegia rehgioru p. s. r. i. n. g. e. r. e. 23 religiofos exemptos

1
2

3

4

5
6

7

8

9

20

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

- 24 nante nex are. 24 immiscere se sibi monast: sibi subiectum
 immediate administrationi, sine urgenti causa, q̄ est cū sibi
 26 habet male fungunt suo officio. 25 nisi si tuere sibi successores
 cū vel hinc hinc consensu Casti. 27 Prohiberi habere parva ho
 27 noris, sed eos magna famulos, emittere stare, et servilia apud
 ipsū obire. 28 ecclesiis sui epātus nō providere de idoneis mi
 28 nistris maxime in beneficiis curatis. 29. nō curare p̄ sua
 29 furas et ceteros nexi Dei. 30. nō visitare diocesim ant p̄
 30 se si possit, aut p̄ viros idoneos si ipse nō possit 31. tempore
 31 visit: nō nimis gravare subditos, aut parochos. ~~Et~~ nimis comi
 tati sumpt vel nimis exactio nō, ut propterea comit in paro
 32 chi nocent visitationes epōrum eximiones. 32 magis cu
 rare ornamenta aedificia, quā bonos ecclesiarū ministros. 33
 33 visitare nimis sumptuose omnia monia, attendere ad hōm
 34 castitē. 34 nō curare legi ad mensa quod quidē nō intelli
 git p̄ tota, sed satis ē p̄ pte, q̄ si intōm omittat nō est pec
 catū si vero ordinarie nā quā adhibeat ut nō sit piculū
 de heretico, aut indecenti sermoni, nō putare esse p̄ n.
 35 35 nō uti epātū habitu, cū prōdit in publicū. 36. curare sibi
 36 legi nulla ordinaria in cubiculo hinc neq̄: est excoerentia.
 37 37 nascere sacros can: et q̄ sunt sui officij, neq̄ illi rei
 37 studere 38 cōcedere aliquid contra ius cone, in quo nō sit
 38 ipse potestate; 39 cōcedere indulgentias, immoderate, aut
 39 sine cas. 40 dispensare in notis aut aliis rebz, uti recepit: in
 40 foro extno, in quibz iure cone nō p̄t epūs. 41. fieri reliquū
 41 sū inconsulto Papa, transire ad alia ecclia, et si electus sit
 ab illo capto inconsulto Pontifice. 42 exirare aliena ponti
 42 ficatū aliena diocesi. 43 honorare longa p̄rogationē in
 43 consilio Papa quā nō p̄t ultra tres menses abesse à sua ecclia
 44 44 canonicare aliquē, seu referre in numerū sancto m̄

quod Johannis Papae, qd in p[ro]mittendo n[on] erat: p[ro]na, q[ui] habet
 sancta, licet n[on] sit adhuc carnalis. Cetero de reo p[ro]p[ri]is
 manib[us]. 46 n[on] in se dimittere principibus secularibus 47
 nimis esse credent[ur] contra alios, et p[ro]gredi ad exeat: n[on] audita
 alia p[ar]te, aut n[on] accepta bona inf[er]r: 48 facile nimis credere
 dicenti se habere dispens[ati]o[n]e[m] a Papa circa plura deficiat. 49 semp[er]
 nelle sibi credi in re gravi reiectis bonorum iudicis, 50 de alio
 vel alius ep[iscop]i male loq[ui] ob invidia[m], q[ui] et si subisset, ob digni
 tate[m], in talis p[ro]na p[ro]cedu[m] ei esset. 51 nimis arrogante his
 iusta esse, et d[omi]n[u]m in bla[n]ca dignitate sua reflectit oculos de re
 re ea, q[ui] p[ro]p[ri]a suat m[er]itis ep[iscop]alis, et in ne se seculariter
 hoc apud Pelagium ex iure antiquo:

45
46
47
48
49
50
51

Fure vero n[on]nulla statuta suat p[ro]curatorum. Quid de ep[iscop]i
 q[ui] querere pot[er]it in radice v[er]o ep[iscop]us:

De habentibus maioribus beneficiis. Classis 2

Pars sunt qui h[ab]ent dignit[ate]m: quia decanatu[m], aut tota[m] archiep[iscop]i.
 q[ui] quide[m] in conf[ess]o[n]e q[ui] debent. Et bene t[al]es se debent scire q[ui]a
 illoru[m] numeris, suat alios faciunt contra fundat[ur] et intentione
 eccl[esi]e. 2 p[ro]curat si n[on] resideant in illis et q[ui]d[am] Naus cap[itu]l[um] 24
 notat de beneficiis s[ecundu]m se requere residentia[m] a qua t[al]e
 n[on]icatu[m] causa q[ui]dam exequant quas ibi affert. 1. audire D[omi]n[u]m
 logia[m] v[er]o aaxos 2 p[ro]fiteri theologia[m]. 3 obsequi ep[iscop]o suo, et uti
 litate[m] illius eccl[esi]e, n[on] aut[em] in rebus amicis et temporalibus t[er]re
 infernare cap[itu]l[um] in bonu[m] eccl[esi]e, n[on] aut[em] ut n[on]e[re] beneficia
 & legitima licentia data p[er] ep[iscop]u[m], quibus in casib[us] p[ro]viderentur
 e ne eccl[esi]a fraudat[ur] debito obsequio.

1
2

In beneficiis vero curatis aut alius regulariter residentia
 ut suat decanatus q[ui]a p[ro]p[ri]etate maior est difficultas, tales
 n[on] p[ro]cepto d[omi]n[u]m tenent[ur] residere, ut dicitur: s[ecundu]m 6 cap[itu]l[um] sess[us] p[ro]vident
 23 cap[itu]l[um]. ubi et dicitur tales posse p[ro]hibere & p[ro]hiberi q[ui]d[am] tenent[ur] sed 6. et 23
 1a est ut eius absentia sit ca[us]a p[ro]hibita n[on] reuocatio. 2a ut
 causa approbet[ur] ab ep[iscop]o in scriptis. 3. ut talis absentia n[on] de
 ret ad sumu[m] ad duos menses. 4. ut interim ei eccl[esi]a p[ro]uideat
 de ministro. Ad n[on]a vero h[ab]itudo n[on] p[ro]hibet esse opus alia condi
 tione qua[m] ut interim p[ro]uideat[ur] necessitatib[us] illius p[ro]p[ri]is

Classis **Class: De canonicis capitularibus et conventualibus.**

- 3
 1 ffac duo p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a q[ui]a p[ro]p[ri]a fere in sua functione peccata committit, et q[ui]e p[ri]mo peccant, si c[um] sint de capite vel conventu, utant sigillo capiti, vel conventus hinc c[on]sensu eius
 2 si in capiti, vel conventibus c[on]sentiant in aliq[ui]s, decepta malis aut aliud peccatu, hinc c[um] hinc hinc iniuria q[ui]e. 3 si plati c[on]sentiant in se mala n[on] dicentes hinc sint. 4 si plati tantu ut vident aspectu plati. 4 si in capiti ordinare c[on]bndicant plati, et si hi bona, et utilia proponant. 5 si foveant factiones, et partes in capiti, et volint c[on]cedere quibus ratio et c[on]silia distet. 6 si tolerant malos clericos, accepta pecunia. 7 si accumbant pecunias, n[on] in p[ro]p[ri]a usus, sed p[ro] sui. 8 si d[omi]nent c[on]sanguineos ex bonis ab eccl[esi]a acquisitis honeste in p[ro]p[ri]a vere possunt q[ui] studia, et filios cond. 9 si n[on] meriant ad eccl[esi]a et choru. 10 si in choro n[on] content. 11 si sint dediti spectaculis, venationibus, potationibus, et h[ab]itibus illicitis, et ipsi prohibitis. 12 si bona eccl[esi]e arguant, et curent, et temp[or]a perire sinant, 13 si in d[omi]nando in aliq[ui]s amittant.

Classis **Classis Decuratis, seu parochis**

- Class. 4.
 1 Peccant hi 10 si subditis petentibus, vel egentibus n[on] minus tribue sacramenta, et auxilia spiritualia, p[ro]sertim vero baptismi et penitentiae, ex his d[omi]nibus pendunt vel salus, vel int[er]est animarum. Maxime vero peccant si detrahant opera subditis necessitatis sine peste sine alia ratione, quia hoc ex officio illis incumbit, et sanguine percussis anima regnat deus de manu parochi. 2 si si malos homines, ut leprosus, meretricis, et similes nocentes gregi n[on] curent expellunt n[on] iudicant ep[iscop]o, aut illis q[ui] innare possunt. talis. a. n[on] pastor sed mercenarius est so: 10. multo vero maxime hoc locu h[ab]et in curandis, et aliis p[ro]p[ri]is quanta licet haereticis, aut suspensis de fide, et corrigendis tibus oues gregis. 3 si n[on] dicant missas, ut debent, saepe in

Et parochus qd aliu sacrificare no ta semp ubi pt p aliu
 locionari, quia sacrificiu magis est annexu, et minus pt ex
 capite parochus a missa quia edione. quia edio sape est ex
 gratia adati. et tales missas et parochus suis subditis applica
 re vel intentioni fundatoru, no ta hoc ita tenet p stare paroc
 chus ut nulla possit accipere elemos. pro dicenda missa ad pe
 cunia intrat: quia in re dicitur hntit sol. 4. b. 9. q. 1. 4. si
 no solus sacrificet, quoties fundatio, vel probatus ubi neq
 ut. s. peccat circa sepultura, 1 si sepeliat indigros, ut hnt
 exati, meretrices, leprosus, asura pny et q publica vi. p. m. moxi
 hnt sine sufficienti b. g. hntis est nis p. m. hntia, ut hnt, qui
 motiant in ebriet: homicidio, ut pat: ex caa 2. q. 23 cap 9. b.
 quos ta aliqui parochi sepelunt asura cui canoni in alpi.
 2 si no sepeliat dignos p. m. pauplate et no sine pecunia. 3 si
 cogat exolu p. m. hntare, quid netit sepeliri in illo loco data pe
 cunia vel ta to sepato. 4 si no p. m. hnt ipse mutare sepultura,
 et va to casa est exatus. Cap fugientes & sane in element. de
 parochia 6. 6 peccat si habras beneficiu contrahat matric:
 et interia retineat beneficiu, no ta si ta contrahat sponsalia
 no deferendi beneficiu. Cap 25 Nans. 7 si subtrahat parochiam
 nos alteru eoru confess: audians, et alterius parochi officio
 se miscras. 8 si pro poenitentia imponat poenitentibz missas
 pro pecunia, ipse danda, aut etia alteri cu aliqua occulta collu
 sione. 9 si infidite hnt aliquos poenitentes, acrius, edio vel aliu
 priuatis causis. 10 si hit morosus viciandus in administradi
 sacramentis, negligens q oia abs terrent subditos a petendis
 sacramentis. 11 si urepat poenitentes ad hibi vel huc eccliam
 aliqd ligand: pt ta q ponere ecclia sine necessitate. 12 si no
 afferunt hostias pro infirmis. 13 si eat ad infirmu cu unu
 tm hostia, et red eat sine honoranda, et ta cu lumine, et ppa
 quia gravis e deceptio. 14 si faciat potest. suis parochianis
 celebrandi alicui no approbato ab epo, si ta parochus hit po
 testate ab epo eligendi hibi admittore in confess, qui hoc ipso
 censetur approbatus, te h obsequae eligit hit idoneus aut e
 peccati. 15 si nimis hit additus emungendus nraus confessio:

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

- 16 q̄ res mihi semp̄ nika ut̄ sordida. 16 si nō dociat suos parochia: opat: d̄m̄cam, salut: om̄p̄lica; 20. p̄cepta, c̄tica, scripta
 17 vel p̄ se, vel p̄ aliū. 27. si orica pascha audiat plures p̄ncipos
 vel puellas simul p̄st̄m̄ si int̄. Mos sint doli capaces, ut d̄d̄
 in m̄a de cōfessione, talis u. gravissimū heret̄gin̄ comittit,
 18 et ultimo, à quo cœtera d̄m̄a t̄gn̄a à radice p̄ndunt, h̄ nō
 habrat sufficientem eruditionē ad officium ipsius requisitū de qua
 actū est alibi, sed quoniam locus p̄p̄rius h̄c ē addo breuiter
 ista. Confessorius est duplex alius p̄fectus, alius sufficiens,
 In p̄fecto confessorio requirit̄ licentia iudic̄ p̄fecta totius the
 ologice scholasticæ, totius iuris canonici, et casuum cōscie, ratio
 ē, quia om̄ia q̄ tractant̄ in his viciunt̄ in usu cōfessionis.

perfectus confessorius q̄ te
 nealy si re

sufficiens qua
 tenaty

Si naxo loquamur de sufficienti confessorio, et is licet p̄fecte
 ignorantia. 10 d̄r̄ crimina om̄m peccatorū mort: et naxi aliū 2
 q̄ peccata m̄dicant̄ p̄sentib̄ aliquo statu at ut cōversatio in
 mulierib̄ 3 oēs circumstantias in cōfessione necesse manifestu
 dat. 4 oēs casus reservatos exeat et irregul: p̄cipuas à q̄b̄
 abolvere nō pt. 5 casus oēs in quibus necessario iteranda
 cōfessio et neganda absolutio ratio horū ē quia aliq̄ exp̄
 nit se p̄culo p̄candi mortalit̄, et tā q̄ quā p̄sente in p̄
 p̄tū exitū p̄cipitandi. Quæres, an nō sufficiat cōfessio
 sit parochus scire hæc om̄ia, et si naxo asciat dubitare tā nolit
 amplius lib̄erū, vel DD. h̄ à dubiis liberare. Exo ut obediā
 satis esse dubitare de t̄ris laqueis cōscie. Dubitare tā et de
 plurimis obniis aut et m̄d̄ocrib̄ casib̄, dico minime h̄is esse
 et si scia aliquos id concedere quantum ad ob̄ere hoc flagitū
 penitentiam in gravi illo et cōfessione onere, vix redire toties?
 Quantum horrore, inde ipsius cōfessionis? quotus confitetur p̄p̄ca
 b̄ h̄ se p̄d̄i aliis. iis scil: quos ipse confutit, aut ip̄i v̄te ip̄e nō
 p̄ncipos, qui aperte facti sunt se multis annis in statu d̄nat
 mansisse, hoc blū nomine, quā parochus nō potuerit statim la
 tū facere. Dico ergo qui talis nō ut̄. quale diximus nō esse salu
 cōscie cōfessiones audire exceptis 3 casib̄, in quibus pt̄ et
 imp̄itus audire. 10 si ip̄e met̄ penitens, sit doctus, et bonu

2. Si confessio tantum fiat de venialibus. go. h. in articulo mortis.
 Quares. iterum an sacerdos iudicatus sine alia obedientia suo superiori,
 si mittat illum ad confessionem sine. huius sit religio sine secularis
 Ho cum tenere si mittat in locis dictis casibus, alia nimirum, imo gra
 vissime peccat alia. h. obediat, et ipse super peccat mort:
 talis ostendo et sit portio. p. m. q. q. ipse subditis in ma
 le admittendo et sit portio. p. m. q. q. ipse subditis in ma
 et intelligens et confessarius in dubio de sua sufficientia, et te
 obediens, quia in dubio magis est credere superiori quam sibi iuxta
 alibi dicta merito ta. talis suas difficultates suo superiori explicat.

Classis

Classis. De confessario

Primo peccat confessarius non servando hanc explicata de parrocho.
 2. adlocando a quibus non potest, vel ubi non est man, vel ubi nulla
 profert peccatu, vel ubi nullum man non est disposita, ut cum quis
 caret efficaci proposito cavendi. p. m. 3 non imponendo penas propter
 trinitatis culpas saltem moraliter attentis circumstantiis. 4 non
 examinando legitime rudes, timidos, nec recundos. 5 non fruendo
 tempore penitentibus, maxime in gravi vel extreme necessitate, in
 qua populum mittere tenet, ubi non peccat, quia subditi ob ignorantia
 vel nobis distractiones ratione exagunt. 6. non dando, et persuadendo
 extra: mentione, agris, ad quod ipse tenet et ex officio, et saepe fit
 ut apex, p. hoc sacramentu fiat ex arbitrio contrarius, et libe
 ret ab aeterna damnatione. huius habet ta parrochu quam confessariu
 hoc sacramentu ubi abit in desertitudine illud restituere et sub
 ditos de hoc instruere:

- 5-
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

Classis. De subdiacono diacono presbytero Classis

Quo sunt in his clericis, ordo et iurisdictio unde vocantur
 clerici maiores; apud hic de peccatis horum tantu ratione ordinis
 non incidit: et quonia hi omnes proprie sint clerici, ita ut non apud
 fieri possint laici propterea nulla mixta iurisdictione de clericis intel
 ligunt de his, et quide. querebatur hic propria illorum peccata, et qd
 ex suo genere mortalia, adda q. huius illa habet venialia tm.
 Duplicitur porro talia peccata comitunt, vel in susceptio ne
 ordi nu, vel in executione horum, et reliqua vita dicit de huius.
 Primo peccant mort: in suscipiendis ordinibus incurrant.

1

nota de reli
giosis

2
7 inchoatum

3

4

5.6.

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

Se promoueri dñi sunt excepti: quatuor, irregul: ut si sint esse
piti mi, solis, heretici coru (modo alibi explicato) si bigami, si ho
micida, si heretici nati, si nullo infames, et alij quibz ipso iure phileti
sunt suscipere sacros ordines qui out dicitur in regulari. Nota hic
nam religioſa pſtſu nō impediſi his irregul: dicitur a religio
liberat ab graui irregul: duplici tñ excepta bigamia nimirū
et homicidio, uoluntario, cū peccato. Hō irregulares spectant ex
re nitiati, uel enormit̄ claudi, uel caeciter oculo digitis manu
ite patientes defectus exotics ut morbi caduci frenetij mania
et c. 20 peccant si ante legitimā aſate hnt ordinati annū ſil.
23. 25. et si epus ſit. 30. qui anni ſilic et h hnt inchoati in pſe
ta quida nune rant annū uterian, dñi cū quis est in utero nō
dñi ſit natus. Certe ſol uocat infante nūnis diei, q in mō
est et apud oū nune raly anni a natum tale, et hē ordinatus
ipſo iure est ſuſpenſus. 3 si hnt impuſiti hnt p ordines que
ſuſcipiunt. 4 si ordines in p n: 5 si ab epō notorio uel ho
ni natiū exalta. 6 si ab epō ad ſuo, uel ſine licentia ſui, et ſi
ſuſpenſi ſunt. Haec res nō tangit religioſos q ordinari poſſunt
ab epō in cuius diaceſis est carolin, aut ab alio si expuſi ſit.
Excepſe et ſami hares, ſeu ſamalos epō poſtquā tre annis illi ſer
uicant, da pſident: cap 9. ſeſſ 23. 70 si mala intentione ac
cepti hnt ordines 8 si extra etabuta tempora id ē extra qor ſe
pora et bō in quatuorſima, et nūdaci ſuſpenſio ipſo facto. 9
si phorus ordines uno die accipiat, et est ſuſpenſus ipſo facto. 10
si pſtū ſit promotus id est ſolus diaconus anteqnā ſubdia
nus, et est ipſo facto ſuſpenſus. 11 si p ſimonia ſit ordinatus et
hū ſuſpenſus ē, 12 si ſuſcipit ordines, ſerius in exaltatione. 13 si
ſuſcipit ordines nō habere braſpiciū, aut in ſu titulu mendi
ſe. 14 si ſuſcipiens habet uxore, et te licet oido taceat potere
tū nō p̄t debitu, p̄p notū ſolere caſtitalis anoxū ordinare
15 si ſponſus ſuſcipit ordines. peccant. q̄e aut nō ſeruando ſiden
data, aut nō p̄ius conueniens cū ſponſa, ſponſalia tñ hū ipſo
16 ditionum, ut illa poſſit alim dūere. 16. si ſuſcipit nō incho
ſeruare caſti: ad ea x. nilominus tenet, et peccant uolendo ab
ordine ſeparare, quid est inſeparabile, ut cū quis ſuſcipit, et in
17 deſt ſimul nō peccare. 17. si ſuſcipiendo nō intendat ſuſcipere

talis. 2. licet coram pro ordinatus no sit tu nec afferenti credit,
neq. volenti dari pt. coram ultreior. 19 si reputat suscipit ordinem
et si fit irregul. 20 si 20 die quo primu suscepit ordinem no n
recitavit horas, istius diei, te enim statim obligat ratione ordi
nis sacri

18
19

peccata post
ordinem:

Quo ad peccata post susceptu ordinem, haec occurrunt. 10 no reci
tare horum can. 20 no putare habitum, et tonsura; 3 dare opera
vici, vel medicare. 4 ministrare in p. m. hic ty sunt statuta
videant scripta da sacramento ordinis. 5 post noloniu crimen
celebrare, vel ministrare publice offi. prenatim istud sit pro
scandalu del. et quia eius poenitentia ignorat. 6 frequentare campo
nas scandalo. 7 celebrare vel ministrare post pollutione uolunta
ria in somnis no pmissa confessione si pt. 8 post tunc carna, intelli
ge ordinis, indecent, et sine necessitate. 9 sordidos quas tunc p. e
cere, ut Campora veniend, futurina, laborare tu pt pro mistu
dam, et sine scandalo. 10 tradere ex professo negotia secularia
ut esse nullum p. ualere, notariu in reg. Civitibus. Quod si in
cau sanguinis sit notariu sit irregularis scribendo sententia
sanguinis: 11 contendere arbitrio magis, et talis dispensatione est,
12 inuere opore et huius episcopus et infamis ipso facto. 13 non
studere si sit imperitus, pro eo ceteris quod tenet. 14 ministrare
in ordine no suscepto maxime in sacerdotio et talis sit irregul.
epta de honeste ole can. 2. ubi dicit duriens posse cantare episcopa
in hyp. p. uicis tu, no ante solenniter no in sacris constitutis
Aliqua putant quod si q. eptam, vel imaginu cantaret et blent
no ordinatus si in epta careret manipulo, et in euangelio vbla.
talis no foret irregul. quia caret signo proprio istius ordinis uno
aidunt quod nec peccant si fuerit de licentia epi utentis puto
est p. uibile. 14 benedicere aqua si no sit sacerdos, et quide pela
grus ho e. putat tale esse irregulare, cu in Cap. aqua de costar.
dist. 3. dicit hoc esse sacerdotis, ubi turre Oremata dicit esse qd
id op. in sacerdotis n. spat. tu tale fieri irregul. quod neq. ep
puto cu illa benedictio, neq. sit sacramentu, neq. talis poena ex
sit in iure poena autu no multiplicantur sine textu. 16 bap
zare solentur si no sit sacerdos. dicitur tu id pt. et absente
vel intente sacerdote. 17 si sacerdos tu sit confirmare aut

1
2
3
4
5
6
7
8
9
20
11
12
13
14
15 aqua benedicta
16
17

consecrare calices aut id genus similes epalis actus ordinis
 episcopi re. Episcopi quidam ex privilegio, et societate
 in quibusdam, an vero in his duobus ult. capit. hant irregul
 dubium est. Episcopi et subdiaconi: et si sit baptizante no putare
 esse irregulare, quia baptisni collatio no est allegata ordinis
 neq potest esse in ince. in 2 casu probabilius est fieri irreg
 la quia te facta est nullu cu cureat potestale, tu quia hoc
 Episcopi singularit referunt, et contrafactantes pravit punit
 18 qui vel a iure vel ab homine suspensus e si ministrat
 irregularis e. Quibus ante capity suspensus sit a iure inde
 q dominans de hac ipsa ma. Nam Cap 27. n 151. et se
 quentibus et Felicianu in lib de censuris tract de irregul.
 a pag: 406. 19 exigere impertina pecunias promissa. 20
 celebrare loca no sacra, vel interdito, vel polluto, quomodo vero
 20 altare, vel ecclesia polluta, et reedificet sup charta documentis
 inde syl. p. consecratio, et reconciliatio locorum sacra: hinc habetur
 hoc p ca de licentia epi fit sacra in domo honeste pona. 2
 in per maria, quando pollutio loci no e publica, sape a fit
 sine p nra sine p abusu ut hereticiis sepeliatur in templo
 et templu polluta, tu epi tolerant te licet ibi celebrare.
 21 no orare vel legere missa, ut se obligant ex condicione
 sui status. 22. celebrare pro una illicita, et re q peccatu e,
 23 celebrare supstitiose, ut cu oratio nuna re candlelara
 et no alio, curia hora et no alia. 24 celebrare sine mi
 nistro, vel quando is est filius spurius ipsius celebrantis
 vel femina quora utruq scandalu est. 25 admittere in sua
 25 ecclesia ad dicendu missa homine notorie episcopi ex quo admit
 tens sit inter: et si ministrat sit irregularis. limitat p
 26 in litem: ppr multitudine hereticoru. 26 dicere missa
 27 formalit pro pecunia, quasi illa tanti vendit. 27 committe
 re gravis erroris in celebrando vice maam, forma, ritus po
 hiores, vel sacras vestes, monast tu Nam, et bene cap 21
 n 84. si dehit cingulu posse pro eo adhiberi stola: si dehit na

ni pulvis posse conplicari stola: si dehit stola posse explicari
 manipulu, si sit longus. 28 nō supple re grauis defectus 28
 circa manū, et formā sacrificij. 29 graue irreuerent. conit 29
 bere circa casu hostie, vel sanguinis culpabiliter, et ideo ubi
 est horribilis uentus nō ut celebrandū, multo minus in
 nani, ob piculu subuersionis. 30 male est loquere iuxta metū 30
 plura uide apud Aluezu cap 27. et 28. Nam cap 22 a
 268.

Classis De clericis minoribus.

Classis

7

Dicuntur minores uel in minoribus, q̄ iam tonsura uel tū
 & minores ordines habent, qui quide in multis, et delin
 quant, et quonia hi cū ipsis maioribus clericis multa hat
 cū in dē comā q̄ prudens auditor suo iudicio facile poterit
 reuere, ut uero horū functiones melius innolescaat ope
 ra p̄m̄ exit q̄ quaesita lingua examinare:

Qui uenerant in uice cano: nomine clericorū *Quæsit*
 I

Pro eis ois in uice ca: Dicit clericos, qui sacris ordinibus etia
 in minori bus aduq̄ 2a tonsura sunt consecrati, habet̄ Can. clericos
 dist 12. et Can. clericū dist. 72. et Paner in cap bona memo
 rie de p̄stul: platorū, notat singularit̄ cū aliis DD in mā
 fauorabili nomine clericorū in uice nō tū intelligi ep̄os
 et ois in clericali statu constitutos, sed et religioſos, et mo
 nachos: in mā ante odiosa exip̄i q̄ numero et nomine de
 ricorū ep̄os, et alios clericos in dignitate constitutos, ois etia
 religioſos, canonicos itē cathedrali ecclesie, pro quo facit Can:
 ga p̄uilegiū de sent. ex. in 6. et Canō uidi de heret: in 6

De tonsura, habitu, conuersatione clericorū,
 An omnes clerici teneant̄ ferre tonsurā *Quæsit*
 2.

Tonsura nomine intelligit̄ uerter rufus, in modū coronæ, q̄ in
 Ep̄o maxima ē, mediocriſ in sacerdotibus, in diaconis et subdia:
 cono, minima in minoribus clericis:

Dicendū ē ois clericos in maioribus et minoribus teneant̄ ad tō

In p m
clerici p
loro na

Juxta Nans cap 21. et notat Paner. in can li. 45 de rit. cleri:
morbali tpe peccare nō possunt, eo quod ibi anathema ferunt
in nō ferentē tōnfura. qua de cāa Rosella V. tōnfura putant
et clerici in minorib; sit beneficiatus peccare mort: si nō
gestat coronā. Syl: r clerici 2 § 2. docet peccare mort
excessus sit notabilis, et sit nō in mandib; ordinib; vel bene
ficiū habeat: si autē sit in minorib; tm, nō beneficiū ca
reat nō peccare mort.

Dico 1o si clericus in maiorib; instā de cāa nō fecit nō
p m: alios nec nō nō nō ita soluta in can li. 45 de rit. legi:
quia instā de cāa licet et mutare habitū, ut in composi
tione sic. q. quidē instā hā causa, nō pōtēda ē, q. consuetudine
locorū, q. in quib; locis innaluit, hae n. nō tā consuetudo
quā corruptela est, ut a gravi peccato minime exonerat
quā in bōntina diocesi vel habitu, vel coronā nō utuntur
Dico 2. si nulla subit instā cāa, vel nō sufficiens peccari
intōn mort: intōn nō nō, quod quidē iudicare pōtēbit
pudentē arbitriū, et hī intelligendus ē can: cōstitutus a
Paner: nō n. loquū de nō nō sententia late, sed a iudice
ferenda:

Quaestio Quis sit habitus clericorum.

3

Decernū ē de forma, vel colore uestim̄ clericaliū, nō in parti
culari scriptū esse in sacris canonibus, in genere autē p̄ri
sunt hae tria. 1o ut gerant habitū vidm̄ suo cōnuerenti,
ut p̄ decernū habitus ext̄ri int̄nā morū honestate ordiant
ut loq. r̄id: l. 1 q. can 6. 2o ut gerant habitū, nec ni
mis laezū, et sordidū, nec ni mis pretiosū, et exesitū. im
habitū in can parimonia, dicit 4. et docuit Quint̄ in cont
peculiarī edita anno. 1556. 2m distat ratio, et status,
negandū tō nō est quō sup̄ monni mis plates, et altaris mi
nistros p̄fōsioribus vidm̄ posse uestibus, qua alios inferiores
clericos, nō ad pompa, sed signacōniam sui status dignitate,
idq. magis quo sunt splendoriores. Optima autē regula in co
p̄tendo decerni uestitū est, cōfermare se in eo consuetudine p̄

fria et mortuus pio in int quos nunt ex 5 Augusti epistola 218
 si ante offerendo sit signu evidens consuetudini regio nis no con
 ar nite. 3 ut habitus no sit nuanus. 4 ut no xabre aut nridis u
 lozis can: clerici officia de nit clo: nisi talis color usitatus sit in
 aliqua dignitate. Pius et v. pte hae ptebit clericis in pecunia
 re quada const: ne nroaly caligis rimplatis vel d'fictis, aut calceis
 exspidione inuaut raris. Itc ne inoufug ad collu vel tractum
 cuspatib, aut arte laboratis puluis de turbinatis et subparetis
 nisi naltitudinis can: nec anonibus nisi honoris gradus aut officij
 munus id regrat nec p'io hi p'illidm nec curio uel argento
 seruoq in p'aleris ignora nec in r'ibz h'ol'oricis.

Ita qui no perunt habitum in sacros canones *Quasi*
 peccent et qua grauit.

Dico 1o posse aliquos exsursu ab omni p'ri: et v. ut cum in
 tu is causis ex necess: perunt ut si ob habitu peccolentur
 de nra can clerici de nit: clari: uel si longu sit ut facie no
 can epi 21. q 4. syl v clericus 2. §. 2; uel si quis in germania
 no tra p'rat inoufug modice exspata, maxime in dista Pij 5.
 nulla no uidentur recepta.

Dico 2o posse oio exeta regula statui quando rathore omiffi
 habitus deualis peccat. in uel v. pt rat in sacerdos peccato
 mort: ubi t'ete alius inferior clericus, ac ueniat ut si no
 lit beneficiatus, uel tm sit in minoribus. Quid ante peccant
 mort: illi qui nupatas uel partit las, uio plure militates uel tu
 qstant, nec ulla clerici specie representant, licet 1o ex p'amus
 hmo scandalo peccat mort: 2o ex p'ramissimis p'omij iure in
 flotis. Zacharias u. Papa cap epi 21. q 4. deccent uoione
 priuandos qui laicari neste in publicu p'odierint si sint
 epi sacerdotis et diaconi. Ceteru matrisio nese in caps
 statuit clericu in laicari neste r'p'rtu. 30 diebus in car
 ceranda, et aqua et pane sustentand. Clamans v. in edest
 uirne si deccent, ut clericus no p'stans habitum, suspensat
 si hit benef: a fructum p'ceptione, p'oe lex menses, si no

*quibus peccis affi
 tiantur in iure*

benefici: sed tñ in sacra lit in habitis ad beneficium accedunt
 si ante habuit dignit: vel beneficium ea causa, vel sit surdus
 aut religiosus sit q̄ annu suspiratus a beneficio, et inhabilis
 ad quodcūq; aliud beneficium. Coccius Cris. sess 17. cap 5. faci
 mit, si consuetudo in sacris ab ep̄o, vel eius iudicio publico mo
 niti clericate habetū nō gestarint suspendendos ab ordine,
 ab officio, a beneficio, ab oib; reuocatis, et si 20 moniti se nō
 correperint, officio et beneficio esse priuandos nide hac de re
 disputata à S. Bernardo lib 3. de consi. ad superiorū Papā.

Inquisitio **Quid iura statuant de conuersatione clericorum**

5 **Quid iura statuant de conuersatione clericorum**
 Dicendum est dubium nō esse in peccato q̄ clerici debeant hinc
 hinc sua componere, ut habitus, pulchritudine sermone aliisq; in
 rebus nil, nisi graue et religiose plerūq; p̄ferat nō. Post
 inquit Cris. sess 22. de refo: cap 1. quid alios ad pietatem
 magis imbuat quā clericorum exempla et imitanda. Ita ad
 Crisost. q̄ dicitur uolo fidelium exemplū in uerbo, in conuersati
 onē charitatis.

Dico 2. in sacris Can. canones po de clericis, ut sint hospitales
 Cap quiescamus. 42. Cap sicut nobis, de supplendis neq; q; platen
 quantū quidē q̄ illorū prouentus licet ut sit Cris. sess 22
 cap 8. de ref: 20 canō est ut sobrii sint, ab ebriis, vel qui
 ad aquales haultus ueniunt et egant alios q̄ si moniti nō desistunt
 cant ab officio deponi iubent. Cap in crapula et ebriet: de nit
 clericorū: ebrius ante 30 dies a conione dicitur hmonendus,
 nel corporalit puniendus. Cap ante oia 35. 30 canō ē ne de
 reuocatiōe minuse, et gratiazū altitū int m̄stant can nō licet

clerici nō sint
 ebrii

dicit q̄. Certe Comitiannus et Prepositus putant hinc p. n.
 nō posse omitti benedictionē, ab illis. Lectio quoy adhibenda de
 ornatur, et tax tantū libren. q̄ ne accedant conuicia mag
 fiam, ubi chorea, et turpis cario respolent usurpant can
 p̄biteri. s̄ ut abstineant a ludis alsari, et aliis q̄ a forte p̄
 duant de q̄b; sup in classe de Indo:

lectio mansuet
 habitanda.

Quod sit

An conuersari liceat clericis cum mulieribus
 Dicitur autem est in sacris can: cauere, de hoc. po ne clericus (in
 ellige de maioribus tm) in aliqua femina habitet excepta ma
 tre, sorore, filia, amita, matretera, quia eo quod in his nil kele
 ris suspicari naturae fords admi Nat. can int dixit. 32. can
 feminas dist. 81. et definit in multis alijs can: et multis co
 hijs, ut in Niceno 1o cap. 3. Arelatenfi 2 cap. 3. Colit. 4. cap. 4.
 Quod quidem nega e si de his p. bonis, quod ad foru extrin et in
 alijs no sunt suspectae, no. a. quod it quos ad foru co forae, quado
 gere iora Dio immutat p. iusta in continentice, ut in iure no
 lat Nam cap. 25. n. 109. licet ut ade addit hae a paucis m
 intelligantur. tollere a te hat nixe naalt, et in iure, et cleri
 cus forora, et matre, quod ide docet vel loco statim citando, et
 detinuit can inhi bendu dist. 32. can quozuda dist. 34. 2o
 uidentur episcopi nolentes fugere collegia suspecta femi: can
 si quis qua de cohabit clericis et muli: 3o ne frequentant mozaft
 sancti monastrii. Exponit. a. callosa fragmentare esse amplius qua
 feruel adire, de quo sup dictu e de peccatis ne hio p. r. et monia
 hu. 4 canitur ne soli cu b. mulieribus loquant, cap clericus
 solus dist. 81. quod et in coestis decretis et et seruanit id 5
 Augusti: ut est in vms mta apud lophidom. Quare an in
 aliquo salte casu clericus possit cohabitare mulieribus. nota 2abg
 de casis esse cohabit: i. Na in foris CC et cano: uelita. 1a e
 pericula raphus in fornicatione, qui in amat p. ualu catere 3.
 perit in illo. 2a est scandala. quo posito.
 Dico si nulla nec pientu nec scandalu oriat ex descriptione cu
 mulieribus, licet cohabitare cu tali sine utraque, sit sine non
 ut recte syl. v clericus et Nam cap. 25. n. 109. et no. unde
 inferunt ide po quod clericus bonae fame possit cohabitare, cu
 muliere, nalde lere. 2. cu oib, cu quibus ante ordinatione hne
 scandalo, et p. uulo nixit, can in oib dist. 81. 3. infert Nam
 p. m: illu qui fornicu et quatuor uetula, no dimittit cu qua
 sit uerit, miltiter se peccaturu, nel no hntate sola. imo no posse
 sine p. m. adire domu suspectae muli. aut ita p. uulo sa ut merito
 suspicari debeat cohabitura se fornicationi salte mentali

potius loquentiu
ca suspectis muli

quibus in casibus
sit licita cohabitatio
mulieris cu cler:

et si femina illa esset ad modum religioſa oia horum ratio e
quia can: nō phibent fornicationem collegium vel habit: nisi qua
terius, vel susceptor, vel p̄cubator can: &c.

Titul: De officijs et opificijs. Paucorū a quibus
abstinere debent clerici

Quæsit An Clerici possint studere medicinae iurispud:
et eade op̄erare.

Dico 1o licita esse clericis tract: studiorū q̄pharorū scientia
rūq̄ humanarū, Cap: legimus. ratio quia ut de statu reli
gionis ordinis hanc licentia religioſis exo: multo magis ele
cticis.

Dico 2o. legū id est iurū civilis, et physice id est medici
et chirurgie, nō tñ religioſis, sed multis etia
clericis aut archid: decanis plebanis p̄positis cantoribz p̄bi
tariis, et p̄sonatibz habitantibz, idq̄ sub poena exilat nisi intra
duos menses destituerint can: sup: specula, ut audi in cap: q̄
reſponſio.

Dico 3o exercitia medicinae, et chirurgie clericis oio esse
licita maxime cū sit ad utilitatem, et misericordiam l.c. possunt id
ta pietatis caū, cura cognatos et miserabiles si absit inter
periculum, Nam cap: 21. syl: v. medicus.

Quæsit 8 Possintne esse procuratores negotiorū seculariū

Dico 1o posse q̄dē esse procuratores et advocatos, eorū be
culariū sed sub indice ecclie, gloss: can: multa syl: v. dex: 3.
nō tñ sub indice seculari, quod intellige et de clericis mi
norū ordinū, si sint beneficiati, nā si nō sint possunt q̄dem
esse in causis civilibz nō autē in criminalibz. gloss: can: 1.

Dico 2o posse nilominus clericū posse esse procuratorem se
culariū. 1o in propria caū. 2o cū factū caū ecclie, si ante
contra eccliam sua sit procurator pro exemptis et primariis offi
cio can: cū sacra: ubi addit glossa quod si quis in duabus

ectus sit beneficiatus et in una sit beneficiatus, in al
tera status, ratione plationis eā contra alia eā posse a
gere advocatu. 2o in agit pā caā, pro orphānis, et aliis
miserabilibz pōnis, q̄ caā p̄p̄ia hāxi nō possunt, Ca clerici
4 in agit imminente necessitate caā p̄p̄ia ne lē. vide
disp̄t: de advocatibz.

Fin clerici possint prestare opera et auxiliū Quæsit
in caā sanguinis. 9

Dico 1o id nullis ordinis clericos posse et facientes p̄tendos
honore esse, et loco. Causa aliquoties dicitur se. tit. re de: vel no.
Dico 2. nec posse intesse ubi sanguinis caā tractat rōdem
3 nec posse litteras scribere, vel dictare mittendas in ultio
ne sanguinis, nec fa. nexis sanguinū, tāquā dūcē p̄esse. con
litteris de excessibz platorū. Epi nexet alij plati habentes
inxi d: tēp̄rate debent dñe iudiciū committere alij laico,
id q̄ generaliter, ut scil: sumat de v̄tibz nō dicitur: licet. n.
mors, ex hac commitione sequat, nō ideo sunt irregularis, ut te
erent si ipsi dicitū darent, aut tērent hnt: sanguinis vel
ca dicitarent Ca sanguinis:

Dico 4 duo nō esse notitia clericis in hac re. 1o dare iudiciū
aliis quando crimina vindicanda hnt, dicendo in genere fures
vel latrones, hac illaq̄ poena esse afficiendos, modo consulentis tū
et nō suggestantis, officio fungant. 2o possunt querelas, ad iudi:
de malefact: deferre, et licet p̄tēca illi p̄niam id tū illis
imputari nō dt.

Fin liceat clericis negotiari vel mercatura Quæsit
exercere causa iuri. 10

Pydi ad hoc disp̄ 2 contractū. de empt: et vend: est disp̄ 3
de mutuo. Si petas q̄ poena negotiantibz sit statuta in iure
Lxxo 1o si tēp̄ moneti nō desistant nō p̄ndere amplius, q̄
nihilq̄ clericorū, quo ad bona, licet illa nō amittant. Canon:
in Cap. ex litteris de vita et ho: de: 2o dicitur q̄ tēp̄ hō gradū
nec in eo amplius ministrare possunt, c. q. q. Canon: si quis
clericus Canon: si quis oblitus. 3o hnt ex cādi Ca: Acūdo

in duobus capitulis
potest clericus ne
potiari

: syl.

ne clericus vel mon: possunt utro hi negotiari in dactis
tm casibz. 1o si eis de hinc necesse ad nutu can: multa ne de: vel
mo: modo ad implerent officiu dicitur can: nō quā. 2o si fru
menta, uina, uel alia bona superflua domi habeant, possunt
ea in toto p̄tio licet carius uendere ut potest hōstialis. v. clericus. 3.
An liceat clericis parare sibi suisq; necessaria
per artificiu.

Nota uelut in dicitur a negotiatione, quod in hac re ep̄ta
nō amata māa iterū uendatur, in uno uero res empta
uendatū amata māa p̄ arte in meliore forma, ut cum
ex empta charta copingitur liber, uel ex minimis scriptis
Dico 1o licere clerico honesto artificio clerico parare necesse
nitas 1o exemplo d. Pauli qui frenotatoria ex erudit et
ueterit eremitarū qui id ex p̄scripto suae regulae faciebant
ut haberent unde uixerent. 2 quia canones id p̄mittunt. can.
canonū 1994.

Dico 2o artificiu in necessitate aliqua licita, esse hoc 1o cultus
agri uel horti dicitur in cap. quoniam dicitur. 2o. Porro: sit ne cler:
nō dicunt et opum posse hanc exercere addit dicitur de etia p̄
recreatione licere. 2o emere charta corin ligna lapides et in
de contere quid aliud ut libru modo huc nō faciant ex officio.
3o emere et animalia et nutrire ut meliora facta carnis uē
dantur, maxime si feruū uel uerna p̄pria habeant syl v. de:
3 & 3. medicina. ad: de nō t q 3 can 2.

Quaerit An clericus possint esse carpores, uel macellarij

11

Pro 1o uix car: uelutū eē, ut sup̄ uidimus intrare tabernā
excepta necess: ut in itinere cap nō oportet can: cleri deuit:
de: 2o clarius nō p̄t esse hospes macellarij, uel canio, et si
abstinere uelit deponat ab officio can: nulli can 44 et
dñi clericali p̄uilegio p̄uicandus can: dionisarius de nita et
horis clericorū:

Quaerit An abbas in proprijs aedibus morant: possit con
tituere laicu hospite eius sup̄peditare oss̄ sumptus
necessarios

12

in vino, et ^{frum. a. fo} ~~inter~~ ita ut omne iurū veniat ad abbate.

Questio huc de abbate conne est in clericis, de qbz idē maxime est in questione. Dico. si ablit omne scandalū, et fiat ad subleuandā vno nra monast. posse id esse licitū. q. baly. 10. quia nul ti DD. ita videntur sentire Dominicus de S. Leminiano in cap. de vita cleri. Proff. v. clericus 2. § 2. Sy? l. c. q. 4. qui dicit prohibitu quide esse clerico psonaliter ministrari in taberna nō ta esse phi bitū. tā alteri locare, et pbat ex cap. significale de appell. ubi dicitur canonicos omniscā Capti habuisse stallos, in quibus carnes vendebant. Addit se aliquando defendisse de eoru, qui in domibz ecclie, tenent tabernā, vendendo ni nō, quod colligebat ex possess. ecclie, nō ta admistrabat, pro pria psona, sed q aliu. 2o in dominus clericus, posse negotia ri aliquo modo honesto, ad sui honoris sustentatione, necesse est, qo Jo. Medina Cod. de res. l. q. 30. q. 3. dicit clericus ois nego tiationes licitas, quas p se ipso facere nō possunt, posse q alios et probat, quia in iure nō est clericis intōdita qna negotia ho nisi psonalis, ut habet in clement. 1a de mit. cleri ubi dicit prohibe ne officiu tabernarū psonalit faciant ut in h. h. am. id clericū p alios facere nō, phi beri ita ille. Ultimo qua facti esse multa monast. et ecclias, que de pccu recitunt pventibus illa q supponit mercato ribus tradunt ut illis negotiantes, en certo nil in certe iure respondeant. Vide Jo Medina cod. de res. l. q. 30. ca. 2. et certe causa ob qua clericis ob quo q h. h. negotiatio, cessat, si faciat q aliam nec carm impidit. Dicitū officiu, et pt esse honestū iurū illius negotiat. et dicitū, ab omni specie auaritia, sicuti cū quis clericus aut admittores domi suū, ex quo et sine dubio aliq. iurū accedere solet.

An clerici possint esse hūtriones, vel psonas Quasit in comēns hūtriere. 23

Dico. 2m canones nō posse esse hūtriones minor ioculatores publicos can clerici de mit. cl. c. 6 ubi dicit q q auarū artes tales exerceat, vel et exenozē tempore post 3a monitione

Omni cler: privilegio esse privatu. Deo publico, quia honesta
 recitat. et natus: una, ut privatos paratos, historiam agere no
 putare esse nout: et docet Glossa in dicta cap. helle syl v
 clerici 4 98

Dico 20 de ricas et no posse intell ludis theatricalibz suis Frionu
 can citato, et definit in Eccl. hinc rasi 3. cap 7 Cabiloneti
 cap 9 megrino ult. cap 75. Prus v. quoz in constitutione
 anno 1566. sub gravissima pena, statat, ne clerici comedias

plures ab cleris
 ris chothea
 subulas, choros, hat tuberia, aut ludicru sellu, vel pphannu
 genus speculi agant vel spectent.

Dico 3 no deare, ut clerici episcopales in laicis agant in comediis
 personas, et laicis religiosus a minime utrius, ta licet intell
 quia laici et honesti sunt et saepe plus movent qua comedias,
 multos, testis experientia:

Quaestio An clericis sit licitum venari, piscari, aucupari

14. Dico de hoc disp. de rist. facienda ex reservatione

Quaestio An liceat clericis arma gestare gladiu botavica

25. Dico 10 no licere ferre arma offensiva, cap. rimum carte 23.
 98. Cap. cu a Judais, et Cap. clericus arma de rist. et ho. cleri:
 quo ad penas transgressoru, multo tanq. contempores, a laicis ca
 nonibz propriis gravis amissione, et in monasteriu, retranspone
 Dico 2 licere clericu gestare arma defensiva. Eccl. defensiva ff
 quatio in terroru latronu, in itinere, vel et intra urbem
 melchia iusta de ead

Titulus De clericoru privilegiis et immunitatibus

Multa et nuxia sunt laicis cano. in olim coptachensa q. Quid
 ff. 24. cap. u. tenonant, moneta serio reges proncipos ca. di
 ligentissime servare, numerant. Pante fere 12. usd. in q. vide
 apud Syl: ordine in v. clericu q. 4. Bulla conas episcopi iudias
 trahentes clericos ad sua tribunalia. disputatu est hoc arg. fise
 a nobis sup in ma de legibz et iudiciis

De officio et beneficio cleri: id est horis in
no: beneficiis ecclesiis, eorum pluribus: collatione. Titulus.
emptio ne, et reuocatio ne benef: id est simonia.

De recto usu, et dno beneficiorum et similibus.

De omnibus his disputatum, in à nobis et suis locis atq; hanc
de solo statu religiosorum et ecclesiarum à summo cap usq; ad
infimū et minimū clericū

Disputatio:

Disput:

De statu magistratu et principu secularium.
et similibus.

Principū, et magistratū nomine nō intelligit eos dicitur q
nere principis sunt sed illos oēs qui habent subditos, in tem
poralibus, in quos aut plura, seu absoluta, aut certe magna
hnt potest. ut sunt marchiones comites, equites, et quā pluri
mi et nobiles. Oēs hi olim cōmī nomine regūi uocabantur ^{quid nomina} _{principū intelli}
guntur.

complectimur itē hęc nomine oīs respub: et magistratus.
In rebus autē publicis examinandis sunt illi circa hęc pe
cata qui respub: administrant, ut sunt consules, pfecti, atq; et
senatores, si ex illorū ditione res pendeat. Vires autē principū
et ditionū psonarū ordinaria ex his examinandis nō sunt
quæ ordinarie ab illis nō pnt et tractari, et solutio rerū harū.

si q; ta mulierū aut oīs gubernarent statū aut certe valde
participes esse gubernatio in maritorū te dūm dubie opor
teret testariū et illas in his examinare, quod idē intelligi
de sorore matre filia principis si princeps sit de his sit conuilla
fluerus Pelagius lib 2. de planctu ecclie cap 29. 30. 31.
ex quo et alibi hic multa ponemus, q; et spectant ad clericos
si principes ad dūi temporales sint, sicut et supra cū de cleri
cū epōmus multa miscimus de elect: q; ut dicit nonnumus
in principib; dicit secularib; locū habebant.

- 1 Peccant igitur tales primo non curando episcopi religiosos, in
- 2 rebus ecclesiasticis, et religionis aequi, illos exheredando, ut patres spi-
- 3 ritualis, ubi patet. 2 non servare fidelitatem praestitam ecclesiae cum
- 4 accipiunt dominium, ob quod excommunicari possunt, et hoc est funda-
- 5 menti quare saepe multi Pontifices deponantur, et reges, et impe-
- 6 ratores, et absolevantur subditi ab omni sacramento christiano, et illi
- 7 potestate fuerint eligendi alios. 3 non defendere ecclesiam op-
- 8 pugnatam, vel occupatam ab haereticis si alio modo possunt. 4 non
- 9 reimpere bona ecclesiae portata, si possunt. 5 impedire donationes
- 10 factas ecclesiae, et capere. 6 vindicare bona stabilia, eide donata,
- 11 nisi super hoc privilegium singularare obtentum sit a Papa. 6
- 12 inmiscere se electionibus clericorum, quovis modo, et ibi vellemus domi-
- 13 nari. 7 clericos capere vel rapere ad finem secularium, nisi iudi-
- 14 care quia ex re ipso facta sunt episcopi ut ostendit de capitulis reser-
- 15 In gravi tamen punire capere hoc possunt et mihi tunc ad ordinarios.
- 16 8 exquirere ab ecclesiis terras, seu pecunias, seu decimas pro ali-
- 17 qua re publica onera, quae in re tenentur ad res, ut alibi ostendit.
- 9 exquirere multas ex decimis clericorum, in quo filiter tenentur
- 10 ad res. 10. ducere, aut capere sacerdotes ad bellum, et arma,
- 11 et alia re illos apud se tenentur antea lacios. 11 confirmare et
- 12 in vestire abbates, seu quoscunque alios prelatos, et ex re accipere
- 13 pecunias: si tamen illi prelati sint simul principes, tunc rex, et im-
- 14 perator iure confirmat, et inest, ad quod ut prelatos sed ut
- 15 principes. 12 non exquirere haereticos ex sua ditione, aut quod penitus
- 16 concedere illis exercitum suum sectae, vel praedicantibus, qui antea non
- 17 habebant, non punire blasphemos, sagas, et contra religionem, vel bo-
- 18 nam publicam peccantes. 14 punire haereticos immediate pro crimine
- 19 fori ecclesiastici, ubi tamen episcopi dissimulant, non impedire ducere laicos, in
- 20 militandis subditis quos v. g. cant ad praedicantibus, vel concionibus audi-
- 21 ant, vel fumant contra haereticorum. 15 non assistere ecclesiasticis iudiciis,
- 22 aut prelatibus innocantibus brachiis secularibus in suis causis. 16. dispen-
- 23 sare secum in rebus canonice, ut est in delictu orbium in confessione
- 24 arma faciendae ^{aliqui} qui non potest absolvere, aut non est sufficientis doctoris.
- 25 17 confiscare bona aliqua ecclesiastica, quod peccatum sit contra aliquam legem

à laico illo dno facta v.g. quia suas pecunias frumentum &c.
 extulit contra mandatum principis extra ditione, aliquando tamen eius
 modi leges habent locum, non quatenus proficiunt à principe laico
 nam nihil superioribus laicis cum clericis, sed quod aequitas dicitur
 sic faciendum, ut si tempore belli cauetur ne offeratur frumentum
 nam contra facere esset contra bonum publicum, promitti interim his
 praenavigatoc clericis non possit à laico sed ab episcopo ut alibi. 18 exigere
 multatiam ab ecclesiis, pro rebus ipsorum, ut in hoc frumento; aliud est
 si quasi mercatura experire vellent hoc. a. esset in fraudem recipere. 19
 19. usurpare redditus ecclesiae si non totos saltem quo ad magna plerumque sub
 praetextu omnium defensionis quae nulla est. nam in hoc in superioribus
 ecclesiarum apud. 20 instituire parochos sine auctoritate, detractionis opprobrio
 non approbator imo prohibere illis ne se illi subiciant, et sintant, per
 approbatione, certum alibi ostensum est eiusmodi parochos cum careant
 iurisdictione: nec valide nec licite confessiones audire. 21 condere
 leges repugnantes libertati ecclesiae, aut subicere sibi res aut p
 sonas quocummodo, cum enim et qui tales inuadunt, vel re, vel obsequio,
 vel scriptione, sunt ipso facto excommunicati, et privati feudis si quae habent
 ab ecclesia. 22 experire diebus festis iudicia, aut experire testes
 nisi magna adhiberentur. 23 negligere excommunicationes, aut irrita
 ta in se, vel suos lata, maxime si irrita. 24 copere sacerdotes, ni
 vel metu, ut absoluant omnia ab excommunicato, aut graviter minari si
 aliquid dicat de excommunicato. 25 defendere quoslibet ecclesiasticos contra he
 reticos. 26 gravare ecclesiasticos, vel monachos contra gravibus nepo
 tibus, v.g. canibus venaticis. Si quaedam tamen possunt esse iusta ex an
 tiquo pacto, et quasi mercede protectionis, vel defensionis, quae tamen
 ipsa iusta non sunt, quando tenentur, non est defensio. 27 extrahere
 extra locum, in infideles, ut haeret. grassatores magni, non parvi
 delatores, segetum, occisores voluntarios, patratores gravium cri
 minis in ipso loco sacro praedicti occidens, ille itaque qui iubet
 extrahi à Re Pontifice et persona ecclesiastica iussu superioris auctoritatis
 quae prope ecclesiam delinquit, sub spe refugii ad ecclesiam, qui iuravit

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

- eccliam, oēs hi carent privilegio a fili, in templo, huc spectat
 molare affla legitime praescripta, ut monasteria, et palatia
 multa dominoria, et loca similia. 28 impedire nisi ratione,
 28 monast: vel clericorū et correat: corude q legitimos supio
 res. 29. copere, vel impedire natri monia iuimnis, armatis, p
 29 cibus. 30 copere, vel impedire aliquē, vel aliqua, circa e fatu
 30 religiosi. 31 pstante ineplos, ad beneficia qpr ius patromatu.
 31 32 no defendere pproxinos pompes monas. 33. ubi ad tzo legis
 32 iudicia ius, et malis artibz magna, et supot: 34. ferre iudex
 33 accepta pecunia, in dano xpriatorū. 35. fauze quet tu ex malu
 34 pōis pmissis in repub: quales sunt re morebilibz histozioz
 35 alcatores, lapa. Sc. 36 no exequi testamenta, sibi comissa. 37
 36 sine perire hospitahia, et tēta loca. 38 no promidere consti
 37 tūtis, in exte. recess: quos princeps fit, vel huz et 39
 38 totū, et tantū fidere sui iudicibz. 40 habere multos coelūz,
 39 pstantim in religione, et q facile corraparab nimis. 41. qe
 40 nimis pceptū in suo statu. 42 respuere admonitiones, et
 41 ipōtia rationabilia. 43. nimis coaccedere uxori, in popa, et
 42 pfero ornata, vel contra nimis in ista cura ei, cu sit ipi
 43 scia, no ancilla. 44. uxori cōhne no probe cognite, quō ad p
 44 dentia manifestare secreta rei pub. 45. ad puidere filius de
 45 horis tis pedagogis disciplina. 46. retinere anticos improbos
 46 pstantim spurcos, et sic ex aula fauze lupanare. 47. no tracta
 47 re honeste anticos pro qualit: pōrazū, aut contra esse in eos
 48 multo profusione. 48 pmittere grama iūta, in aula, aut cerke
 48 occasiones, propinas ut cohabit: mulierū, et uxorū no bene
 49 distinda. 49. nimis delectari adulatoribz, seuzzis, parasitis,
 50 adhibere delatores, ad mensa. 50. arrogantes esse, et subditos
 50 clementissimi. 51. nōta vel pauca oia fidere relictis melioribz
 51 52 pferre sui bonū pūctatū publico, ad curare peritos, et
 52 integros magistratus, et iudices quibus suis repat. 53 sine pō
 53 ni caā iniustus legibus ~~et~~ no punire fontes ad dano sui
 54 pub: vel contra no parere eis, quando capitaz postulat.
 54 55 pmittere bonas leges, in defuetudine abire. 56 mōdere

nal donare officia reipub inemptis et cum dano subd. Disputat .55.
 aliquid princeps possit vendere officia q̄ hnt annexa lucrum
 ut sunt p̄fecturae. Pro id licere si in vendit q̄ hnt idoneis,
 melius ta est ea gratis dare. 57. distinnulare in hnt p̄fectis, cu
 usurpant aliena iura. 58. nunquam infitute, aut examinare offi
 ciales, quomodo regant subditos, aut hos no nocere, vel ultero ne
 nientes repellere, ut si qd habeant querele ultra officiales de
 ponant, sicut DD. tenent dnm 30 quog anno id facere, illud
 et frequens est sumus Pontificibus, ut et aliquoties in anno li
 ceat cui subdito coram agere, vel verbo, vel scripto. 59. no
 seruare ordine iuris, in iudicando. 60. proferre sententia no
 satis discussa cad. 61. bello decernere, q̄ pacifice q̄ se vel int po
 litas psonas transigi possunt, tenn. n̄ ut alibi ordi et septice
 mū remediū. 62 no recognoscere superiore principis, cui
 iure subiectus ē, aut illi inobedire ec. 63 no proindere ni
 quib. de subiectantibz artificibz, armis, munib: cu p̄p̄ea ha
 berant tributa. 64 no reficere pontes, fontes, vias, nec seruare
 itinera lita. Praeter haec principu p̄sonaru mlti, enumerat
 Abnerus ll cc. centu, et quinquaginta alia sed adis ultemuz q̄
 gere no nusat:

.55.
 56
 57
 58
 59
 60
 62
 62
 63

Classis 2a De illis, q̄ principi sunt à cōciliis Classis

Ab his si peccat. 1. adulari, et assentari dno, et flectere se ad
 nutu, in illa parte, in quam vident dnm inclinare. 2. corrup
 pi pecuniis contra agm. 3. dare cōcilia, vel impia contra reli
 gionē, vel irreligiosa contra bonos mores, vel illicita circa con
 tractus. 4. impedire bona dōcilia principis. 5. citare exempla,
 lepes, et h̄milia no vera, ad impellendū dnm, quo n̄ lit. 6. res
 pondere, de re sibi no nota, vel eā no bene cognita, ut si
 inmisperitus respondeat de questione, theologica. 7. ita ligare ma
 nus principi, aut nil audeat se in consilio. 8. melleze mores
 et suffundere sanguine in re p̄p̄a, et in qua moza creat p̄cūta.
 9. no examinare corā Deo, et cōscia. 10. detrahete de dno pri
 dentia, et dicere se contraxisse opposuisse. in re ta aperte mala

2.
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10

- 11 Et et d. si tu sit obediens u. suppressere ab omni iudicia
 12 iudicium auctorit. 12. defendere abusus illicitos, maxime con-
 13 tractus. 13. sepe suffundere frigida, et inanes terrores incu-
 14 bere dno volenti bona, quoda et necessaria, appere. 13 no sic
 liter curare mandata sui dni, p. statum in ea gravi, vel ista
 iniqua mandata dare executioni:

Class. 4. Classis 3. De prefectis, principu in castris,
 oppidis, arcibus:

- 1 In his p. non consideranda sunt peccata dnozu quozu illi.
 2 sepe sunt executores et necarii in officiali uero hac sunt
 3 prorogare tempus obsequium, ut hi duntius manant alie
 4 nis sumptibus, in quo tenent ad rest. 2. ni inu. p. nere sub
 5 ditos. 3. eode. gravare oneribz colendi agros inferendi, vel
 6 effundendi ligna, lapides. 4. donare de rebus dni. 5. man-
 7 dare pluri, et deinde dno dicere vendita minoris. 6. int. po-
 8 nere auctorit. et nome dni, ubi nel nescit, vel contrarium
 9 scit, mutuu dare rusti cis, sup certis agris, ea conditione, ut
 10 hi no redimant certo tempore mutuu agri ad se redant. 7.
 11 sumptuosius vivere, et liberalitate esse de corio alieno, id e dni.
 12 8. parochu, et ecclia no innare, quando raptoz, ad cultu di-
 13 ni nu, et disciplina ecclie p. nentibz

Class. 4. Classis 4. De Docto rebus, p. fessoribz, p. ceptoribz.

- 1 Peccant et hi p. dn indigni promoti sunt, maxime in DD
 2 theol. nel medicina, quia p. facile sigt magna p. ncia, aut
 3 animarum, aut corporu. In iuris prudentia p. ntab. Cui. v. de
 4 boratus esse propiuu mortali p. p. p. ntu dani, in litibus, et
 5 causis, secus uero in magisterio artiu, quia talis nulli est inno-
 6 xius. 2. promovere indignos in quo est publicu mendaciu. quia
 7 si talis examinator, ex eo tit salariu, tenet restituere, quod pro
 8 mine accepit. 3. acule promovere, aut admittere dignos ob invidiam,
 9 4. docere invidia, infortentia, subtilia, et relinquere ut ha
 10 et conioza, ut magis uelozu pugnas, et has phantasias sequantur

qua captū, et amodū audi torū, quā de re doctē flue nus
 lib 2. cap 35. s. falsa aut minus certa p̄tinacit̄ docere, ut
 ita apat̄ contra hū cōcurrentē. 6. ep̄scere ab audi toribus
 salaxim, si aliq̄ habrat, uel illud uel beneficium ratione profes
 hōnis. 7. ab trahere audi tores ab aliis p̄fessoribz q̄ p̄raticas
 mians bonas: 8. Diligentia, tū licet quā re et aupe re hū audi
 tores. 9. nō t̄ndere ac tenere p̄fere, quōd in bucia uenit,
 p̄t̄m̄ in re p̄ami. 10. nō seruuare licita uiramenta, nisi
 ueritatibz. cadare mala cōalia, q̄ nocent uel anima, uel
 fortunis aliōrū, in quo tenet ad rest: 11. nimis care fraco
 cilia uendere, et pluris fauere, quā a parte rei sint: 12. t̄re
 t̄re materia, uel auctore int̄ p̄t̄m̄, sup̄ hū imp̄m̄ ueris,
 et captū, uel q̄ h̄at extra uis facult̄: ut si medicus uallet
 p̄fiteri nam theologia. 13. iudicari, et flagitiano
 uore cedere discipulos, uel et. nulla seruare disci plina.
 14. ineptē, et saepe suati citare. DD. uel leges ubi serua
 est duplex esse uis siue leges Ciuiles, scil: et Canonica. Ciuile ius ciuile 769
 constat digestis seu pandectis, ex responsis iuris consultorū, ne constat diuisio
 torū, codice ite, authenticis, et institutio n̄bz. Inanis uero
 uendere iura Ciuilia propriū sit impatorū, pandecta t̄
 merito citant̄, ut leges, quā responsa illa, et gōtā sunt publicataz
 à Justis: et impatoribz: uerū in toto iure ciuili multa s̄t
 emendata, q̄ iura diuina, et Canonica, ut q̄da de repudiis
 seu dinor h̄bz de usuris. Sc̄ q̄ qui si dunt t̄ citaret̄ esset
 exanis impator. Saep̄ et DD citant̄ leges in aliq̄ sensu, quem aut
 leges ita, nō seruant, aut ad uident̄. Multi et implent̄ pagi
 nes nomi n̄bz DD. qui saep̄ nil minus dicant, sed ab imp̄to
 doctore, seu alio p̄p̄t̄a intellecti sunt, et sic faciunt̄ suū. Citat̄
 et leges aliquas, aut ep̄oletas, aut certe q̄ plane in illis locis à
 nullo seruant̄. Citant̄ ite saep̄ aliq̄ doctore, aut DD, quibus t̄
 alij DD cōuicte, repugnant, ac t̄m̄ et est̄ suū. Itē in rebus
 ad est̄ia et̄ scriptibz, saep̄ ineptū ē citare DD Ciuiles, cū illorū
 propriū sit tradere forū exterrnū, et ualentiosū, ad forū ari
 mel:
 Jam uero ius Canonica pro ut n̄ ē diuisū in quatuor

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

vna canonij: et decretales. Gratianus fuit benedictinus morach: studiose
 colligens dicta patrum, pontificum, et conciliorum, quae redierit in or-
 dine, et digestit in varias manus distinctis: casus: et ita in dis-
 tinctis de poenitentia, et consecratione. Singula quoque casus continet
 questionibus, et quaestiones singulas, aliquot capita. sicut et distincte.
 Quae sunt apud Gratianum, non sunt citari ut canones, nisi illa
 capita sunt, concilia generalia, aut provincialia, aut SS Pontificum.
 Quae in re multi errant, et tunc faciant, sicut in iuris, ut
 et Canonista citantes in istis quibus capitula, ad quos quodammodo
 cum in plerisque capitula sunt primatorum PL. et DD. atque adeo non obli-
 gat. saepe istam citant aliquod, tanquam caput quod in sunt in use
 da Gratiani, in eo et saepe sunt errores et corruptela, ut patet
 in Gratiano nunc expulso, et correcto iussu Gregorii 13.

Apud decretales, praesertim sextus decretalium. Clementinae, et ex-
 traagantes, tam canones, quam Joannis 22. et quibus aliae continet
 SS Pontificum, et hi non sunt in corpore iuris. Quia decretales
 omnes secundum se obligant, quia omnes sunt aut Pontificum, aut in
 concilio, per eos quos, plura potestas est condendi canones. Unde
 minus huiusmodi, in citando et licet in decretalibus pauca quae
 sunt dicta Patrum, quia haec verba sunt, et auctorizata, a
 SS Pontificibus sicut in re canones, ut alij. haec semper et ubique
 citantur, quia et his, ubique apud, et de re nunc causa; sicut in
 causa aliquis, in re pure positum in nullo usum esset, et apud plures
 viros, et huiusmodi, et ille causa minus apte citaret, et in re
 re: huiusmodi error esset de radenda barba, in Italia. In foro
 in interiori non bene usum esset, alij ex causa aliquo et huiusmodi
 a plerisque et timoratis, et non negligentibus, nec in concilio non fore
 uaretur. Et de deo de concilio et id: aut reuentionibus Pontificum de
 concilio, quae multis in locis patet non sunt probata, aut in qua recepta, et hi
 in foro et in hoc saepe non currit, sed iudiciali ut scripta est, et
 ut potuit moraliter innotescere, ut quia talia decretalia exstant
 ueralia:

In citando et Canonibus, et DD. saepe et errant, et quae grauius, ut
 supra de aliis DD. dixi, sed grauius huiusmodi vel se quodammodo uari, vel peris
 multum tribuit, quibus in a reliquis reuentionibus. vel de quando
 citantur DD. suppositi, de religione, ut heretici sicut in, in antichristis
 de fide, desinit, ut auctoris de rebus etc.

Classis De medicis

Class: 6.

1. medicis impingit pro eppizi nonas medicinas in piculo agro
 2. dare aliqd aegrotis in dubio mortis, vel grauis damni. 3. te
 4. meze perripere aliqd aegrotis, no pbe cogita dispositione et dispo
 5. sione corporis ipsius. 4. nisi ppruit medicamentis cu mehora sunt
 6. apud fama copola. 5. ex casu aliquo facere lege, et quod pntit uni
 7. putare pdebe ois. 6. negligere uera scripta medicinae, et sectari
 8. exotica, et peregrina qda, falsa sunt q uocant theophrasti. 7. pro
 9. duare agnitiones, pyr luura. 8. aliuu pteze mercedis si pfecti
 10. ia salaziu tit ex eo. 9. si signat mors in aegrotis q notabili culpa
 11. medici, te medicus fit irregularis. 10. impedire medicamentis
 12. uel potione generatione filius, uel quod grauis fetus ia ani
 13. matu. 11. impbaru aliqd pu medicoru coetia, hinc solida caa, et no
 14. na cura, sine necessitate occidit. 12. occidere aegrotis copia, et mul
 15. ta potenti, nisi sit ois ia desperatus. 13. comittere aliquem inci
 16. dentu incidit no bene noto. 14. ne uisitare aegrotos in officio
 17. et salaziu, q tit. 15. suadere aegrotis, aut morbu esse grauiore,
 18. aut esse morbu cu nullus tu sit, aut admodu leuis. 16. suadere
 19. remeio in aliquod illicitu scia. p. n. ad consequenda sanitati corpo
 20. ris, ut feruicat. pollut. obri stabi, abortu, incantationes, et
 21. talia sunt exiati. Cap cu infirmitas, tit. et Jos Andreas in illud
 22. cap. ait et illos esse exiatis, illos q dicunt ego qda no cobulo in ca
 23. tatione, sed si ea gouernozis sanaberis. 18. parisci cu curto fax
 24. macopola, a quo ois aegroti uis debent accipere farmaca, cu
 25. alibi alia haberent. 19. suadere traditione ieiunij uel estu
 26. caru, tempore phibito, hinc graui caa, et necessitate. 20. pteri
 27. bere plura, et pti hiora medicamenta, qua opus sit. 21. nolite mede
 28. ri paup aegrotis, si inde punita sit nox uadi. 22. no suadere cofes
 29. sione aegrotis, ptertia desperato. Cap cu infirmantibus extra: de pce
 30. ait: si tu agra nollit cofiteri, no tenet id eo medicus illu desere
 31. re ex Nauas cap 21. n. p. uno satis e, si medicus dicat parocho, uel
 32. illis q curant teprobu ut cofiteat.

De che respo

De hoc eadem queri possunt et debent in cofess: cu et ipse sit
 medicus quauis infexior:

Class: 7.

Class: 8

De pharmaco polis

- 1 Peccant jo cooperando medico, in malis rebz, ut in ueneno, in
- 2 abortu in pra putridis medicamentis. & dare quid pro quo, id e
- 3 re qua fit pro re qua no fit, cu debeat dare scripta ad precepta
- 4 medici. 3o petere ptm, onius pro quo id et rei scripta, sed no
- 5 data pro re, qua dant ex quo h'ent ad rest. 4o premata igne
- 6 rant, tenere, offi tant, obfuzere, nel pambare dando uni, q est alie

Class: 9.

De studiis lib: et liberaliu artiu

- 1 quod illis oim solent: est splendor mentis, et imponere pro
- 2 festis, tutoribus, parentibz, 2. nolle pceptoribz in rebz litte
- 3 rariis parare. 3 negligere studere 4 alius rebz plus cura
- 4 intendere satisfactionibz studibz. 5. nulla habere cura mori honoru.
- 5 6. debandare pro suis magnitudo hinc datur. 7. malas societates
- 6 contrahere, et amicitia, et lapsa in tempus impendere. 8. suade
- 7 quocunque, et suade parentu obsequere alijs, maxillis, &c. 9
- 8 contrahere debita, et abire postea in salutato hospite. 10. mala
- 9 suis studiis sine p'cipere, honore, questus. 11. abuti scientia
- 10 ad errores, ad seruare gmissorias, et leges scholasticas, et si
- 11 cubi iurant, sunt p'ncipi, et infames, 12. ximio lupu, uti in
- 12 uertibus cu onere parentu, et disputare de fide, uel alijs
- 13 in quibus no est sufficient fundatus, p'cedim in edentis, et
- 14 si laicus est et episcopi. Cap quicunq 8. in hibernis, de hazot in d.
- 15 16. currere ad scriptoris inuoltes libertatis. can 26. liberos las
- 17 cinos, inuoltes legere, aut retinere, grandis uero multos
- 18 uti libris magicis, aut lege p'hibitis, sine perexati, ut sunt
- 19 diuinatoru, sine nominatum, ut libri hazot: et sunt quati
- 20 ipso facto, et R. Pontifici reservati:

Class: 10

De subditis dñoru tã seculariu, quã ecclioru,
De subditis epõ nel alijs p'lati ecclioris:
Epõ sunt subiecti tã clerici, quã laici clerici in rebus p'pue

tantibus ad cultū Dini om̄, et honestate s̄ status, in quibus
nisi obdiant. p. m. si sit maā grauis, vel laudatū. Lo laici
tenent obdite ep̄o in his, q̄ p̄tinent ad salute sp̄uale, et
ordine eccl̄ie. s̄ta induta iustas ob causas:

1
2

class: 21.

De peccatis Civium

Civis unus hoc occurrunt 10 nō solvere debita vestipalia. 2
nō parere magistratū in re gravi. 3 recusare onera reipub.
ita ut magistratus, vel nimis grauis, vel illud onus et on
pus ad indignes veniat. 4 in senatu cōsistere iuristice legi,
vel facto, vel sententiis. 5. Inge ambire officia reipub. 6 fa
cere in civit. s̄tiones, et odia disseminare int̄ familias.
7 ex bonis publicis senp̄m ad se derivare. 8. litrota patria
et privilegia violare. 9. p̄dere aliis res ferre patrie. 10
dare obilia contra bonū patrie, ut esset cōsultū mercimonia
et nepot: in alienas regiones derivare. 11. deserere patriā
cōsilio armis in necess: 12. p̄cipis unus nō imare p̄ n̄xi h̄
cū sint comētra. 13. nimis esse prodigū circa pecuniā et q̄stia
magistratū multitudine p̄diti in p̄rodochiū onerare. et nō
male faciunt magistratus cives belluones, et v̄ntiles ex civi
tatis en̄ciendp:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

De peccatis mercatorū et vititorum.

Contra haec sunt. 10 decipere emptores. 2 vendere mercatores
ignotis, quā notis. 3 nihil emere, et eos a quibz̄ emunt terrene
mendacis, quasi nullus sit emptor, vel quod ea res sit in copia
cū sit, sicut esse falsū. 4 uti fallacibz̄ mensuris, ponderibz̄. 5
facile mutari, et m̄rare, iurant. 6. meliore ornam, quā
nullū repiri. 7. nō servare iustas societates. 7 vendere
quid pro quo, iuxta de forma copibz̄. 8 in debitis, nō solvere ad
p̄scriptū terminū cū creditorū dano. 9. carius vendere, ob
dilato solut: 10. in negotio p̄ promissas merces, cū vel hinc
apertibus fornicari cū aliis, et uxores domi, relinquendo occa
sionē vide dare adulterandi. 11. nō observare dies festos non
dando, et emendo. fluxa Pelagius lib. 2 cap. 42.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

De peccatis artificū seu laboratorū

De his vere eadem occurrunt, q̄ de mercatoribus. Inflantur vero
 1 laborare diebus festis notabiliter, quod maxime proprie
 2 est sartorū, futorū, molitorū. 2° afferere plura opera
 3 facienda, quā comode possit, et sic vel nimium festinando ea
 male facere, vel emptorē differre, de die in diē. 3 curare, et
 4 exprimere, apud magistratū ne ullus optatus illis admittatur
 5 & corrumpere alios artifices, ut nō vendant hoc illud in
 6 honoris. 5. colloquia obscena, et detractionia in suis officiniis in
 7 famulis, et aliis serere. 6. Insultare de mō, in qua laborat
 8 ut panno corio, serico, cartis, fureta a. solēna sunt sartoribus
 et molitoribus. 7 quid quis in septimana lucratus est, una
 die abliquere in p̄ncipio uxoris filiorū, et rei familiaris,
 8 & vendicare de malis p̄tū eius artū quā male novit q̄ q̄
 si tū accipiat p̄tū quantum p̄ctus tenet restituere, id quod
 plus accipit et fureta totū, et saepe d̄t rō de nono fieri.

De agricolis seu rusticis

1 Occurrunt de his. 1. nō solvere decimas vel infideliter, vel
 2 ex prioribus vel nō suo tempore. 2. nō dare et decimas
 3 d̄ dimitas sint. 3. subtrahere de iure d̄no, et aliis innovare
 4 sine iusta cā. 4. terminos vicinorū removere, aut nō laice aut
 5 nolle testari ubi sint neri t̄mini. 5. diebus festis, nō audire in
 6 terra sacra, ubi semp peccant mort. 6. in ecclia tractare, in
 7 cas aliquando saltē audiant sacra. 8. greges male pascere, et
 8. mātū locis, vel in ahino p̄ato, vel in cimiterio. 9. nefaria
 9 turpia exercere in festis. 10. multū otiosi, ludere, et dila
 10 pidare sua. 11. nescire articulos fidei, p̄cepta dei, et ecclia
 11 et scriptura divina militaria fidei. 12. male educare filios
 12 et alios, nō illos docendo circa fidei. 13. d̄te rōe q̄ p̄m paro
 13 chū, et ire ad alios relicto parochio, hinc licentia eius:

De militibus

Militū flagitia int̄ innumera alia haec sunt politissimi.
 1o nō esse contentos suis stipendiis. 2o militari serant in bello
 inimico. 3o ire ad bellū animo directe occidendi innocentes,
 qualis sunt 1o nō hostes sed vicini. 2o plona sacra. 3o mercia
 torres et alii transeuntis perire. 4o imbeciles, ut sunt pueri,
 senes mulieres, senes tū ex hostibz h̄ h̄nt spoliari possunt aut
 et foramina, ut dicitur et t̄ suo loco. 4o multa furari apud ellos
 qui hostes nō sunt, et h̄ ipsos stipendia nō habent. possunt tū
 in re naturae necessaria, ad nutū accipere. grauit̄ et peccant
 in abtrahendis q̄ pagos rusticorum galliis. s. pugnare, et
 provocare de vinea, ad duellū. 5o violare, rapere et inuictis
 modis in pace feminas, inuicē nefarie peccare, ipsos molli
 cie fondare, uirgines ex pagis et oppidū euocare sicut ad bellū
 et illis ad libidine abuti, et quid penus in illis matrim: inire
 in tora domi alia in habeant uxores. 7o profugere ex acie adhuc
 integra, et tales h̄nt infames, nec in nulla es amplius spes
 in uictoria, nel canis recepti te illicitū nō est. 8o militare cō
 tra dñm cui inuicē fidelitate, et ire ad hoste si cōtra dñm
 prodūda nel nō militare, lot equis pro quot h̄nt salarium, a dño.
 9o militare contra eccliam catholicam, et h̄ captiui h̄nt, et mors
 imineat. 10o nō parere dñis suis: capitaneis, et aliis iurandi
 natis. 11o custodias, et munitas, negligēt curare necando, in te
 rim potat: h̄nt h̄ndis, et alij 12o inuicē tū p̄dis p̄natis, nō
 bono publico, et ad supiorē p̄dne p̄narios nō deferre.

De camporibus: aurifabris: lutoribus: sartoribus:
 molitoribus: p̄toribus:

Solent hospites 1o uiderere unū genus uini pro alio, et d̄terinū
 pro meliore, nom̄ p̄ uitate. 2o diuere aqua. 3o mionere nepe
 ras, nel iustas nepeuras nō iuste implere. 4o nō dare debitas
 pabellas. s. foenu, et aucta equis appolita noctu uerū suofim
 h̄nt h̄nt. 5o diebus phibitis apponere matoribus carnes, et h̄ ca
 tholici h̄nt. 7o m̄duere, fouere, nel et p̄mittere in hospitio

1
2
3

4

5
6

7

8

9

10

11
121
2
3
4
5
6
7

De pueris et puellis

Solent hi ꝑ mentiri, iurare, peierare, decipere; 2. blasphemis afuefcere. 3. turpia committere, ex cotactibus, vel dormitione in mulierculis, vel aliis puellis. 4. irrennerentes esse ex parentibus, pceptores. 5. omittere lucrum diebus festis, et eius loco, ꝑ fornicari. 6. furari matribus osculenta, et nuptias. 7. cooperari ad furtiva, ꝑ litteras. 8. accipere iuramentum confirmat: vi. p. m. 9. totos dies otio, et pramis et collegiis terere. 10. non confiteri in lege, vel suis superioribus confelli. 11. relinquere, cum adest satis usus rationis. 12. referre audita et sic dicta leminare. 13. libentur turpia discere, dicere, edicare, 14. non esse corrigi, et corrigentes insurgere. 15. et locos pueros, vel puellas provocare contra pceptores, ad insolentiam, 16. resistere, fremere contra, et non esse discere cathedram, 17. ante et post cibum, mane, vespere, et meridie ad pulsum salutis angelica, non orare, plura Alvarus lib. 2. cap. 44.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16

De foeminis et virginibus.

Occurrunt haec ꝑ scurriles satiras, et pietas ea ad libidinem
2. detrahere aliis, quod utrum nulli mortalium ac foeminis formidare est, ex quo apparet nra huius sepius infirmitas. 3. orare se sup statum suum. 4. meretricia facere facia, ad pellendos alios, in sui amore. 5. alere, vel conducere sollicitatrices foeminas, ad rami tandum inuenies, ad suas ades. 6. oculis et nuptibus nimium aperire. 7. turpia discere, et canere. 8. in choreis, vel alias manum, vel pede amicos infirmare. 9. caloti ppam esse sine magna cura. 10. non esse nro subiectum esse in rebus debitis. 11. contra nro consentire, in malis rebus, sterbum gloria rante usum committi. 12. demotinas dare ex peculio maxime contra eius statum. 13. inhonestam agere contra sextum pceptum, et in mulieribus plura de foeminis afferre adole, inferno inveni satis ad vitanda foeminarum familiaritatem deberet esse gravissima illa. sicut Aristoteli sententia. in hominibus de mul: cananea. Mulier est caput peccati, epistula paradisi, arma diaboli, delicti mater, corruptio legis, peritiae et diu nitiorum, qd a uiribus sunt iuxta illud quod dicitur. 25. Omnis malitia requiritur mulieris, atq haec de statibus

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

omni hominum, in gratia tua poenitentium, quam confessio
 tua, digne placuit, qua quae scientia prudentis eis intendi
 est, ad curandas aliorum animas, et suas. Ac demum ut tunc
 aliquando tibi theologiae morali, ex te nam manum imponamus,
 rogo octes fore, dominum tuum, ut si quod ad nuntius sui glo
 ria et audire tuum commendat, tunc hoc benedictio traditum est
 ad tibi uni, et tibi, tunc bona omnium facti accedat. si
 quod vero scius ac oportuit, a me doctum dictum esset, omnes
 meminisse non potui, id prudens auditor facile aut necesse infi
 tie, aut quae malum meis peccatis infirmabit: anno domini 1620.
 24 die Septembris:

Laudes Deo virginique eius matri:

19 An cum duo litigant de beneficio debeant ambo vel unus tanta, vel neuter horas dicere: 13.

20 An q habet canonicatū, vel aliud beneficium legitime et ipse alicubi s' habeat, aut p'ia equa ex causa absit à suo beneficio teneat recitare horas et si suo loco constituat vicarium, q' p'beat eas.

De monachis et moniis: adeoq' religiosis di' b'us.

21 An et q' religiosi ad tringantur ad horas canonicas. 14

22 An religiosus teneat ad horas et cu' dimisso habitu e' monach' p'cipit.

Class. 2. De condit: in horarū recitatione necessariis

De integritate horarū canonicarū folio. 16.

1 An mortaliter peccet q' horas oio relinquit

2 An sit t' p: m: tm una hora ex oib' septē relinquerē. 16

3 Quot peccata committat, quos omittit vel omittare decreuit oēs 7 horas, unū nē an septem: 17.

4 An in recitandis horis possit q's uti socio

5 An recitauerit horas q' verba integrē nō p'fert. 18.

6 An ad horas recitandas seu pro choro seu extra illū possit sub inde illas intrumpere. 18.

7 An si interrupcio sit notabilis teneat as trictus horis eas à cap' relapere.

8 Quid debeat facere q' ex officio tenet q' rere psalmos et similia ad divina officia spectantia, vel transferre libros de loco in locū et sic negligere parte horarū. 20.

9 An iste censendus sit dixisse horas q' magna attent' audit eas recitari, ipse tū nil recitat.

De tempore exsoluendarū horarū:

10 Quod tempus cuiq' hora sit constituta. 20. Constitutas

11 An et quando liceat horas commutare divino officio p'cludo

12 An possit quiniis clericus matutinū cū laudibus recitare vespere pro die sequenti idq' circa quartā. 22

13 An liceat dicere missam ante matutinū.

14 A qua hora incipiat divinū officium et in qua desinat 23.

De qualitate horarū hoc ē ordine et modo:

An liceat in urbe et præ potere horas persolvere	23	25
An qui loco unius officij divini dicit aliud satisficit præpto ecclie	26	26
Quale officium divinum seu quous horas tam: oblige quisq. recitare	27	27
Quod breviarum debeat recitare monachus si proficiatur	28	28
seculari ecclie v. parrochie alicui. 25.		
Quod breviarum debeat recitare canonicus etiam eccliarum cathedralium	29	29
Quod officium debeat recitare canonicus, seu aliter beneficiatus	30	30
si a sua ecclia abest et versatur in studio. 26.		
Quam ecclie debeat loqui 25 qui privatim orat	21	21
De loco recitandi horas:		
Quisnam ille sit locus	26	22
De modo quo horæ legendæ sunt.		
Quis ille sit et in quo consistat.	27.	23
An sub præpto peccati teneamur in dicendis horis ad attentio-	28.	24
nem et devotionem. 28.		
De causis excusantibus à recitatione horarū.		
Quæ infirmitas et an excuset ab hoc onere	30	25
An clerici et beneficiati teneantur præter horas canonicas	32	26
et recitare parvum officium B. virginis.		
An clerici beneficiati et religiosi teneantur statim dictis	33	27
horis canonicis adungere officium mortuorum.		
An in festo sancti Marci teneantur singuli clerici maio-	33:	28
res litaniarum recitare sub peccato mortali.		

Tractatus
De Diversis hominum Statibus:

Disput: Disputatio I. De religione seu statu religionis

- 1 Quid sit religio. folio 34.
- 2 An ad hoc ut oculo aliquis vere sit religiosus necessario debeat approbari a Pontifice. 35.
- 3 Sintne heremita religiosi. 36.
- 4 An clerici possint esse veri religiosi. 37.
- 5 An ordines militares sint vere religiosi. 38.
- 6 Quot sint genera religionum. 40.
- 7 An religio contemplativa praestet aeterna.
- 8 An vita heremitica praestet coenobiticae. 41.
- 9 An mixta praestet solitariae aut coenobiticae. Item contemplativa.
- 10 Quae religio ex mixtis sit perfectior. 43.

Classis 2. De ingressu in religionem et novitatu

- 11 An opus sit deliberare cum de amplectenda aliqua religione. 44.
- 12 Consultatione sit inducere aliquem in religionem. 45.
- 13 Sintne pueri admittendi ad religionem. 46.
- 14 An possint viri et marcipia fieri religiosi. 47.
- 15 An epus decanus parochus possit ingredi religionem. 47.
- 16 An debitor q no ei est solvendo possit ingredi religionem. 48.
- 17 In quo tempore debeat probari receptus ad religionem. 49.
- 18 Quibus in rebus constat probatio. 49.
- 19 An absoluto probationis tempore necessario aliquis admittendus sit statim ad professionem.

Classis 3. Classis 3a De essentia rebz religionis in com id e

- De notis quibus aliquis fit religiosus proprie. 50.
- 20 An si quis post probationem edat tm nota simplicia possit fieri religiosus

Quot modis possint fieri vota et professio	21
Quid sit indicandū de illo cuius professio sit nulla fuit, ob de factu aetatis, nondū compl. to anno. 16. secundū Tridentinū vel nondū absoluto anno probationis. 53.	22
<u>Classis 4 De paupertate religiosorum.</u>	<u>Class 4</u>
An repugnet paupertati religioso habere bona mobilia in An concedat religioso paupertati iustū mendicando acquirere et nulla habere seu mobilia seu mobilia bona. 55.	23 24
Quomodo religiosus violat votū paupertatis et quando. 56.	25
An ad hoc ut nō peccetur contra votū paupertatis retinendo dando, accipiendo. Et opus sit expssa licentia superioris. 57.	26
Quantū sit peccatū sibi usurpare aliqd sine venia superioris	27
Quid facere debeat religiosus de bonis patrimonialibus quando et cui haec relinquenda. 59.	28
An possit quis esse dominus bonarū suarū et simul et vere religio.	29
Possintne religiosi videri testamentū. 61.	30
An noniti possint testari. 61.	31
<u>Classis 5. De castitate religiosorum et obedientia.</u>	<u>Class 5</u>
Quid intelligatur nomine obedientia	32
An religiosi teneantur in cōibg obedire superiori. 62.	33
An religiosus teneatur obedire superiori iurati aliqd contra re pulas vel etiam dispensanti in ea. 63.	34
An regulae religiosorum obligent ad peccatū	35
An religiosi gravius peccent eodē genere peccati quo saeculares	36
<u>Classis 6. De habitu tonsurae functionibusque religiosorum.</u>	<u>Class 6</u>
An debeant religiosi portare certū habitū 64.	37
Cur monachi utantur cucullis. 65.	38
Debeatne religiosus vesti tos vel tibi sordidus et vilibus 65	39

De tonsura et functionibus

- 40 An haec deceat religiosos 66.
- 41 An religiosi qua tales teneantur ad horas canonicas
- 42 An religiosi ut sic teneantur ad cantu in choro
- 43 Quoties religiosi teneantur confiteri et communicare 67.
- 44 An religiosi possint audire confessiones et cōcionari 68
- 45 An religiosi possint studere
- 46 An deceat religiosos publice litteras proficere
- 47 An liceat religioso gradus doctoratus et magistris suscipere 70
- 48 An religiosi possint se miscere rebus secularibus et sectariis artibus.
- 49 An religiosi teneantur laborare manibus 4
- Classis 5. De transitu ex religio in religionem et
eiectione eorumde ex ordine:
- 50 An licitu sit religioso transire de ordine in ordine 72 laxiore.
- 51 Possitne quis cū licentia sui superioris transire ad aequale vel et
- 52 An qui transit ad aliam religionem deceat de novo professione
edere illius religionis. 73
- 53 An conueniat aliquē dimittere à religione
- 54 An etiam pfectus dimitti possit 73.
- 55 Quibus de causis pfectus possit expelli 75.
- 56 Ad quid teneatur pfectus postquam eiectus est ex ordine. 75.
- 57 Qui sint Apostatae religionis. 77.
- 57 An si quis recedat ab ordine sine licentia sui superioris,
retento tamē habitu sit Apostata. 77.
- 58 An qui deserit habitum tantu sit Apostata dicendus
- Classis 6. De monialibus
- 1 Quid iura statuunt de ingressu harū in coenobia. 78.
- 2 Quando possint moniales facere professionē 79.
- 3 Quid offerendum sit circa uelationē monialiu 79
- 4 Quae moniales possint consecrari. 80.
- 5 A quo et quo tempore moniales uelanda sint et consecranda 81.

Quid de clausura monialiu indicanda sit. 81.

Classis 7. De peccatis prelatoru regnl: in particulari: 84

Classis 8 De peccatis monachoru monial: et alioru relig: 88

Disputatio De vitiiis et peccatis ecclesiasticoru.

Classis 1a De episcopis. 92.

Classis 2. De habentibus maiora beneficia. 95

Classis 3 De canonicis capitularib9 et conventualibus

Classis 4 De curatis et parochis. 96.

Classis 5 De confessario. 99.

Classis 6 De subdiacono diacono presbytero 99

Classis 7 De clericis minoribus

Quasit. 2. Qui veniant in iure can: nomina clericoru. 103.

De tonsura habitu conversatione clericoru.

An oas clerici teneantur ferre tonsuram 103

Quis sit habitus clericoru. 104.

An qui no perunt habitum secundu sacros Canones peccent et quam graviter. 105.

Quid iura statuant de conversatione clericoru. 106.

De officiis et opificiis laicoru a quibus abstinere debent clerici

An clerici possit studere medicina Jurisprud: et eade exercere. 7

Possintne esse procuratores negotioru seculariu. 108.

An clerici possint prestare opera et auxiliu in caa sanonimis. 109.

An liceat clericis negotiari, vel mercaturam exercere caa luxu

An liceat clericis sibi suisq parare necessariu p artificiu. 110.

An Abbas in propriis adibus monasterii possit constitui laicu hospite, etq suppeditare oes sumptus necessarios in vino et frumento, ita ut oe lucru veniat ad Abbatem. 111.

An clerici possint esse histrionas, vel pones in comedis hui finere. 112.

An clerici licitu sit venari piscari aucupari. 112.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14

An liceat clericis arma portare, gladiū, bombardā, 112.
 De clericorū privilegiū et immunitatibus
 De officiis, beneficiis clericorū, id est horū canonicis
 beneficiis ecclēsiis, illorū plurali tuteb, collatione emp
 tione, nūntione, beneficiorū; id est simonia. de
 recto usu beneficiorū et dominiis, et similibus: 113.

De iurisdictione

De Statu magnatū et principū seculariū et similiū.

Classis 2. De illis qui principi sunt a cōsiliis. 117.

Classis 3. De prefectis principū in castris oppidis, arcibus, 118.

Classis 4. De doctoribus p̄fessoribus, p̄ceptoribus. 118.

Classis 5. De medicis. 121.

Classis 6. De chirurgis.

Classis 7. De farmacopis. 122.

Classis 8. De studiosis litterarū et liberaliū artium. 122.

De subditis dñorum tū seculariū quā ecclēsiarū. 122

Classis 9. De subditis ep̄o vel aliis p̄latib ecclēsiis

Classis 10. De peccatis cūm. 123.

Classis 11. De peccatis mercatorū et int̄itorū

Classis 12. De peccatis artificū seu laboratorū. 124.

Classis 13. De agricolis seu rusticis. 124.

Classis 14. De militibus. 125.

Classis 15. De camporibus, Arsitabris, Intoribus, Sartoribus
 molitoribus, pistoribus. 125.

Classis 16. De servis, famulis, ancillis.

Classis 17. De pueris et puellis. 127.

Classis 18. De foeminis et virginibus. 127.

138

139

140

141

149

